OREMUS

SVENSK
KATOLSK BÖNBOK

I. Allmänna Böner

Tredje upplagan

KATOLSKA BOKFÖRLAGET
STOCKHOLM 1940

Av hjärtat välsigna vi den nya, förbättrade upplagan av vår kära bönbok Oremus. Må den bliva en fridens och ljusets ängel som visar vägen genom tidens mörker, må den för många göra Herrens helgedom, kyrkan, till ett kärt hem och deras hem till en Guds helgedom.

Imprimatur.

Stockholm den 5 juni 1940.

† *Johannes Erik Müller,*

Epps., Vic. Apost. Sueciæ.

De ändringar och kompletteringar som ha införts i Oremus' 3:e upplaga röra i huvudsak de böner som äro avsedda för enskild andakt, det möter därför icke något hinder att vid offentliga gudstjänster använda 2:a och 3:e upplagan samtidigt. Siffra i klammer ( ) under bönens överskrift anger sidan för samma bön i 2:a upplagan. — Bildmaterialet har ställts till förfogande av *Volksliturgisches Apostolat, Klosterneuburg, Wien.* — Oremus' första upplaga utkom 1909, andra 1930.

Stockholm 1940, A.-B. Fahlcrantz' Boktryckeri

MINNESVÄRDA ORD OM BÖNEN.

Bedjen och eder skall varda givet. *(Matt. 7: 7.)* — Vaken och bedjen att I icke råken i frestelse. *(Matt. 26: 41.)* — Om nu I, som ären onda, förstån att giva edra barn goda gåvor, huru mycket mer skall då icke eder Fader i himmelen giva den Helige Ande åt dem som bedja honom. *(Luk. 11: 13.)* — Där två eller tre äro församlade i mitt namn, där är jag mitt bland dem. *(Matt. 18: 20.)*

Mycket förmår den rättfärdiges ihärdiga bön. *(Jak. 5: 16.)* — Sjungen med tacksägelse till Guds ära i edra hjärtan, med psalmer, lovsånger och andliga visor. *(Kol. 3: 16.)*

I Fader vår bedja vi icke blott om allt vi måste bedja om, utan även i den ordning det bör ske. Således lär oss denna bön icke blott att bedja utan den är rättesnöre för själslivets hela inställning. *(S:t Tomas av Aquino.)*

Ett enda andäktigt Fader vår är mera värt än många som blott tanklöst framsägas. *(S:t Frans av Sales.)*

Genom fastan kommer andakt och tillit in i bönen. *(S:t Bernard.)*

Orsaken till att vi vid fiendens angrepp så fort och lätt förlora mod och motståndskraft är att vi för litet anstränga oss att fromt betrakta den övernaturliga världen. Genom den betraktande bönen fylles vår själ med brinnande kärlek till Gud och vederkvickes och stärkes vårt hjärta. *(Catechismus Romanus.)*

Förbönen är den kristnes särskilda företräde. Om han icke begagnar det, har han ännu icke insett sin höga särställning. *(Kard. Newman.)*

Världsalltets Skapare bidar på den ringes bön för att rädda många andra syndare. *(S:ta Teresia av Jesusbarnet.)*

Det måste finnas människor som bedja även för dem som aldrig bedja. *(Victor Hugo.)*

Om du blott beder för dig själv, står du ensam med din bön. Om du beder för alla, bedja även alla för dig. *(S:t Ambrosius.)*

Bönen är bäst, när många förrätta den, offentligt, ihärdigt, endräktigt. *(Leo XIII i en rosenkransencyklika.)*

Den katolska familjens gemensamma bön — även om det endast vore bordsbönen — ger helgd åt hela familjelivet. Tvedräkt, svartsjuka och otrohet vika, i deras ställe komma kärlek och trohet med hälsningen: 'Frid vare detta hus.' *(Kard. Faulhaber.)*

Det bästa sättet att bevista det heliga mässoffret är att andäktigt följa med i prästens bön och handling, och att själv, så mycket man kan, taga del i det stora verk som fullbordas och firas. *(Rodriguez.)*

De heliga platserna äro på jorden det som stjärnorna äro på himlafästet, en källa till ljuset, värmen och livet. *(Lacordaire.)*

Höjden av kärlekens verksamhet är bönen, varigenom hon, där hennes krafter icke mer medhinna, liksom träder ut ur sitt mänskliga område in i en högre krets, himmelen, ja, i den högsta, inför Guds tron — att hämta hjälp för alla som den åstunda och behöva. *(Bisk. Studach i Vikariatets första bönbok 1836.)*

Även dig, mitt lilla krucifix, den korsfäste Frälsarens kära bild, inför vilken jag så ofta i min ensliga kammare förrättat min bön, skall jag skåda, när på domedagens morgon min Herres kors i strålglans skall visa sig på himmelens skyar. *(Bisk. A. Bitter, Fasteherdabrevet 1901.)*

Bönen öppnar själen för himmelen och himmelen för själen. Där man icke beder, har det religiösa livet slocknat och dött eller där kommer det att snart slockna och dö. Bönen är det nödvändigaste, det nyttigaste, det heligaste i ett människoliv. *(Bisk. J. E. Müller.)*

OREMUS

Låtom oss bedja

Fader vår, som är i himmelen,
Helgat varde ditt namn,
Tillkomme ditt rike,
Ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.
Vårt dagliga bröd giv oss i dag,
Och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro,
Och inled oss icke i frestelse,
Utan fräls oss ifrån ondo.
AMEN.

Låtom oss tillbedja.

Med dessa psalm-ord som nu under nära tretusen år haft sin plats i Guds folks liturgi inledes dagligen den kyrkliga tidebönen.

Kommen, låtom oss höja glädjerop till Herren,
Låtom oss jubla till vår frälsnings klippa!
Låtom oss med tacksägelse träda fram för hans
  ansikte
Och lova honom med jubelhymner!
Ty en stor Gud är Herren,
En Konung, mäktigare än alla gudar.
Han har jordens djup i sin hand,
Och bergens höjder äro hans.
Hans är havet, han har gjort det,
Hans är landet, han har danat det.
Kommen, låtom oss nedfalla och tillbedja,
Låtom oss böja knä inför Herren, vår Skapare!
Ty han är vår Gud,
Vi äro folket under hans spira och hjorden
  under hans vård,
Även i dag, om I viljen höra hans röst.

Allmänna böner.

Dagliga böner.

Korstecknet.

In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

I Faderns † och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Herrens bön.

Pater noster, qui es in coelis, sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua sicut in coelo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem; sed libera nos a malo. Amen.

Fader vår, som är i himmelen, helgat varde ditt namn, tillkomme ditt rike, ske din vilja såsom i himmelen så ock på jorden. Vårt dagliga bröd giv oss i dag, och förlåt oss våra skulder såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro, och inled oss icke i frestelse, utan fräls oss ifrån ondo. Amen.

Ängelns hälsning.

Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui, Je-

Hell dig, Maria, full av nåd; Herren är med dig; välsignad är du ibland kvinnor, och välsignad är din livs-

sus. Sancta Maria, Mater Dei, ora pro nobis peccatoribus nunc et in hora mortis nostrae. Amen.

frukt, Jesus. Heliga Maria, Guds moder, bed för oss syndare, nu och i vår dödsstund. Amen.

Lovprisningen.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto; sicut erat in principio et nunc et semper et in sæcula sæculorum. Amen.

Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande; som det var i begynnelsen, så nu och alltid och i all evighet. Amen.

Den kristliga hälsningen.

Laudetur Jesus Christus! *R.* In aeternum. Amen.

Lovad vare Jesus Kristus! *Sv.* I all evighet. Amen.

Den apostoliska trosbekännelsen.

Credo in Deum Patrem omnipotentem, creatorem coeli et terrae, et in Jesum Christum, Filium ejus unicum, Dominum nostrum, qui conceptus est de Spiritu Sancto, natus ex Maria virgine, passus sub Pontio Pilato, crucifixus, mortuus, et sepultus, descendit ad inferos, tertia die resurrexit a mortuis, ascendit ad coelos, sedet ad dexteram Dei Patris omni-

Jag tror på Gud, den allsmäktige Fadern, himmelens och jordens Skapare, och på Jesus Kristus, hans ende Son, vår Herre, vilken blev avlad av den Helige Ande, född av Jungfru Maria, pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begraven; nedsteg till dödsriket, uppstod på tredje dagen igen ifrån de döda, uppfor till himmelen, sitter vid Guds, den allsmäktige Faderns, högra

potentis, inde venturus est judicare vivos et mortuos. Credo in Spiritum Sanctum, sanctam Ecclesiam catholicam, sanctorum communionem, remissionem peccatorum, carnis resurrectionem, vitam aeternam. Amen.

sida, därifrån han skall igenkomma till att döma de levande och de döda. Jag tror på den Helige Ande, den heliga katolska Kyrkan, de heligas samfund, syndernas förlåtelse, köttets uppståndelse och ett evigt liv. Amen.

De tre gudomliga dygderna.

Tro, hopp och kärlek äro tre övernaturliga själskrafter, som förlänas människan i samband med den heliggörande nåden. Dessa krafter böra väckas till liv och ofta övas, ty de utgöra grundförutsättningen för allt umgänge med Gud. Motsatsen till dessa tre gudomliga dygder: otro, trostvivel, förtvivlan eller förakt för Guds övernaturliga nåd, hat mot Gud, hårdhet mot nästan äro människans svåraste synder.

Min Herre och Gud, jag tror på dig! Jag tror fullt och fast av hela mitt hjärta allt, vad du har uppenbarat och genom din heliga, katolska Kyrka lär oss att tro, emedan du, den eviga sanningen, har uppenbarat det, du som varken kan bedragas eller bedraga. I denna tro vill jag leva och dö. Föröka, o Gud, min tro!

Min Herre och Gud, jag hoppas på dig! För Jesu Kristi förtjänsters skull hoppas jag av din oändliga barmhärtighet få mina synders förlåtelse, din nåd och det eviga livet. Jag hoppas allt detta med fast förtröstan, emedan du, den allsmäktige, barmhärtige och trofaste Guden, har lovat mig det. I detta hopp vill jag leva och dö. Styrk, o Gud, mitt hopp!

Min Herre och Gud, jag älskar dig! Jag vill älska dig av hela mitt hjärta och över allting, emedan du har älskat mig först och bevisat mig så mycken godhet såväl till kropp som själ; men framför allt älskar jag dig,

emedan du är min bäste Fader och det högsta, fullkomligaste goda, som är all kärlek värd. Av kärlek till dig vill jag även älska min nästa, vän eller ovän, såsom mig själv. I denna kärlek vill jag leva och dö. Upptänd, o Gud, min kärlek till dig.

Bön om de fyra kardinaldygderna.

Helige, allgode Gud, lagstiftare för och domare över alla människor, vi bedja dig, undervisa oss i klokhetens dygd, så att vi alltid välja de rätta medlen till våra själars frälsning; skänk oss rättvisans dygd, på det att vi må giva och lämna envar det honom tillkommer; giv oss måttlighetens dygd, så att vi ihärdigt kuva våra sinnliga begär; förläna oss slutligen ståndaktighetens dygd, så att vi icke låta avskräcka oss från det goda genom besvärligheter eller förföljelser. Förläna oss detta, allsmäktige Gud, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Den goda meningen.

Vårt livs större eller mindre värde — alltid förutsatt ärlig vilja och den heliggörande nåden — beror på, med vilken iver vi söka Gud. I vår själs andliga natur grundas möjligheten att kunna höja livets värde till trettio-, sextio-, ja, hundrafaldig frukt, utan att därför den yttre övningen alltid behöver ökas. Det avgörande är den inre *viljan, den goda meningen, graden av kärlek.* Likaledes är det sant, att avsikt utan gärning dör i längden. Din personliga bön visar, hurudan din avsikt är. Vad ber du om? Högre än timlig välfärd står själens eviga frälsning. Högre än själens rent privata behov stå gemenskapens, d. v. s. Guds rikes, hela mänsklighetens timliga och eviga välfärd. Högst av allt står den oändlige Guden, hans vilja, hans ära. Därför vare din livsgrundsats:

Allt till Guds ära!

Andra korta böneord: Ske din vilja. — Tillkomme ditt rike. — Helgat varde ditt namn. — Endast för Gud. — Min Gud och mitt allt. — Allt till Guds större ära.

Den andliga kommunionen.

Kyrkan anbefaller mycket den s. k. andliga kommunionen; den består däri, att man förnyar inom sig tro, hopp och kärlek samt uppväcker längtan efter att förenas med Kristus i Altarets heliga sakrament. Hela kristendomens mening ligger till sist däri, att vi äro levande grenar i den gudomliga vinstocken, Jesus Kristus. — 'Förbliven i min kärlek.'

Jesus Kristus, närvarande i Altarets heliga sakrament, jag tillbeder dig och längtar efter dig. Giv mig tillväxt i tro, hopp och kärlek. Kom till mig med din nåd, till dess du inträder i mitt hjärta genom ditt heliga Sakrament.

Ånger och föresats.

Min Herre och Gud! Jag ångrar av hela mitt hjärta alla mina synder, emedan jag därigenom gjort mig skyldig till ditt rättvisa straff både i denna och i den tillkommande världen; men framför allt ångrar jag dem, emedan jag genom mina synder har förolämpat dig, min bäste Fader och störste välgörare, det högsta, fullkomligaste goda, som är all kärlek värd. Jag avskyr alla mina synder och fattar den uppriktiga föresatsen att bättra mitt liv och icke mera synda. Giv mig, o Gud, din nåd därtill! Amen.

Angelus.

Denna bön läses enligt gammalt katolskt bruk tre gånger om dagen, vid klockringningen, till minne av Kristi mandomsanammelse.

F. Herrens ängel kom till Maria med bebådelsen. — *Sv.* Och hon har undfått av den Helige Ande. — Hell dig, Maria. *F.* Se, jag är Herrens tjänarinna. — *Sv.* Varde mig efter ditt tal. — Hell dig, Maria. *F.* Och Ordet vart kött. — *Sv.* Och bodde ibland oss. — Hell dig, Maria.

F. Bed för oss, heliga Guds moder!
Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.
Låtom oss bedja. Vi bedja dig, o Herre, utgjut din nåd i våra hjärtan, på det att vi, som genom ängelns bebådelse fått kunskap om Kristi, din Sons, mandomsanammelse, genom hans pina och kors må komma till uppståndelsens härlighet. Genom samme Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Från och med påskafton intill Trefaldighetssöndagen läses i stället för förestående bön: *'Gläd dig, himmelens drottning'* sid. 425.

Böner vid skriftläsningen.

Före läsningen.

Herre himmelske Fader, vi bedja dig, sänd oss den Helige Ande. Han må upplysa vårt sinne och leda oss in i all sanning såsom din Son har lovat. Amen.

Kom, Helige Ande, uppfyll dina troendes hjärtan och upptänd i dem din kärleks heliga eld. Amen.

Efter läsningen.

Herre himmelske Fader, vi tacka dig för din Sons heliga evangelium. Hjälp oss med din nåd att ordna och helga vårt dagliga liv i ljuset av hans ord på det att vi genom alla våra tankar, ord och gärningar må tjäna dig och prisa ditt heliga namn. Amen.

Rosenkransen.

Rosenkransen hör hos många kristna till den dagliga bönen; i många katolska familjer läses den ofta gemensamt på kvällen. Andra hava den goda vanan att dagligen i en ledig stund läsa åtminstone en hemlighet. Gör i detta avseende, vad din tid och goda vilja tillåter. Se närmare under Rosenkransfesten sid. 438.

Morgonböner.

1.

I Faderns † och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Heliga Treenighet, du ende Gud i tre personer, jag tror, att du är här närvarande. Jag tillbeder dig i djupaste ödmjukhet och underkastar mig ditt gudomliga majestät med hela mitt hjärtas undergivenhet och vördnad.

Himmelske Fader, jag tackar dig för all den nåd, som du hittills bevisat mig. Din godhet har bevarat mig intill denna dag. Jag vill därför använda den till din heliga tjänst. Upptag nådigt alla mina tankar, ord och gärningar. Välsigna och helga dem, att de må lända till din ära och till min själs välfärd.

Kärleksfulle Jesus, sann Gud och sann människa, fullkomlighetens gudomliga förebild, med din nåd skall jag vinnlägga mig om att efter bästa förmåga bliva dig lik, att bliva mild, ödmjuk, kysk, måttlig, tålig, kärleksfull och undergiven, som du. Framför allt vill jag allvarligen akta mig för min skötesynd.

Gud, Helige Ande, du känner min svaghet, du vet, huru föga jag förmår utan din nåd. Förläna mig därför mod och kraft till att undfly allt ont och utöva allt det goda, som du begär av mig, samt att tåligt bära alla de prövningar, som din visa försyn i dag skall skicka mig.

Hell dig, o drottning, barmhärtighetens moder, vårt liv, vår fröjd och vårt hopp, hell dig! Till dig ropa vi, Evas landsflyktiga barn; till dig sucka vi sörjande och gråtande i denna tårarnas dal. Vänd därför, du vår förespråkerska, vänd dina ömma blickar till oss och efter denna landsflykt visa oss Jesus, din välsignade livsfrukt. O milda, o hulda, o ljuva Jungfru Maria!

Helige skyddsängel, min trogne och kärleksfulle ledsagare, utverka mig nåden att troget följa dina ingivelser, så att mina steg aldrig avvika från den väg, som Guds heliga bud anvisa mig.

Och I, Guds trogne tjänare, vilkas namn jag bär, bedjen för mig, att jag här på jorden troget må tjäna Gud för att en gång med eder evinnerligen få skåda och älska honom i himmelen. Amen.

Föresats för dagen. Föresätt dig nu allvarligen att under dagens lopp undvika all synd, i synnerhet att akta dig för ditt huvudfel. Tänk på de tillfällen, vid vilka du i dag kunde förledas därtill, och fatta det fasta beslutet att använda de nödvändiga medlen för att skydda dig mot återfall.

Tro, hopp och kärlek samt ånger och föresats sid. 9 och 11.

Fader vår. Hell dig, Maria. Jag tror på Gud.

Jesu gudomliga hjärta, förläna, jag beder dig, själarna i skärselden den eviga vilan, dem, som i dag komma att dö, nåden av en salig död, syndarna sann bot, hedningarna trons ljus, och mig och de mina din välsignelse. Åt ditt kärleksfullaste hjärta anbefaller jag alla dessa själar och uppoffrar åt dig för deras väl allt det som du gjort för oss, din heliga moders och alla helgons goda verk, alla heliga mässor, kommunioner, böner och goda gärningar, som förrättas i dag på hela jordkretsen.

2.

Kort morgonbön.

I Faderns † och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Treenige Gud, jag viger åt dig denna nya dag till din ära, till min frälsning.

Faderns allmakt, bistå min svaghet och fräls

mig ur min djupa nöd. Sonens vishet, led alla mina tankar, ord och gärningar. Kärlekens Ande, genomtväng alla min själs handlingar, så att de alltid motsvara ditt gudomliga välbehag.

Jesus Kristus, den levande Gudens Son, världens ljus, jag tillbeder dig, för dig lever jag, för dig dör jag. Amen.

Mildaste Jesus, giv mig tillväxt i tro, hopp och kärlek, ett förkrossat och ödmjukt hjärta.

O Maria, Guds moder och barmhärtighetens moder, bed för oss och för de avlidnas själar i skärselden.

Lovad vare Jesus Kristus. I evighet. Amen.

3.

Morgonbön ur Kyrkans liturgi.

F. Gud, kom mig till hjälp.
Sv. Herre, skynda till min undsättning.
F. Ära vare Fadern.

F. O Gud, jag ödmjukt beder dig,
när dagen åter gryr,
att du från synd bevarar mig
och all min gärning styr.

Sv. Lär mig behärska tungan så,
att den ej skada gör.
Låt intet ont till själen nå,
av vad jag ser och hör.

F. Mitt hjärta, Gud, gör rent och gott
och fritt från ont begär.
Min kropp ej njute övermått
av det som du beskär.

Sv. O, gode Fader, led du mig
den väg, jag har att gå,
så att jag glad må prisa dig,
när natten faller på.

F. Dig vare ära, Fader kär,
och Sonen härlighet,
och Anden lov, som tröst beskär,
nu och i evighet. *Sv.* Amen.

(Ur Ps. 94.)

F. Kommen, låtom oss höja glädjerop till Herren, jubel till vår frälsnings klippa.

Sv. Låtom oss träda fram för hans ansikte med tacksägelse och höja jubel till honom med lovsånger.

F. Ty Herren är en stor Gud, en stor konung över alla gudar.

Sv. Han har jordens djup i sin hand, och bergens höjder äro hans;

F. hans är havet, ty han har gjort det, och hans händer hava danat det torra.

Sv. Kommen, låtom oss tillbedja och nedfalla, låtom oss knäböja inför Herren, vår Skapare.

F. Ty han är vår Gud, och vi äro det folk, som han har till sin hjord, vi äro får, som stå under hans vård. — Ära vare Fadern.

Bland de i bönboken införda psalmerna kunna såsom lämpliga vid morgonbönen utväljas en eller flera allteftcr kyrkoåret.

F. Världarnas Konung, den odödlige, osynlige, den ende Guden, vare pris och ära i all evighet. *Sv.* Amen.

F. Kristus, den levande Gudens Son, förbarma dig över oss. *Sv.* Kristus, den levande Gudens Son, förbarma dig över oss.

F. Du som sitter på Faderns högra hand. *Sv.* Förbarma dig över oss.

F. Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande. *Sv.* Kristus, den levande Gudens Son, förbarma dig över oss.

F. Kom, o Kristus, och hjälp oss. *Sv.* Och fräls oss för ditt namns skull.

F. Värdes, Herre, denna dag. *Sv.* Bevara oss från synd.

F. Förbarma dig över oss, Herre. *Sv.* Förbarma dig över oss.

F. Herre, låt din barmhärtighet vara över oss. *Sv.* Såsom vi hava hoppats på dig.

F. Herre, hör min bön. *Sv.* Och låt mitt rop komma till dig.

F. *Låtom oss bedja.* Herre, allsmäktige Gud, du som låtit oss uppleva denna dags morgon, bevara oss i dag genom din kraft, så att vi icke falla i någon synd, utan städse i våra tankar, ord och gärningar tillväxa i din rättfärdighet. Genom vår Herre Jesus Kristus, din Son, som med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Låtom oss prisa Herren. *Sv.* Gud vare tack.

(Här ihågkommas de helgon, vilkas fest firas i dag.)

F. Helige(a) ......

Sv. Bed(jen) för oss.

F. Dyrbar är i Herrens ögon. *Sv.* Hans heligas död.

F. Heliga Maria och alla helgon, bedjen för oss till Herren, på det att vi må bliva värdiga att undfå hjälp och frälsning av honom, som lever och regerar i evigheternas evighet. *Sv.* Amen.

F. Gud, kom mig till hjälp. *Sv.* Herre, skynda till min undsättning.

F. Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande. *Sv.* Som det var i begynnelsen, så nu och alltid och i all evighet. Amen.

F. Herre, förbarma dig över oss. *Sv.* Kristus, förbarma dig över oss. *F.* Herre, förbarma dig över oss.

F. Fader vår.

F. Herre, se till dina tjänare och till ditt verk, och led dem på den rätta vägen.
Sv. Och Herrens, vår Guds klarhet lyse över oss, och han må leda våra händers verk och styra våra händers arbete.
F. Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande,
Sv. Som det var i begynnelsen, så nu och alltid och i all evighet. Amen.
F. Låtom oss bedja. Herre Gud, himmelens och jordens Konung, värdes i dag leda och helga, regera och styra våra hjärtan och våra kroppar, våra sinnen, ord och gärningar efter din lag och efter dina buds föreskrifter, på det att vi genom dig, världens Frälsare, här och i evigheten må varda hjälpta och uppnå frälsning och befrielse. Du som lever och regerar i evigheters evighet. *Sv.* Amen.
F. Må den allsmäktige Herren i sin frid råda över våra dagar och våra handlingar. *Sv.* Amen.
F. Herren styre våra hjärtan och våra kroppar i Guds kärlek och Kristi tålamod.
Sv. Gud vare tack.
F. Vår hjälp är i Herrens namn, *Sv.* Vilken gjort himmel och jord.
F. Herren välsigne oss och försvare oss mot allt ont, och före oss till det eviga livet. Och må de troendes själar genom Guds barmhärtighet vila i frid. *Sv.* Amen.
F. Herren give oss sin frid, *Sv.* Och det eviga livet. Amen.

Bordsböner.

Före måltiden.

I Faderns † och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Allas ögon lita på dig, o Herre, och du giver dem mat i rättan tid; du upplåter din hand och uppfyller allt som lever, med välsignelse!

Herre, förbarma dig över oss! Kristus, förbarma dig över oss! Herre, förbarma dig över oss!

Fader vår.

Välsigna oss, Herre, och dessa dina gåvor, som vi av din milda godhet skola mottaga, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Efter måltiden.

I Faderns † och Sonens och den Heliga Andes namn. Amen.

Herre, himmelske Fader! Vi tacka dig för alla dina välgärningar, som vi av din milda godhet hava mottagit, du som lever och regerar, Gud från evighet till evighet. Amen.

Ära vare Fadern.

Förläna, o Herre, vi bedja dig, för ditt heliga namns skull, alla våra välgörare det eviga livet. Amen.

Må alla avlidna kristtrognas själar genom Guds barmhärtighet vila i frid. Amen.

Aftonböner.

1.

Tillbedjan, ära och pris ske dig, evighetens Konung, odödlige och osynlige, ende och treenige Gud! Huru skall jag nog kunna tacka dig, o min Gud, för din heliga försyn, som oavlåtligt vakar över oss. Du uppehåller och styr oss; du föder och kläder oss; du upplyser och styrker oss; du beskärmar och tuktar oss; du botar och helgar oss; du bor ibland oss och bistår oss i all vår nöd. Huru många välgärningar hava icke i dag genom din kärleksfulla försyn kommit mig till del!

Samvetsrannsakan och ånger.

Men har jag också visat mig tacksam emot dig för dessa otaliga välgärningar? Upplys mig, o min Gud, att jag rätt må inse och av hjärtat ångra mina synder, så att jag, om du under denna natt skulle kalla mig hädan, icke må dö i syndens tillstånd utan återlöst och helgad genom din heliga nåd.

Rannsaka här en liten stund ditt samvete genom att övertänka, huru du använt den förflutna dagen, om du försyndat dig i tankar, ord, gärningar eller genom underlåtande av det goda, vartill du är förpliktad. Uppväck därpå innerlig ånger över de begångna synderna och fatta ett allvarligt beslut att bättra dig.

Utur djupet ropar jag till dig, o Herre; Herre, hör min bön.

Förbarma dig över mig, o min Gud, efter din stora barmhärtighet, förkasta mig icke ifrån ditt ansikte och tag icke din Helige Ande ifrån mig. Se, med förkrossat hjärta ångrar och avskyr jag min otacksamhet mot dig, alla synder, med vilka jag någonsin förolämpat ditt gudomliga majestät. Jag vill hädanefter med fruktan och bävan arbeta på min frälsning, men tillika med barnslig tillförsikt till din oändliga barmhärtighet. Du är ju när dem, som hava ett förkrossat hjärta, och ännu har du icke upphört att vara för mig en barmhärtig Fader, en tröstens Gud. Fader i himmelen, för din älskade Sons skull kom mig eländige syndare till hjälp och förunna min själ din Helige Andes mäktiga nådekraft. Styrk och bekräfta min allvarliga föresats att aldrig mera samtycka till synden, att omsorgsfullt undvika varje tillfälle och anledning till synd och att flitigt använda nödvändiga medel till bättring. Gud vare mig syndare nådig genom Kristus, vår Herre. Amen.

Var du, o Herre, under denna natt mitt och mina anhörigas skydd och beskärm, vaka över oss med din kärleksfulla försyn; låt din helige ängel stå vid vår sida, så att vi må bevaras från alla faror, sova i lugn och med ny styrka uppvakna till din heliga tjänst. Förbarma dig även, allsmäktige Gud, över alla våra medmänniskor, i synnerhet över de sjuka och nödlidande, och framför allt över dem som nattens mörker kunde förleda till synd. Även anbefaller jag dig, kärleksrike Fader, Jesu Kristi heliga Kyrka med dess synliga överhuvud, vår Helige Fader, påven, alla dess biskopar och själasörjare. Jag anropar också din barmhärtighet för alla avlidna, särskilt för N. N. Giv dem den eviga vilan, och det eviga ljuset lyse för dem. Amen.

Till ditt beskydd fly vi, heliga Guds moder. Försmå icke vår ödmjuka bön i vår nöd, utan befria oss städse från alla faror, du ärorika och välsignade Jungfru! Vår drottning, vår beskyddarinna, vår hjälp! Försona oss med din Son, anbefall oss åt din Son, för oss fram till din Son.

F. Bed för oss, heliga Guds moder.

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. Bevara, o Herre, dina tjänare i frid och låt oss, som förtrösta på den heliga och alltid rena Jungfrun Marias beskydd, vara trygga för alla fiender, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Bestänk dig med vigvatten i ödmjuk förtröstan på de däröver uttalade kyrkliga bönernas kraft; beteckna dig andäktigt med det helga korstecknet och sök sedan att insomna under fromma tankar.

2.

Kort aftonbön.

I Faderns † och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

O min Gud, jag tackar dig av hela mitt hjärta för allt gott, som du i dag bevisat mig. Jag beder om din välsignelse: Herre, bevara oss, då vi vaka, beskydda oss, då vi sova, på det att vi må med Kristus vaka och i frid sova. O min Gud, jag tror på dig som den eviga sanningen, jag hoppas på dig som den oändliga barmhärtigheten, jag älskar dig, den oändligt gode Guden. Det smärtar mig djupt, att jag så ofta förolämpat dig, min bäste Fader. Var mig nådig och låt mig icke dö i mina synder.

O Jesu heliga hjärta, som lidit dödens ångest, förbarma dig över de döende. O Maria, moder för alla, som Kristus återlöst, anbefall oss åt Guds barmhärtighet. — Må de avlidnas själar genom Guds barmhärtighet vila i frid.

Lovad vare Jesus Kristus. — I evighet. Amen.

Bön för de döende.

Mildaste Jesus, du som älskar själarna, jag besvär dig vid ditt heligaste hjärtas dödskamp och vid din obefläckade moders smärtor, rena i ditt blod alla syndare i hela världen, vilka nu ligga i dödskampen och redan i dag komma att dö. — Jesu hjärta, som lidit dödens nöd, förbarma dig över de döende.

3.

Aftonbön ur Kyrkans liturgi.

F. Herre, välsigna oss. En lugn natt och en salig dödsstund förläne oss Herren, den allsmäktige. *Sv.* Amen.

F. Bröder, varen nyktra och vaken, ty eder vedersakare, djävulen, går omkring såsom ett rytande lejon och söker, vem han må uppsluka.

Stån honom emot, starka i tron. Men du, Herre, förbarma dig över oss. *Sv.* Gud vare tack.

F. Vår hjälp är i Herrens namn. *Sv.* Som har gjort himmel och jord.

F. Fader vår.

Sv. Jag bekänner för den allsmäktige Guden, den heliga, alltid rena Jungfrun Maria, den helige ärkeängeln Mikael, den helige Johannes Döparen, de heliga apostlarna Petrus och Paulus och alla helgon, att jag mycket syndat i tankar, ord och gärningar, genom min skuld, genom min skuld, genom min alltför stora skuld. Därför beder jag den heliga, alltid rena Jungfrun Maria, den helige ärkeängeln Mikael, den helige Johannes Döparen, de heliga apostlarna Petrus och Paulus och alla helgon att bedja för mig till Herren, vår Gud.

F. Den allsmäktige Guden förbarme sig över oss, förlåte oss våra synder och före oss till det eviga livet. *Sv.* Amen.

F. Tillgift, avlösning och förlåtelse för våra synder förläne oss den allsmäktige och barmhärtige Herren. *Sv.* Amen.

F. Omvänd oss, Gud, vår frälsning, *Sv.* Och vänd din vrede från oss.

F. Gud, kom mig till hjälp, *Sv.* Herre, skynda till min undsättning. — Ära vare Fadern.

(Ps. 133.)

F. Nu prisen Herren, I alla hans tjänare,

Sv. I som stån i Herrens hus, i gårdarna till vår Guds hus.

F. Om nätterna lyften edra händer upp mot helgedomen och välsignen Herren.

Sv. Herren välsigne dig ifrån Sion, han som har gjort himmel och jord.

F. Ära vare Fadern.

F. Dagens stjärna sänker sig,
O Skapare, vi bedja dig,
var du vår sköld, var du vår borg,
och skydda oss från synd och sorg.

Sv. I denna natt bevara oss,
och släck de onda drömmars bloss,
för fiendens bedrägeri
vår kropp, vår själ du hålle fri.

F. Hör nu vår bön, o Fader stor,
med Sonen din, som hos dig bor,
med Anden, som ger helighet,
du härskar i all evighet. *Sv.* Amen.

F. Men du är hos oss, o Herre, och ditt heliga namn är anropat oss till välsignelse, övergiv oss icke, Herre vår Gud. *Sv.* Gud vare tack.

F. I dina händer, Herre, befaller jag min ande. *Sv.* I dina händer, Herre, befaller jag min ande.

F. Du har frälst oss, o Herre, sanningens Gud. *Sv.* Jag befaller dig min ande.

F. Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande. *Sv.* I dina händer, Herre, befaller jag min ande.

F. Bevara oss, Herre, som din ögonsten. *Sv.* Under dina vingars skugga beskydda oss.

Simeons lovsång.

F. Nu låter du, Herre, din tjänare fara i frid efter ditt ord, *Sv.* Ty mina ögon hava sett din frälsning,

F. Vilken du har berett inför alla folks ansikte, *Sv.* Ett ljus till hedningarnas upplysning och ditt folk Israels ära. — Ära vare Fadern.

F. Bevara oss, Herre, då vi vaka, beskydda

oss, då vi sova, på det att vi med Kristus må vaka och i frid vila. *Sv.* Amen.

F. Välsignad är du, Herre, våra fäders Gud, *Sv.* Och lovvärd och härlig i evighet.

F. Låtom oss prisa Fadern och Sonen jämte den Helige Ande. *Sv.* Låtom oss lova och upphöja honom i evighet.

F. Välsignad är du, Herre, i himmelens fäste, *Sv.* Och lovvärd och härlig och upphöjd i evighet.

F. Må den allsmäktige och barmhärtige Guden välsigna och bevara oss. *Sv.* Amen.

F. Värdes, Herre, bevara oss under denna natt för synd; *Sv.* Förbarma dig, o Herre, över oss, förbarma dig över oss.

F. Din barmhärtighet råde över oss, *Sv.* Såsom vi hava hoppats på dig.

F. Herre, hör min bön, *Sv.* Och låt mitt rop komma till dig.

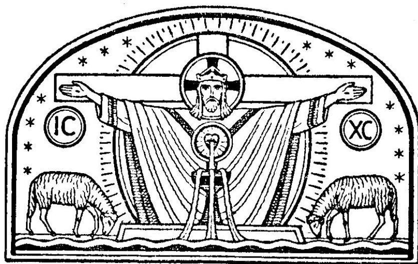
F. *Låtom oss bedja.* Besök, Herre, vi bedja dig, vårt hus och hem och avlägsna därifrån alla fienders försåt. Låt dina heliga änglar bo hos oss, på det att de må bevara oss i frid, och låt din välsignelse alltid vila över oss. Genom vår Herre Jesus Kristus, som med dig i den Helige Andes enhet lever och regerar: Gud från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Låtom oss prisa Herren. *Sv.* Gud vare tack.

F. Välsigne och beskydde oss den allsmäktige och barmhärtige Herren: Fadern, † Sonen och den Helige Ande. *Sv.* Amen.

F. Guds hjälp förblive alltid med oss. *Sv.* Amen.

Här tillfogas den Marianska antifon som motsvarar kyrkoårets tid.

Den heliga Mässan.

1.

Mässans liturgiska text.*

Den heliga Mässan är det Nya förbundets oblodiga offer, den katolska Kyrkans förnämsta gudstjänst. Den omfattar i sin nuvarande form två delar: den förberedande gudstjänsten och offergudstjänsten.

1. Den förberedande gudstjänsten

Trappstegsbönen.

Den läses vid altarets fot och angiver det själens sinnelag, i vilket prästen och de kristtrogna böra nalkas altarets mysterium: ödmjukhet, ånger, andlig glädje och förtröstan.

Sc. In † nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.	*Prästen.* I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

---

* Här återgives den latinska Mässans fullständiga text, såsom den av prästen läses vid altaret. — Mässans liturgi består dels av fasta mässböner, dels av sådana, som växla för olika dagar eller tider på året. De delar, som här framhävas genom (*), läsas endast på Trefaldighetens fest och måste alltså i alla andra mässor ersättas av de respektive böner, som på sina dagar äro angivna i mässboken.

Introibo ad altare Dei.	Jag skall framträda till Guds altare.
M. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.	*Ministranten.* Till Gud, min ungdoms glädje.

I själamässan och under passionstiden läses icke Ps. 42.

Ps. 42. *Sc.* Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta; ab homine iniquo et doloso erue me.	*Pr.* Döm mig, o Gud, och utför min sak emot oheligt folk; rädda mig från orättfärdiga och trolösa människor.
M. Quia tu es Deus, fortitudo mea: quare me repulisti, et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?	*M.* Ty du, o Gud, är min styrka. Varför har du förskjutit mig, och varför skall jag gå sorgsen, medan min fiende plågar mig?
Sc. Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.	*Pr.* Sänd ut ditt ljus och din sanning; de leda och föra mig till ditt heliga berg och till dina hyddor.
M. Et introibo ad altare Dei: ad Deum, qui laetificat juventutem meam.	*M.* Och jag skall framträda till Guds altare, till Gud, min ungdoms glädje.
Sc. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus: quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me?	*Pr.* Jag skall lovprisa dig med strängaspel, Gud, min Gud! Varför är du sorgsen, min själ, varför vållar du mig oro?
M. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi: salutare vultus mei et Deus meus.	*M.* Förtrösta på Gud! Än skall jag prisa honom: mitt ansiktes frälsning och min Gud.

Sc. Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto.	*Pr.* Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande.
M. Sicut erat in principio, et nunc et semper et in saecula saeculorum. Amen.	*M.* Som det var i begynnelsen, så nu och alltid och i all evighet. Amen.
Sc. Introibo ad altare Dei.	*P.* Jag skall framträda till Guds altare.
M. Ad Deum, qui laetificat juventutem meam.	*M.* Till Gud, min ungdoms glädje.
Sc. Adjutorium nostrum in nomine Domini.	*Pr.* Vår hjälp är i Herrens namn.
M. Qui fecit coelum et terram.	*M.* Som gjort himmel och jord.
Sc. Confiteor.	*Pr.* Jag bekänner...
M. Misereatur tui omnipotens Deus, et dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam aeternam.	*M.* Den allsmäktige Guden förbarme sig över dig, förlåte dig dina synder och före dig till det eviga livet.
Sc. Amen.	*P.* Amen.

Confiteor är en bön om syndaförlåtelse. Renhet fordras, ty den heliga Mässan innebär tillträde till Guds Allraheligaste och de heligas samfund.

M. Confiteor Deo omnipotenti, beatae Mariae semper Virgini, beato Michaeli Archangelo, beato Joanni Baptistae, sanctis Apostolis Petro et Paulo, omnibus Sanctis, et tibi, pater: quia peccavi nimis cogitatione, verbo et opere: mea culpa, mea culpa, mea maxima	*M.* Jag bekänner för den allsmäktige Guden, den heliga, alltid rena Jungfrun Maria, den helige ärkeängeln Mikael, den helige Johannes Döparen, de heliga apostlarna Petrus och Paulus, alla helgon och dig, fader, att jag mycket syndat i tankar, ord och gärningar, genom min

culpa. Ideo precor beatam Mariam semper Virginem, beatum Michaelem Archangelum, beatum Joannem Baptistam, sanctos Apostolos Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et te, pater, orare pro me ad Dominum Deum nostrum.

skuld, genom min skuld, genom min alltför stora skuld. Därför beder jag den heliga, alltid rena Jungfrun Maria, den helige ärkeängeln Mikael, den helige Johannes Döparen, de heliga apostlarna Petrus och Paulus, alla helgon och dig, fader, att bedja för mig till Herren, vår Gud.

Sc. Misereatur vestri omnipotens Deus et dimissis peccatis vestris perducat vos ad vitam aeternam.

Pr. Den allsmäktige Guden förbarme sig över eder, förlåte eder edra synder och före eder till det eviga livet.

M. Amen.

M. Amen.

Sc. Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum nostrorum tribuat nobis omnipotens et misericors Dominus.

Pr. Tillgift, avlösning och förlåtelse för våra synder förläne oss den allsmäktige och barmhärtige Herren.

M. Amen.

M. Amen.

Sc. Deus, tu conversus vivificabis nos.

Pr. Vänd dig till oss, o Gud, och vi skola leva.

M. Et plebs tua laetabitur in te.

M. Och ditt folk skall glädja sig i dig.

Sc. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

Pr. Visa oss, Herre, din barmhärtighet.

M. Et salutare tuum da nobis.

M. Och giv oss din frälsning.

Sc. Domine, exaudi orationem meam.

Pr. Herre, hör min bön.

M. Et clamor meus ad te veniat.

M. Och låt mitt rop komma till dig.

Sc. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.

Pr. Herren vare med eder.
M. Och med din ande.

Prästen, under det han stiger upp till altaret:

Oremus. Aufer a nobis, quaesumus, Domine, iniquitates nostras: ut ad Sancta sanctorum puris mereamur mentibus introire. Per Christum, Dominum nostrum. Amen.

Vi bedja dig, o Herre, tag våra synder från oss, att vi må varda värdiga att med rena hjärtan ingå i det Allraheligaste, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Prästen kysser altaret och läser:

Oramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquiae hic sunt, et omnium Sanctorum: ut indulgere digneris omnia peccata mea. Amen.

Vi bedja dig, Herre, genom förtjänsterna hos dina helgon, vilkas kvarlevor här vila, och hos alla helgon, att du nådigt ville förlåta mig alla mina synder. Amen.

Introitus eller ingångsvers.*

(*) Benedicta sit sancta Trinitas, atque indivisa unitas: confitebimur ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. Ps. 8. Domine, Dominus noster: quam admirabile est nomen tuum in universa terra! Gloria Patri.

Välsignad vare den heliga Trefaldigheten i sin odelbara enhet! Låtom oss prisa den; ty den har gjort barmhärtighet med oss. Ps. Herre, vår Herre, hur underbart är icke ditt namn på hela jorden! Ära vare Fadern.

Därefter upprepas ingångsversen ända till psalmversen.

---

* I. är det första som läses ur mässboken. I forntiden sjöngs en av Davids psalmer under det att prästen, företrädd av ministranterna, tågade i procession fram till altaret. Före introitus lägger prästen i levitmässor och på större högtidsdagar under bön och välsignelse rökelse i rökelsekaret och incenserar den Korsfästes bild, relikerna, om sådana finnas ovanpå altaret, och själva altaret. Rökelsen sinnebildar de troendes till Gud uppstigande böner. Altaret är sinnebild för Kristus själv.

Kyrie.

K. är en kort litania till den heliga Trefaldigheten av grekiskt ursprung, såsom orden ännu i dag visa.

Sc. Kyrie eleison.	*Pr.* Herre, förbarma dig över oss.
M. Kyrie eleison.	*M.* Herre, förbarma dig över oss.
Sc. Kyrie eleison.	*Pr.* Herre, förbarma dig över oss.
M. Christe eleison.	*M.* Kristus, förbarma dig över oss.
Sc. Christe eleison.	*Pr.* Kristus, förbarma dig över oss.
M. Christe eleison.	*M.* Kristus, förbarma dig över oss.
Sc. Kyrie eleison.	*Pr.* Herre, förbarma dig över oss.
M. Kyrie eleison.	*M.* Herre, förbarma dig över oss.
Sc. Kyrie eleison.	*Pr.* Herre, förbarma dig över oss.

Gloria.*

Gloria in excelsis Deo. Et in terra pax hominibus bonae voluntatis. Laudamus te, benedicimus te, adoramus te, glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus, Rex coel-

Ära vare Gud i höjden och på jorden frid åt människor, som hava hans välbehag. Dig lova vi, dig prisa vi, dig tillbedja vi, dig förhärliga vi. Vi tacka dig för din stora härlighet, Herre Gud, himmelske

* Begynnelseorden sjöngos av den himmelska härskaran i Betlehem. Hymnen, i övrigt av grekiskt ursprung, är ett högtidligt nämnande av Guds namn med de mest upphöjda titlar, som tillägnats honom i Skriften. Det överväldigande gudsmedvetande, som kommer till uttryck här, bör besjäla alla våra böner i Mässan. (Gloria bortfaller i några mässor, särskilt under advents- och fastetiden.)

estis, Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite, Jesu Christe. Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus Sanctus, tu solus Dominus, tu solus Altissimus, Jesu Christe. Cum Sancto Spiritu, in gloria Dei Patris. Amen.

konung, Gud allsmäktige Fader; Herre, du enfödde Son, Jesus Kristus! Herre Gud, Guds lamm, Faderns Son; du som borttager världens synder, förbarma dig över oss; du som borttager världens synder, mottag vår ödmjuka bön; du som sitter på Faderns högra hand, förbarma dig över oss; ty du allena är den Helige, du allena Herren, du allena den Allrahögste, Jesus Kristus, med den Helige Ande i Gud Faderns härlighet. Amen.

Prästen böjer sig djupt och kysser altaret, som är en sinnebild för Kristus själv. Sedan tillönskar han hela menigheten samma enhet med Kristus, i det han vänder sig till folket och säger:

Sc. Dominus vobiscum.
M. Et cum spiritu tuo.

Pr. Herren vare med eder.
M. Och med din ande.

Kyrkobön.

(*) *Sc. Oremus.* Omnipotens, sempiterne Deus, qui dedisti famulis tuis in confessione verae fidei aeternae Trinitatis gloriam agnoscere, et in potentia majestatis adorare unitatem: quaesumus, ut eiusdem fidei firmitate ab omnibus

Pr. Låtom oss bedja. Allsmäktige, evige Gud, du som förlänat dina tjänare att i den sanna trons bekännelse få kännedom om den eviga Trefaldighetens härlighet, och i Majestätets makt tillbedja dess enhet, vi bedja dig, låt oss

semper muniamur adversis. Per Dominum nostrum Jesum Christum...

M. Amen.

genom ståndaktighet i samma tro städse vara tryggade mot allt ont. Genom vår Herre Jesus Kristus...

M. Amen.

Epistel.

E. är hämtad från apostlarnas brev eller från Gamla testamentet, anpassad efter dagens fest.

(*) Lectio Epistolae beati Pauli Apostoli ad Romanos. c. 11.

O altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei: quam incomprehensibilia sunt judicia eius, et investigabiles viae ejus! Quis enim cognovit sensum Domini? Aut quis consiliarius eius fuit? Aut quis prior dedit illi, et retribuetur ei? Quoniam ex ipso, et per ipsum, et in ipso sunt omnia: ipsi gloria in saecula. Amen.

M. Deo gratias.

Läsning ur den helige aposteln Pauli brev till Romarna.

O vilket djup av rikedom, vishet och vetande finnes ej hos Gud! Huru obegripliga äro ej hans domar, och huru outrannsakliga hans vägar! Ty vem har känt Herrens sinne eller vem har varit hans rådgivare? Eller vem har först givit honom något, så att han skulle återgälda honom det? Ty av honom och genom honom och i honom är allting. Honom vare ära i evighet! Amen.

M. Gud vare tack.

Graduale.*

(*) Benedictus es, Domine, qui intueris abyssos, et sedes super Cherubim. *V.* Benedictus es,

Välsignad är du, Herre, som skådar ned över avgrunder och tronar över keruber. Välsignad

* G. är den i Mässan i musikaliskt avseende rikast utvecklade koralkörsången (alleluja). Den ledsagar ingen liturgisk handling, utan är en självständig del. Redan

Domine, in firmamento coeli, et laudabilis in saecula. Alleluia, alleluia. *V.* Benedictus es, Domine, Deus patrum nostrorum, et laudabilis in saecula. Alleluia.

är du, Herre, i himlavalvet, och prisvärd i evighet. Alleluja, alleluja. Välsignad är du, Herre, våra fäders Gud, och lovvärd i evighet. Alleluja.

Evangelium.

Munda cor meum ac labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaiae prophetae calculo mundasti ignito: ita me tua grata miseratione dignare mundare, ut sanctum Evangelium tuum digne valeam nuntiare. Per Christum, Dominum nostrum. Amen.

Jube Domine benedicere: Dominus sit in corde meo et in labiis meis, ut digne et competenter annuntiem Evangelium suum. Amen.

Rena mitt hjärta och mina läppar, allsmäktige Gud, du som fordom med ett glödande kol renat profeten Isaias' läppar. Värdes i din milda barmhärtighet så rena mig, att jag värdigt må förkunna ditt heliga Evangelium. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Värdes, Herre, välsigna mig. Herren vare i mitt hjärta och på mina läppar, att jag värdigt och tillbörligt må förkunna hans heliga evangelium. Amen.

I levitmässor och på större högtidsdagar välsignas före evangeliet rökelse, och incenseras evangelieboken. Vid början av evangeliet resa sig alla och beteckna pannan, munnen och bröstet med korstecknet.

Sc. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

Sc. Sequentia sancti Evangelii secundum Matthaeum.

M. Gloria tibi, Domine.

Pr. Herren vare med eder.

M. Och med din ande.

Pr. Det följande ur det heliga Evangeliet enligt Matteus.

M. Ära vare dig, o Herre!

Augustinus omnämner den gamla seden att efter episteln sjunga en psalm (numera är det blott några verser) ifrån en upphöjd plats (gradus). Meningen med Graduale var och är att fördjupa läsningens tankar genom psalmsången, dess konstnärliga form skall höja den andliga glädjen.

(*) In illo tempore: Dixit Jesus discipulis suis: Data est mihi omnis potestas in coelo, et in terra. Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti: docentes eos servare omnia quaecumque mandavi vobis. Et ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usque ad consummationem saeculi.

I den tiden sade Jesus till sina lärjungar: All makt är mig given i himmelen och på jorden. Gån därför och lären alla folk och döpen dem i Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, och lären dem hålla allt, vad jag befallt eder. Och se, jag är med eder alla dagar intill världens ände.

M. Laus tibi, Christe.

M. Lov vare dig, Kristus.

Sc. Per evangelica dicta deleantur nostra delicta.

Pr. Må genom evangeliets ord våra överträdelser utplånas.

Credo.

Credo (den niceno-konstantinopolitanska trosbekännelsen, 4 årh.) läses på söndagarna och på andra i liturgien särskilt utmärkta dagar.

Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli et terræ, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Jesum Christum, Filium Dei unigenitum; et ex Patre natum ante omnia saecula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, consubstantialem Patri: per

Jag tror på en Gud, den allsmäktige Fadern, himmelens och jordens, alla synliga och osynliga tings Skapare. Och på en Herre Jesus Kristus, Guds enfödde Son, som från evighet är född av Fadern; Gud av Gud, ljus av ljus, sann Gud av sann Gud, född, icke gjord, av samma väsen som Fadern; genom vilken allt

quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de cœlis. Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine, et homo factus est.*. Crucifixus etiam pro nobis, sub Pontio Pilato passus et sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cœlum; sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos et mortuos; cujus regni non erit finis. Et in Spiritum Sanctum, Dominum et vivificantem; qui ex Patre Filioque procedit; qui cum Patre et Filio simul adoratur et conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam, sanctam, catholicam et apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptisma in remissionem peccatorum; et exspecto resurrectionem mortuorum, et vitam venturi saeculi. Amen.

är gjort; vilken för oss människor och för vår frälsnings skull nedsteg från himmelen. Och han antog kött genom den Helige Ande av Jungfru Maria och vart människa.* Han blev ock korsfäst för oss, och under Pontius Pilatus pinad och begraven. Och han uppstod på tredje dagen efter Skrifterna och uppfor till himmelen. Han sitter vid Faderns högra sida, och skall återkomma med härlighet till att döma levande och döda, och på hans rike skall icke vara något slut. Och på den Helige Ande, Herren och livgivaren, vilken utgår av Fadern och Sonen, vilken tillika med Fadern och Sonen tillbedes och förhärligas, som har talat genom profeterna. Och på den ena heliga, katolska och apostoliska Kyrkan. Jag bekänner ett dop till syndernas förlåtelse och förväntar de dödas uppståndelse och den tillkommande evighetens liv. Amen.

* Under dessa ord knäböjer församlingen.

Vare sig Credo förekommer eller ej, bör den förberedande gudstjänsten i själen hava väckt en levande tro på Gud och hans återlösningsverk i Jesus Kristus, vilket nu kommer att upprepas på altaret på oblodigt sätt. I den kristna forntiden fick ingen odöpt, ingen avfällig, ingen ovärdig kristen övervara 'de troendes Mässa' d. v. s. den heliga handlingen, som nu följer.

2. Offergudstjänsten.

Denna omfattar tre delar: Offergåvornas frambärande, Förvandlingen, Kommunionen. — Offrets inledningsakt skedde i den kristna forntiden genom de troende, som frambuno till altaret bröd, vin och andra gåvor, delvis för de fattigas och prästens underhåll, delvis för den heliga handlingen. Prästen tog av bröd och vin det som behövdes för Förvandlingen och Kommunionen, samt vigde det under böner och ceremonier åt Gud som *en sista förberedelse till det egentliga offret, som försiggår först i och genom Förvandlingen och avslutas genom Kommunionen.* — Kristus är även i varje Mässa den egentliga offerprästen. I förening med hans offerakt blir prästens och de troendes offerakt värdefull inför Gud. Prästen vid altaret är Kristi ställföreträdare, men även de troendes, (Kyrkans), liturgiska representant. Även de troende frambära offret. — Kristi offer är av oändligt värde, men den frukt och välsignelse, som utgår från varje Mässa, är större allt efter de troendes större helighet och andakt. — Brödet och vinet äro offrets synliga, sakramentala tecken, men även symboler: det som försiggår i dem, bör försiggå i den offrandes själ: inre helgelse och förening med Gud. Den kristne bör enligt Apostelns ord (Rom. 12:1) skänka sig själv som offergåva åt Gud. Han gör det, i det han dör bort från synden och för ett nytt liv i den heliggörande nådens kraft. Denna nåd, som redan härnere förvandlar själen till Kristi avbild, skall en gång vid uppståndelsen även förvandla kroppen, så att slutligen hela människan, frälst genom Kristi offer, upptages i Guds härlighet. — 'Gör oss, o Herre, till en dig välbehaglig, evig offergåva.' (Mässbön ur pingstoktaven.)

Offergåvornas frambärande.

Sc. Dominus vobiscum.	*Pr.* Herren vare med eder.
M. Et cum spiritu tuo.	*M.* Och med din ande.
Sc. Oremus.	*Pr.* Låtom oss bedja.

Offertorium.

(*) Benedictus sit Deus Pater, unigenitusque Dei Filius, Sanctus quoque Spiritus: quia fecit nobiscum misericordiam suam.

Välsignad vare Gud Fadern och Guds enfödde Son och den Helige Ande: ty han har gjort barmhärtighet med oss.

Brödet frambäres.

Suscipe sancte Pater, omnipotens, æterne Deus, hanc immaculatam Hostiam, quam ego indignus famulus tuus offero tibi, Deo meo vivo et vero, pro innumerabilibus peccatis et offensionibus et negligentiis meis, et pro omnibus circumstantibus, sed et pro omnibus fidelibus Christianis, vivis atque defunctis; ut mihi et illis proficiat ad salutem in vitam æternam. Amen.

Mottag, helige Fader, allsmäktige, evige Gud, detta obefläckade offer, vilket jag, din ovärdige tjänare, frambär åt dig, min sanne och levande Gud, till förlåtelse för mina otaliga synder, överträdelser och försummelser, liksom ock för alla närvarande, men även för alla troende kristna, levande och döda, på det att det må lända mig och dem till frälsning för det eviga livet. Amen.

Kalken beredes.

Deus, qui humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti et mirabilius reformasti: da nobis per hujus aquæ et vini mysterium ejus divinitatis esse consortes, qui humanitatis nostræ fieri dignatus est particeps, Jesus

O Gud, som underbart skapat den mänskliga naturen och ännu underbarare förnyat densamma, förläna oss genom hemligheten av detta vatten och vin att få del i dens gudomlighet, som nedlät sig att varda delaktig av vår

Christus, Filius tuus, Dominus noster; qui tecum vivit...	mänskliga natur, Jesus Kristus, din Son, vår Herre, som med dig lever och regerar, i den Helige Andes enhet, Gud, från evighet till evighet. Amen.

Kalken frambäres.

Offerimus tibi, Domine, calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam; ut in conspectu divinæ majestatis tuæ, pro nostra et totius mundi salute, cum odore suavitatis ascendat. Amen.	Vi offra dig, o Herre, frälsningens kalk och åkalla din mildhet, att den med söt vällukt må uppstiga inför ditt gudomliga Majestäts ansikte för vår och hela världens frälsning. Amen.
In spiritu humilitatis et in animo contrito suscipiamur a te, Domine; et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi, Domine Deus.	I ödmjukhetens ande och med ett förkrossat hjärta må vi upptagas av dig, o Herre, och må vårt offer i dag så frambäras inför ditt ansikte, att det behagar dig, Herre, vår Gud.
Veni, Sanctificator, omnipotens æterne Deus; et benedic † hoc sacrificium tuo sancto nomini præparatum.	Kom, Heliggörare, allsmäktige, evige Gud, och välsigna detta offer, som är tillrett åt ditt heliga namn.

I levitmässor och på större högtidsdagar välsignar nu prästen rökelse och incenserar under böner, tagna ur psalmerna, kalken och altaret, varefter han själv, leviterna och församlingen incenseras till ett tecken på allas innerliga förening med altaret, med offret, med Gud.

Handtvagningen.

Denna är här en symbol. Händerna symbolisera våra handlingar, och genom deras tvagning visa vi renheten och oklanderligheten i allt vårt görande. (Cyrillus av Jerusalem † 386.)

Ps. 25. Lavabo inter innocentes manus meas, et circumdabo altare tuum, Domine. Ut audiam vocem laudis, et enarrem universa mirabilia tua. Domine, dilexi decorem domus tuæ, et locum habitationis gloriæ tuæ. Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam, et cum viris sanguinum vitam meam: In quorum manibus iniquitates sunt; dextera eorum repleta est muneribus. Ego autem in innocentia mea ingressus sum: redime me, et miserere mei. Pes meus stetit in directo: in ecclesiis benedicam te, Domine.
Gloria Patri.

Ps. 25. Jag skall två mina händer bland de oskyldiga och så träda till ditt altare, o Herre, för att höra ditt lovkväde och förkunna alla dina underverk. Jag älskar, o Herre, ditt hus' skönhet och din härlighets boning. Låt ej, o Gud, min själ omkomma med de ogudaktiga, ej heller mitt liv med blodsmännen, i vilkas händer orättvisa är, och vilkas hand är full av mutor. Men jag vandrar i min oskuld; fräls mig och förbarma dig över mig. Min fot vandrar på den rätta vägen; i de rättfärdigas församlingar skall jag prisa dig, o Herre! Ära vare Fadern.

Böner efter offringen.

Suscipe, sancta Trinitas, hanc oblationem, quam tibi offerimus ob memoriam passionis, resurrectionis et ascensionis Jesu Christi Domini nostri, et in honorem B. Mariæ semper virginis, et B. Joannis Baptistæ et ss. Apostolorum Petri et Pauli, et istorum et omnium Sanctorum: ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad salutem: et illi pro nobis

Mottag, heliga Treenighet, detta offer, som vi frambära åt dig till åminnelse av vår Herres Jesu Kristi lidande, uppståndelse och himmelsfärd och till ära av den saliga, alltid rena Jungfrun Maria, den helige Johannes Döparen och de heliga apostlarna Petrus och Paulus, till ära av dessa och alla helgon, att det må lända dem till ära och oss till välfärd, och att

intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam agimus in terris. Per eundem Christum, Dominum nostrum. Amen.

de må vara våra förespråkare i himmelen, vilkas åminnelse vi fira på jorden, genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Sc. Orate, fratres: ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum, Patrem omnipotentem.

Pr. Bedjen, bröder, att mitt och edert offer må varda behagligt inför Gud, den allsmäktige Fadern.

M. Suscipiat Dominus sacrificium de manibus tuis ad laudem et gloriam nominis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiæ suæ sanctae.

M. Herren mottage offret av dina händer till sitt namns lov och pris, till vår och hela sin heliga Kyrkas nytta.

Sc. Amen.

Pr. Amen.

(*) Sanctifica, quæsumus, Domine Deus noster, per tui sancti nominis invocationem hujus oblationis hostiam: et per eam nosmetipsos tibi perfice munus æternum. Per Dominum...

Vi bedja dig, Herre, vår Gud, helga genom vår åkallan av ditt heliga namn denna offergåva och gör oss själva därigenom dig till ett evigt offer. Genom vår Herre Jesus Kristus, din Son, vilken med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet...

Prefationen och Sanctus.*

Sc. Per omnia saecula saeculorum.

Pr. Från evighet till evighet.

M. Amen.

M. Amen.

* Enligt Herrens exempel i nattvardssalen läses en högtidlig tacksägelsebön (prefation) före Förvandlingen. Nu för tiden finnas 14 olika prefationer. Deras ur-

Sc. Dominus vobiscum.	*Pr.* Herren vare med eder.
M. Et cum spiritu tuo.	*M.* Och med din ande.
Sc. Sursum corda.	*Pr.* Upplyften edra hjärtan.
M. Habemus ad Dominum.	*M.* Vi hava upplyft dem till Herren.
Sc. Gratias agamus Domino Deo nostro.	*Pr.* Låtom oss tacka Herren, vår Gud.
M. Dignum et justum est.	*M.* Det är tillbörligt och rätt.
Sc. Vere dignum et justum est, aequum et salutare, nos tibi semper et ubique gratias agere, Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus. Qui cum unigenito Filio tuo et Spiritu Sancto, unus es Deus, unus es Dominus: non in unius singularitate personæ, sed in unius Trinitate substantiæ. Quod enim de tua gloria, revelante te, cre-	*Pr.* Det är i sanning tillbörligt och rätt, riktigt och gagneligt, att vi alltid och allestädes tacka dig, helige Herre, allsmäktige Fader, evige Gud, som med din enfödde Son och med den Helige Ande är en Gud och en Herre, icke uti en persons enhet utan i det ena väsendets Trefaldighet. Ty vad vi på grund av din uppenbarelse tro om din här-

gamla melodier räknas bland de ädlaste, som musiken skapat. — Prefationens grundform hör till Mässans äldsta beståndsdelar. I forntiden uppräknades här i form av en lovsång alla Guds storverk alltifrån skapelsen intill den första Förvandlingen i nattvardssalen. Meningen var, och är ännu i dag, att själen skall beredas att med tacksamt sinne på altaret skåda Guds allmakts och kärleks största verk.

Sanctus är änglavärldens tillbedjan och lovsång till Trefaldighetens ära, tagen ur profeten Isais (kap. 6: 3). Även människosläktet skall taga del i denna evinnerliga hymn. Menigheten ber därför att få instämma i denna sång, och hälsar Herren, som nu skall komma, med skarornas rop på palmsöndagen: 'Välsignad vare Han, som kommer i Herrens namn. Hosanna i höjden.' (Matt. 21:9.)

dimus, hoc de Filio tuo, hoc de Spiritu Sancto, sine differentia discretionis sentimus. Ut in confessione veræ sempiternaeque Deitatis et in personis proprietas, et in essentia unitas, et in majestate adoretur æqualitas. Quam laudant Angeli atque Archangeli, Cherubim quoque ac Seraphim, qui non cessant clamare quotidie una voce dicentes:

lighet, det tro vi om din Son, detsamma tro vi om den Helige Ande utan någon åtskiljande olikhet; så att i bekännelsen av den sanna och eviga gudomen tillbedes i personerna skiljaktigheten, i väsendet enheten och i majestätet likheten. Denna prisas av änglar och ärkeänglar, kerubim och serafim, som icke upphöra att dagligen ropa med en röst, sägande:

Sanctus, Sanctus, Sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis. Benedictus qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis.

Helig, helig, helig är Herren Gud Sabaoth. Himmel och jord äro fulla av din härlighet. Hosanna i höjden. Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn. Hosanna i höjden.

Canonbönen.*

Bön för Kyrkan.

Te igitur, clementissime Pater, per Jesum

Vi bedja dig, mildaste Fader, genom

* Canon (= rättesnöre, fastställd oföränderlig ordning), är Mässans äldsta och heligaste del, en krans av värdefulla böner och heliga ceremonier, som omgiva Förvandlingen och tolka dess djupa innebörd. Allt präglas nu av offrets och gemenskapens tanke: gemenskap med hela Kyrkan, påven, biskoparna och alla rättrogna på jorden, i synnerhet de närvarande och de, som ihågkommas i prästens memento, helgonen i himmelen, själarna i skärselden, gemenskap med Gud själv, som genom sin enfödde Sons evinnerliga offer försonas med världen, giver nåd och frid och väcker fromma beslut till livets helgelse.

Christum, Filium tuum, Dominum nostrum, supplices rogamus ac petimus, uti accepta habeas et benedicas hæc † dona, hæc † munera, hæc † sancta sacrificia illibata, in primis quæ tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta catholica, quam pacificare, custodire, adunare et regere digneris toto orbe terrarum, una cum famulo tuo papa nostro N. et antistite nostro N. et omnibus orthodoxis atque catholicæ et apostolicæ fidei cultoribus.

din Son, vår Herre, Jesus Kristus, och anropa dig i djupaste ödmjukhet, att du ville nådigt mottaga och välsigna dessa gåvor, dessa skänker, dessa heliga och obesmittade offer, som vi frambära åt dig, framför allt för din heliga katolska Kyrka, att du på hela jordkretsen nådeligen ville bevara den i frid och enighet, skydda och regera den tillika med din tjänare, vår påve N. och vår biskop N. samt alla rättrogna bekännare av den katolska och apostoliska tron.

Bön för särskilda personer.

Memento Domine, famulorum famularumque tuarum N. et N. — et omnium circumstantium, quorum tibi fides cognita est et nota devotio, pro quibus tibi offerimus, vel qui tibi offerunt hoc sacrificium laudis pro se suisque omnibus, pro redemptione animarum suarum, pro spe salutis et incolumitatis suæ, tibique reddunt vota sua æterno Deo, vivo et vero.

Kom ihåg, o Herre, dina tjänare och tjänarinnor N. och N. och alla närvarande, vilkas tro och andakt äro dig bekanta, för vilka vi offra, eller vilka frambära dig detta lovoffer för sig och alla de sina, för sina själars räddning och i förhoppning om sin frälsning och välfärd, och som inför dig, evige, levande och sanne Gud, frambära sina löften.

Åkallan av den triumferande kyrkan.

Communicantes et memoriam venerantes, in primis gloriosæ semper virginis Mariæ, genitricis Dei et Domini nostri Jesu Christi; sed et beatorum apostolorum ac martyrum tuorum, Petri et Pauli, Andreæ, Jacobi, Joannis, Thomæ, Jacobi, Philippi, Bartholomæi, Matthæi, Simonis et Thaddæi, Lini, Cleti, Clementis, Xysti, Cornelii, Cypriani, Laurentii, Chrysogoni, Joannis et Pauli, Cosmæ et Damiani, et omnium sanctorum tuorum, quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuæ muniamur auxilio. Per eundem Christum, Dominum nostrum. Amen.

Delaktiga i de heligas gemenskap, fira vi åminnelsen framför allt av den ärorika, alltid rena Jungfrun Maria, Moder till vår Gud och Herre Jesus Kristus, men också av dina heliga apostlar och martyrer, Petrus och Paulus, Andreas, Jakobus, Johannes, Tomas, Jakobus, Filippus, Bartolomeus, Matteus, Simon och Taddeus, Linus, Kletus, Klemens, Sixtus, Kornelius, Cyprianus, Laurentius, Krysogonus, Johannes och Paulus, Kosmas och Damianus och av alla dina helgon. Förunna oss genom deras förtjänster och förböner, att vi i allt måtte erfara din starka hjälp och ditt beskydd, genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familiæ tuæ, quæsumus, Domine, ut placatus accipias, diesque nostros in tua pace disponas, atque ab æterna damnatione nos eripi et in

Mottag nu nådigt, o Herre, vi bedja dig, detta offer av oss, dina tjänare och av hela din församling, led våra dagar i din frid, fräls oss från evig fördömelse och låt oss en gång räknas bland dina ut-

electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum, Dominum nostrum. Amen.

valdas hjord, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Quam oblationem tu, Deus, in omnibus, quæsumus, † benedictam, † adscriptam, † ratam, rationabilem acceptabilemque facere digneris; ut nobis † corpus et † sanguis fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi:

Vi bedja dig, o Gud, gör detta offer i allt välsignat, helgat, värdigt, fullkomligt och välbehagligt, att det för oss varder till din älskade Sons, vår Herres Jesu Kristi lekamen och blod:

Förvandlingen.*

Qui pridie, quam pateretur, accepit panem in sanctas ac venerabiles manus suas, et elevatis oculis in cœlum ad te, Deum Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, † benedixit, fregit deditque discipulis suis, dicens: Accipite, et manducate ex hoc omnes:

Hoc est enim Corpus meum.

Vilken dagen före sitt lidande tog brödet i sina heliga och vördnadsvärda händer, upplyfte sina ögon mot himmelen till dig, sin allsmäktige Fader, tackade dig, välsignade brödet, bröt det och gav det åt sina lärjungar, sägande: Tagen och äten alla härav,

Ty detta är min Lekamen.

* Korsoffrets oblodiga förnyelse verkställes genom brödets och vinets förvandling av Kristus själv, vår evige överstepräst. Prästen vid altaret är härvid endast Kristi synligt tjänande redskap. I kraft av sin heliga vigning efterliknar han nu i ord och handling Kristus i nattvardssalen. Världshistoriens heligaste, evigt nya skådespel! 'Mysterium fidei', Trons mysterium, ropade i forntiden diakonen till församlingen, när Förvandlingen pågick av brödet och vinet till Kristi lekamen och blod.

Prästen knäböjer inför den nu närvarande Frälsaren, höjer Hostian att tillbedjas av församlingen, och knäböjer åter.

Simili modo, postquam cœnatum est, accipiens et hunc præclarum calicem in sanctas ac venerabiles manus suas, item tibi gratias agens, † benedixit deditque discipulis suis, dicens: Accipite, et bibite ex eo omnes:

Hic est enim calix Sanguinis mei, novi et æterni testamenti: mysterium fidei; qui pro vobis et pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

Hæc, quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis.

Sammalunda tog han efter nattvarden denna härliga kalk uti sina heliga och vördnadsvärda händer, tackade dig åter, och välsignade den, samt gav sina lärjungar, sägande: Tagen och dricken alla härav,

Ty detta är mitt Blods kalk, det Nya och eviga förbundets — trons mysterium —, vilket för eder och för många skall utgjutas till syndernas förlåtelse.

Så ofta I gören detta, gören det till min åminnelse.

Prästen knäböjer, höjer kalken med det heliga blodet att tillbedjas av församlingen, och knäböjer åter.

*Erinran om Kristi återlösningsverk.**

Unde et memores, Domine, nos servi tui, sed et plebs tua sancta, ejusdem Christi Filii tui, Domini nostri, tam

Vi påminna oss nu, o Herre, vi, dina tjänare och ditt heliga folk, samme Kristi, din Sons, vår Herres saliga li-

* I alla mässliturgier, både österländska och västerländska, vidtager omedelbart efter förvandlingen *Anamnesis* = *Herrens åminnelse.* — Sålunda påminna vi oss här i förening med alla goda och heliga Jesu Kristi lidande,

beatæ passionis, nec non et ab inferis resurrectionis, sed et in cœlos gloriosæ ascensionis: offerimus præclaræ majestati tuæ de tuis donis ac datis hostiam † puram, hostiam † sanctam, hostiam † immaculatam: panem sanctum † vitæ æternæ et calicem † salutis perpetuæ.

dande och uppståndelse från de döda samt hans härliga himmelsfärd, och frambära åt ditt upphöjda Majestät av dina gåvor ett rent offer, ett heligt offer, ett obefläckat offer, det eviga livets bröd och den eviga frälsningens kalk.

Bön om offrets nådiga mottagande.

Supra quæ propitio ac sereno vultu respicere digneris et accepta habere, sicuti accepta habere dignatus es munera pueri tui justi Abel et sacrificium patriarchæ nostri Abrahæ, et quod tibi obtulit summus sacerdos tuus Melchisedech, sanctum sacrificium, immaculatam hostiam.

Se med nådigt och milt ansikte ned på detta offer och mottag det, såsom du fordom med välbehag mottog din rättfärdige tjänare Abels och vår patriark Abrahams offer och det heliga obefläckade offer, som din överstepräst Melkisedek frambar åt dig.

Supplices te rogamus, omnipotens Deus, jube hæc perferri per manus sancti angeli tui in sublime altare tuum, in

Allsmäktige Gud, vi bedja dig ödmjukligen, låt detta offer genom din helige ängels händer frambäras till ditt

---

uppståndelse och himmelsfärd; vi äro ett med Kristus i offret och förrätta tillbedjan i ande och sanning till Trefaldighetens ära. Vårt dop, i vilket vi för evig tid hava vigts åt Fadern, Sonen och den Helige Ande, skall genom offret krönas och fulländas. I en lovprisning av Treenigheten utklingar canonbönen.

conspectu divinæ majestatis tuæ; ut quotquot ex hac altaris participatione sacrosanctum Filii tui cor † pus et san† guinem sumpserimus, omni benedictione cœlesti et gratia repleamur. Per eundem Christum, Dominum nostrum. Amen.

höga altare inför ditt gudomliga Majestäts åsyn, på det att vi alla, som vid detta ditt altare deltaga i anammandet av din Sons heliga lekamen och blod, må bliva uppfyllda med all himmelsk nåd och välsignelse, genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Bön för själarna i skärselden.

Att bedja vid offret för de avlidna är en gammal apostolisk tradition. Den är djupt rotad i det heliga offrets väsen, som förbinder oss med alla, vilka tillhöra Kristus, den Konung, för vilken alla leva.

Memento etiam, Domine, famulorum famularumque tuarum N. et N., qui nos præcesserunt cum signo fidei et dormiunt in somno pacis. — Ipsis, Domine, et omnibus in Christo quiescentibus, locum refrigerii, lucis et pacis ut indulgeas, deprecamur. Per eundem Christum, Dominum nostrum. Amen.

Kom också ihåg, o Herre, dina tjänare och tjänarinnor N. och N., som gått hädan före oss med trons tecken och nu vila i fridens sömn. Förläna, o Herre, vi bedja dig, åt dem och åt alla, som vila i Kristus, vederkvickelsens, ljusets och fridens boning, genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Bön om gemenskap med himmelens helgon.

Nobis quoque peccatoribus, famulis tuis, de multitudine miserationum

Giv nådigt även oss syndare, dina tjänare, som hoppas på din stora barmhärtighet

tuarum sperantibus, partem aliquam et societatem donare digneris cum tuis sanctis apostolis et martyribus: cum Joanne, Stephano, Matthia, Barnaba, Ignatio, Alexandro, Marcellino, Petro, Felicitate, Perpetua, Agatha, Lucia, Agnete, Cæcilia, Anastasia et omnibus sanctis tuis, intra quorum nos consortium, non æstimator meriti, sed veniæ, quæsumus, largitor admitte. Per Christum, Dominum nostrum, per quem hæc omnia, Domine, semper bona creas, sanctificas †, vivificas †, benedicis † et præstas nobis. Per † ipsum et cum † ipso et in † ipso est tibi, Deo † Patri omnipotenti, in unitate Spiritus † Sancti, omnis honor et gloria.

någon andel och delaktighet i dina heliga apostlars och martyrers samfund: med Johannes, Stefanus, Mattias, Barnabas, Ignatius, Alexander, Marcellinus, Petrus, Felicitas, Perpetua, Agata, Lucia, Agnes, Cecilia, Anastasia och alla dina helgon; upptag oss i deras gemenskap icke för vår förtjänsts skull, utan till följd av din barmhärtighet. Genom Kristus, vår Herre, genom vilken du, o Herre, alltid skapar, helgar, upplivar, välsignar och tilldelar oss alla dessa goda ting. Genom honom och med honom och i honom tillkommer dig, Gud, den allsmäktige Fadern, i den Helige Andes enhet, all ära och härlighet,

Herrens bön.

Att läsa Fader vår vid det heliga offret kallas av Gregorius den store (604) en 'gammal apostolisk tradition'.

Sc. Per omnia sæcula sæculorum.
M. Amen.

Pr. Från evighet till evighet.
M. Amen.

Sc. Oremus. Præceptis salutaribus moniti, et divina institutione formati audemus dicere:

Pr. Låtom oss bedja! Uppmuntrade genom hälsosamma föreskrifter och vägledda genom gudomlig undervisning våga vi säga:

Pater noster, qui es in cœlis, sanctificetur nomen tuum; adveniat regnum tuum; fiat voluntas tua sicut in cœlo et in terra. Panem nostrum quotidianum da nobis hodie; et dimitte nobis debita nostra, sicut et nos dimittimus debitoribus nostris; et ne nos inducas in tentationem;

M. Sed libera nos a malo.

Sc. Amen.

Fader vår, som är i himmelen, helgat varde ditt namn, tillkomme ditt rike, ske din vilja såsom i himmelen så ock på jorden. Vårt dagliga bröd giv oss i dag, och förlåt oss våra skulder såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro, och inled oss icke i frestelse.

M. Utan fräls oss ifrån ondo.

Pr. Amen.

Bön om frid.

Libera nos, quæsumus, Domine, ab omnibus malis præteritis, præsentibus et futuris; et intercedente beata et gloriosa semper virgine Dei genitrice Maria, cum beatis apostolis tuis Petro et Paulo atque Andrea et omnibus sanctis, da propitius pacem in diebus nostris; ut ope misericordiæ tuæ adjuti, et a

Fräls oss, o Herre, vi bedja dig, från allt förflutet, närvarande och tillkommande ont, och genom förbönen av den saliga och ärorika, alltid rena Jungfrun, Guds moder Maria, samt av dina saliga apostlar Petrus och Paulus och Andreas och alla helgon skänk oss nådigt frid i våra dagar, på det att vi, un-

peccato simus semper liberi et ab omni perturbatione securi. Per eundem Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti, Deus,

derstödda av din barmhärtighets hjälp, alltid må vara fria från synd och tryggade mot alla trångmål. Genom samme vår Herre Jesus Kristus, din Son, vilken med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud,

Hostians brytande.

Prästen bryter den heliga Hostian i tre delar, varav en del efter ett tredubbelt korstecken nedlägges i kalken. Så efterliknas Kristi exempel i nattvardssalen och erinras om den tid, då ett större bröd konsekrerades, och 'brödets brytande' var nödvändigt för prästens och menighetens Kommunion. Av den på så sätt brutna hostian skickades små delar till frånvarande, sjuka eller fängslade, ofta även till andra kyrkor. Det så ådagalagda deltagandet i ett och samma offer ansågs i forntiden såsom det förnämsta beviset för gemenskapen med Kyrkan. Kommunionen har ännu i dag denna innebörd. Motsatsen härtill är exkommunikationen. — Brödets brytande finnes i alla tiders och länders mässliturgier och behandlas som en viktig ceremoni.

Sc. Per omnia sæcula sæculorum.
M. Amen.
Sc. Pax † Domini sit † semper vobis † cum.
M. Et cum spiritu tuo.
Sc. Hæc commixtio et consecratio corporis et sanguinis Domini nostri Jesu Christi fiat accipientibus nobis in vitam æternam. Amen.

Pr. Från evighet till evighet.
M. Amen.
Pr. Herrens frid vare alltid med eder.
M. Och med din ande.
Pr. Måtte denna blandning och invigning av vår Herres Jesu Kristi lekamen och blod lända oss, som anamma dem, till evinnerligt liv. Amen.

Agnus Dei.*

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Guds lamm, som borttager världens synder, förbarma dig över oss.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

Guds lamm, som borttager världens synder, förbarma dig över oss.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, dona nobis pacem.

Guds lamm, som borttager världens synder, skänk oss frid.

Bön om frid och enighet.

Domine Jesu Christe, qui dixisti apostolis tuis: pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis; ne respicias peccata mea, sed fidem Ecclesiæ tuæ; eamque secundum voluntatem tuam pacificare et coadunare digneris; qui vivis et regnas, Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Herre Jesus Kristus, du som sagt till dina apostlar: 'Frid lämnar jag eder, min frid giver jag eder', se icke på mina synder, utan på din Kyrkas tro och befäst den efter din vilja alltmer i frid och enighet: du som lever och regerar, Gud, från evighet till evighet. Amen.

Här gives vid högtidligare Mässor fridskyssen.

---

* I den kristna forntiden utdelades den heliga Kommunionen omedelbart efter canon. Småningom har det införts flera kommunionböner, bland dem framför allt i 7 årh. *Agnus Dei.* Betydelse: Offerlammet (*Agnus*), som offrats på korset, har nu genom uppståndelse och himmelsfärd ingått i Guds (*Dei*) härlighet. Gud har alltså antagit offret, och dess mångfald av nådegåvor tilldelas nu människosläktet ifrån himmelen därovan; på vårt altare tronar Lammet såsom medelpunkt i de heligas samfund (jfr Uppenb.).

Fridskyssen är ett tecken på att broderlig kärlek och enhet skall råda bland de kristna. Ceremonien härledes från apostlarnas tid, och har vid denna del av Mässan sin bästa plats: Innan de troende mottaga Her-

Bön om oskiljaktig förening med Kristus.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti: libera me per hoc sacrosanctum corpus et sanguinem tuum ab omnibus iniquitatibus meis et universis malis, et fac me tuis semper inhærere mandatis, et a te nunquam separari permittas: qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas, Deus, in sæcula sæculorum. Amen.

Herre Jesus Kristus, den levande Gudens Son, du som efter din Faders vilja, under den Helige Andes medverkan, genom din död givit världen liv, fräls mig genom din heliga lekamen och ditt blod från alla mina synder och allt ont; giv, att jag alltid följer dina bud, och tillåt icke, att jag någonsin varder skild från dig: du som med samme Gud Fadern och den Helige Ande lever och regerar, Gud, från evighet till evighet. Amen.

Perceptio corporis tui, Domine Jesu Christe, quod ego indignus sumere præsumo, non mihi proveniat in judicium et condemnationem; sed pro tua pietate prosit mihi ad tutamentum mentis et corporis, et ad medelam percipiendam: qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti, Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Herre Jesus Kristus, låt åtnjutandet av din lekamen, vilken jag ovärdige vågar anamma, icke lända mig till dom och fördömelse, utan må det efter din godhet tjäna mig till skydd och läkemedel för kropp och själ: du som lever och regerar med Gud Fadern i den Helige Andes enhet, Gud, från evighet till evighet. Amen.

rens lekamen i den heliga Kommunionen, skola de visa att de leva i frid med sina bröder. (Matteus 5: 23.)

Kommunionen.

Prästen anammar Kristi lekamen och blod under brödets och vinets gestalter. — Kan du själv nu icke mottaga den heliga Kommunionen, så längta åtminstone efter föreningen med Kristus, som nu vill draga alla till sig, och mottag honom i tro och kärlek (Andlig kommunion). Denna förening med Kristus fulländar deltagandet i offret.

Panem cœlestem accipiam et nomen Domini invocabo.

Himlabrödet vill jag anamma och åkalla Herrens namn.

Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea. (Ter.)

Herre, jag är icke värdig, att du ingår under mitt tak men säg blott ett ord, och min själ skall varda helbrägda. (Tre gånger.)

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Vår Herres Jesu Kristi lekamen bevare min själ till det eviga livet. Amen.

Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero.

Varmed skall jag återgälda Herren alla välgärningar, som han bevisat mig? Jag skall anamma frälsningens kalk och åkalla Herrens namn. Lovprisande skall jag åkalla Herren, och jag skall vara säker för mina fiender.

Sanguis Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Vår Herres Jesu Kristi blod bevare min själ till det eviga livet. Amen.

Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus; et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum.

Låt oss, o Herre, i rent hjärta bevara, vad vi undfått med munnen, och låt denna timliga gåva varda oss till evig frälsning.

Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et sanguis, quem potavi, adhæreat visceribus meis et præsta, ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta refecerunt sacramenta. Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Din lekamen, som jag anammat, o Herre, och ditt blod, som jag druckit, genomtränge mitt innersta, och giv, att ingen syndafläck kvarstannar hos mig, som du vederkvickt med det rena och heliga Sakramentet: du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

Prästen torkar omsorgsfullt kalk och patén, av vördnad för det heliga Sakramentet. 'Tag vara på att ingenting går förlorat av den heliga Hostian. Tappar du en smula, så är det som om du skulle förlora en av dina lemmar.' Cyrillus av Jerusalem.

Kommunionversen.

(*) Benedicimus Deum coeli, et coram omnibus viventibus confitebimur ei: quia fecit nobiscum misericordiam suam.	Vi lovsjunga himmelens Herre och prisa honom inför allt levande; ty han har gjort med oss efter sin barmhärtighet.
Sc. Dominus vobiscum.	*Pr.* Herren vare med eder.
M. Et cum spiritu tuo.	*M.* Och med din ande.

Avslutningsbön.

(*) *Oremus.* Proficiat nobis ad salutem corporis et animae, Domine Deus noster, hujus sacramenti susceptio: et sempiternae sanctae Trinitatis, ejusdemque individuae unitatis confessio. Per Dominum nostrum Jesum Christum, Filium tuum, qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus	*Låtom oss bedja.* Låt Herre, vår Gud, anammandet av detta Sakrament och bekännandet av den eviga och heliga Treenigheten och dess odelbara enhet lända oss till kroppens och själens välfärd. Genom vår Herre Jesus Kristus, din Son, vilken med dig lever och regerar, i den Helige Andes enhet, Gud
Sc. Per omnia sæcula sæculorum.	*Pr.* Från evighet till evighet.
M. Amen.	*M.* Amen.
Sc. Dominus vobiscum.	*Pr.* Herren vare med eder.
M. Et cum spiritu tuo.	*M.* Och med din ande.
Sc. Ite, missa est.	*Pr.* Gån, Mässan är fullbordad.
M. Deo gratias.	*M.* Gud vare tack!
Placeat tibi, sancta Trinitas, obsequium servitutis	Låt, heliga Treenighet, denna min lydiga tjänst vin-

meæ, et præsta, ut sacrificium, quod oculis tuæ majestatis indignus obtuli, tibi sit acceptabile, mihique et omnibus, pro quibus illud obtuli, sit, te miserante, propitiabile. Per Christum, Dominum nostrum. Amen.

na ditt välbehag, och giv, att detta offer, som jag ovärdige framburit inför ditt Majestäts ögon, måtte varda dig behagligt och, genom ditt förbarmande, till försoning för mig och alla dem, för vilka jag framburit det, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Välsignelsen.

Sc. Benedicat vos omnipotens Deus † Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.

M. Amen.

Pr. Välsigne eder den allsmäktige Guden, † Fadern och Sonen och den Helige Ande.

M. Amen.

Sista evangeliet.

Mässan avslutas med Johannesevangeliets inledningsord, vilka utgöra en sammanfattning av skapelse- och återlösningsverkets stora hemligheter. — På vissa dagar ersättes denna text av andra evangelietexter.

Sc. Dominus vobiscum.

M. Et cum spiritu tuo.

Sc. Initium sancti Evangelii secundum Joannem.

M. Gloria tibi, Domine.

Sc. In principio erat Verbum, et Verbum erat apud Deum, et Deus erat Verbum. Hoc erat in principio apud Deum. Omnia per ipsum facta sunt, et sine ipso factum est nihil, quod factum est. In ipso vita erat, et vita erat lux hominum; et lux in tenebris lucet et

Pr. Herren vare med eder.

M. Och med din ande.

Pr. Början av det heliga Evangeliet enligt Johannes.

M. Ära vare dig, o Herre!

Pr. I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Det var i begynnelsen hos Gud. Allt är gjort genom det, och det förutan är intet gjort, som är gjort. I det var livet, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret,

tenebræ eam non comprehenderunt. Fuit homo missus a Deo, cui nomen erat Joannes. Hic venit in testimonium, ut testimonium perhiberet de lumine, ut omnes crederent per illum. Non erat ille lux, sed ut testimonium perhiberet de lumine. Erat lux vera, quæ illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. In mundo erat, et mundus per ipsum factus est, et mundus eum non cognovit. In propria venit, et sui eum non receperunt. Quotquot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri, his, qui credunt in nomine ejus, qui non ex sanguinibus, neque ex voluntate carnis, neque ex voluntate viri, sed ex Deo nati sunt. Et Verbum caro factum est, et habitavit in nobis: et vidimus gloriam ejus, gloriam quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis.

M. Deo gratias.

men mörkret begrep det icke. En man var sänd av Gud, vilkens namn var Johannes. Denne kom till ett vittnesbörd för att vittna om ljuset, på det att alla skulle tro genom honom. Icke var han ljuset, men han skulle vittna om ljuset. Detta var det sanna ljuset, vilket upplyser varje människa, som kommer i världen. Det var i världen, och genom honom är världen gjord, men världen kände honom icke. Han kom till sitt eget, men hans egna mottogo honom icke. Men åt alla dem, som mottogo honom, gav han makt att varda Guds barn, dem som tro på hans namn, vilka äro födda icke av blod, icke heller av köttets vilja eller av mannens vilja, utan av Gud. Och Ordet vart kött och bodde ibland oss, och vi sågo hans härlighet, en härlighet, såsom den av Fadern Enfödde har, full av nåd och sanning.

M. Gud vare tack!

Bönerna efter den stilla mässan se sid 106.

2.

Liturgisk Mässa på svenska.

Denna mässandakt är avsedd att läsas högt växelvis mellan en föreläsare och hela menigheten. Texten är en å några ställen förenklad översättning av de böner, som prästen vid altaret läser under den heliga handlingen. Denna form av mässandakt införes nu mer och mer i hela den katolska världen. Den motsvarar liturgiens urgamla text, som förutsätter en levande växelverkan mellan prästen och den andäktiga menigheten; den är uttryck för den troslära, att den heliga Mässan är hela församlingens, hela Kyrkans — icke blott prästens — heliga offer.

Agnus Dei

Trappstegsbönen.

F. I Faderns † och Sonens och den Helige Andes namn. Amen. Jag vill träda fram till Guds altare.

Sv. Till Gud, som är min glädje och fröjd.

F. Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande.

Sv. Som det var i begynnelsen, så nu och alltid och i all evighet. Amen.

F. Vår hjälp är i Herrens namn, som skapat himmel och jord.

Sv. Jag bekänner inför den allsmäktige Guden, / den heliga, alltid rena Jungfrun Maria / den helige ärkeängeln Mikael, / den helige Johannes Döparen, / de heliga apostlarna Petrus och Paulus, och alla helgon, / att jag mycket syndat i tankar, ord och gärningar, / genom min skuld, genom min skuld, genom min allt-

för stora skuld. / Därför beder jag den heliga, alltid rena Jungfrun Maria, / den helige ärkeängeln Mikael, / den helige Johannes Döparen, / de heliga apostlarna Petrus och Paulus och alla helgon, / att bedja för mig till Herren, vår Gud.

F. Den allsmäktige Guden förbarme sig över oss, förlåte oss våra synder och före oss till det eviga livet.

Sv. Amen.

F. Vänd ditt ansikte till oss, o Gud, och vi skola tröstas.

Sv. Och ditt folk skall leva och glädjas i dig.

F. Visa oss, Herre, din barmhärtighet.

Sv. Och skänk oss din frälsning.

F. Herre, hör min bön.

Sv. Och låt mitt rop komma till dig.

F. Låtom oss bedja.

Sv. Vi bedja dig, o Herre, tag våra synder från oss, att vi må varda värdiga att med rena hjärtan ingå i det Allraheligaste, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Kyrie.

Pr. Kyrie eleison.

F. Herre, förbarma dig över oss.
Sv. Herre, förbarma dig över oss.
F. Herre, förbarma dig över oss.
Sv. Kristus, förbarma dig över oss.
F. Kristus, förbarma dig över oss.
Sv. Kristus, förbarma dig över oss.
F. Herre, förbarma dig över oss.
Sv. Herre, förbarma dig över oss.
F. Herre, förbarma dig över oss.

Gloria.

Pr. Gloria in excelsis Deo!

F. Ära vare Gud i höjden!

Sv. Och på jorden frid åt människor, / som hava hans välbehag.

F. Dig lova vi.
Sv. Dig prisa vi, / dig förhärliga vi, / vi tacka dig för din stora härlighet.
F. Herre Gud, himmelske konung, Gud, allsmäktige Fader.
Sv. Herre, du enfödde Son, Jesus Kristus! / Herre Gud, Guds lamm, Faderns Son; / du, som borttager världens synder, förbarma dig över oss;
F. du, som borttager världens synder, mottag vår ödmjuka bön;
Sv. du, som sitter på Faderns högra hand, förbarma dig över oss;
F. Ty du allena är den Helige, du allena Herren,
Sv. du allena den Allrahögste, / Jesus Kristus, / med den Helige Ande i Gud Faderns härlighet. Amen.

Pr. Dominus vobiscum! *M.* Et cum spiritu tuo.

Dagens kyrkobön.

F. Låtom oss bedja... från evighet till evighet.
Sv. Amen.
Annan Kyrkobön. Lyssna nådigt, o Herre, vi bedja dig, till din Kyrkas böner, på det att hon må övervinna allt motstånd och alla villfarelser och tjäna dig i trygghet och frihet. Genom vår Herre Jesus Kristus, din Son, vilken med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet.
Sv. Amen.

Dagens epistel

föreläses.

Dagens evangelium.

Alla resa sig och beteckna panna, mun och bröst med det lilla korstecknet.

Pr. Dominus vobiscum. *M.* Et cum spiritu tuo.
Pr. Sequentia sancti Evangelii secundum... *M.* Gloria tibi, Domine!

Evangeliet föreläses.

Credo.

Pr. Credo in unum Deum.

F. Jag tror på Gud,
Sv. den allsmäktige Fadern, himmelens och jordens Skapare, / och på Jesus Kristus, hans ende Son, vår Herre, / vilken blev avlad av den Helige Ande, / född av Jungfru Maria, / pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begraven; / nedsteg till dödsriket, / uppstod på tredje dagen igen ifrån de döda, / uppfor till himmelen, / sitter vid Guds, den allsmäktige Faderns, högra sida, / därifrån han skall igenkomma till att döma de levande och de döda. / Jag tror på den Helige Ande, / den heliga katolska Kyrkan, / de heligas samfund, syndernas förlåtelse, / köttets uppståndelse och ett evigt liv. Amen.

Offertorium.

Pr. Dominus vobiscum. *M.* Et cum spiritu tuo.

F. Mottag, helige Fader, allsmäktige evige Gud, detta obefläckade offer, vilket vi frambära åt dig, den sanne och levande Guden,
Sv. till förlåtelse för våra synder, överträdelser och försummelser / och för alla närvarande, / men även för alla troende kristna, levande och döda, / på det att det må lända oss och dem / till frälsning för det eviga livet. Amen.
F. O Gud, som underbart skapat den mänskliga naturen och ännu underbarare förnyat densamma, förläna oss genom den hemlighet, som vinets och vattnets blandning sinnebildar, att

få del i hans gudomliga liv, som nedlät sig att varda delaktig av vår mänskliga natur.

Sv. Jesus Kristus, din Son, vår Herre, / som med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, / Gud från evighet till evighet. Amen.

F. Vi offra dig, o Herre, frälsningens kalk och åkalla din mildhet,

Sv. att den med söt vällukt må uppstiga inför ditt gudomliga majestäts ansikte / för vår och hela världens frälsning. Amen.

F. I ödmjukhetens ande och med ett förkrossat hjärta nalkas vi dig, Herre;

Sv. mottag oss nådigt, och må vårt offer i dag så frambäras inför ditt ansikte, / att det behagar dig, Herre, vår Gud!

F. Mottag, heliga Treenighet, detta offer, som vi frambära åt dig till åminnelse av vår Herres Jesu Kristi lidande, uppståndelse och himmelsfärd och till ära av den saliga, alltid rena Jungfrun Maria, den helige Johannes Döparen och de heliga apostlarna Petrus och Paulus och alla helgon,

Sv. att det må lända dem till ära och oss till välfärd, / och att de må vara våra förespråkare i himmelen, / vilkas åminnelse vi fira på jorden, / genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Orate, frates.

F. Låtom oss bedja, att Gud den allsmäktige måtte mottaga vårt offer.

Sv. Gud, den allsmäktige Fadern, mottage nådigt detta vårt offer ur prästens hand / till sitt namns förhärligande / och till vår och hela sin heliga Kyrkas bästa.

F. Helga, vi bedja dig Herre Gud, genom ditt heliga namns åkallan dessa offergåvor och gör oss själva till ett ständigt dig välbehagligt offer,

Sv. genom vår Herre Jesus Kristus, din Son, vilken med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. Amen.

Prefation.

Pr. Per omnia saecula saeculorum. *M.* Amen.
F. läser dagens prefation.

Sv. Helig, helig, helig är Herren Gud Sabaoth. / Himmel och jord äro fulla av din härlighet. / Hosanna i höjden! / Välsignad vare han, som kommer i Herrens namn. / Hosanna i höjden!

Canon.

F. Vi bedja dig mildaste Fader, genom din Son, vår Herre Jesus Kristus, och anropa dig i djupaste ödmjukhet, att du ville nådigt mottaga dessa rena och heliga offergåvor,

som vi frambära åt dig, framför allt för din heliga katolska Kyrka, att du på hela jordkretsen nådeligen ville bevara henne i frid och enighet, skydda och regera henne tillika med din tjänare, vår påve och vår biskop, samt alla rättrogne bekännare av den katolska och apostoliska tron.

Kom ihåg, o Herre, dina tjänare, för vilka detta offer frambäres, och dem, för vilka vi särskilt föresatt oss att bedja...

Delaktiga i de heligas gemenskap fira vi åminnelsen framför allt av den ärorika, alltid rena Jungfru Maria, moder till vår Gud och Herre Jesus Kristus, men också av dina heliga apostlar och martyrer och av alla dina helgon.

Förunna oss genom deras förtjänster och förböner, att vi alltid måtte erfara din starka hjälp, leva i frid, frälsas från evig fördömelse

och en gång räknas bland dina utvaldas skara, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Välsigna, helga och fullända nu, vi bedja dig, Herre, detta din församlings offer, att det för oss varder din älskade Sons, vår Herres Jesu Kristi dyrbara lekamen och blod. Amen.

Förvandlingen.

F. Låtom oss tillbedja.

Sv. Hell dig, vår Herres sanna lekamen, / offrad på korset för vår frälsnings skull. / Hell dig vår Herres sanna blod, / på korset utgjutet för oss till syndernas förlåtelse.

F. Vi påminna oss nu, o Herre, Kristi, din Sons, bittra lidande och hans segerrika uppståndelse från de döda samt hans härliga himmelsfärd, och frambära åt ditt upphöjda majestät av dina gåvor ett rent offer, ett heligt offer, ett obefläckat offer, det eviga livets bröd och den eviga frälsningens kalk.

Sv. Se med nådigt och milt ansikte ned på detta offer, som din egen Son, vår medlare, frambär inför ditt gudomliga majestäts åsyn på det vi alla må bliva uppfyllda med all himmelsk nåd och välsignelse genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Bön för själarna i skärselden.

F. Kom ihåg, o Herre, de avlidna kristtrogna, som vi hava i särskild åtanke, dina tjänare, som före oss gått hädan i trons tecken och somnat in i din frid... Förläna, o Herre, vi bedja dig, åt dem och åt alla, som vila i Kristus, vederkvickelse i ljusets och fridens boning, genom samme Kristus, vår Herre och Frälsare, genom vilken du, Herre, skapar, helgar, välsignar och tilldelar oss allt, som gott är och heligt.

Canons avslutning.

Sv. Genom Honom och med Honom och i Honom varder dig Gud, den allsmäktige Fadern, i den Helige Andes enhet all ära och härlighet från evighet till evighet. Amen.

Pater noster.

Pr. Per omnia saecula saeculorum. *M.* Amen.

F. Låtom oss bedja! Vägledda genom vår Herres egen gudomliga undervisning våga vi bedja:

Sv. Fader vår, som är i himmelen, / helgat varde ditt namn; / tillkomme ditt rike; / ske din vilja såsom i himmelen så ock på jorden. / Vårt dagliga bröd giv oss i dag; / och förlåt oss våra skulder såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro; / och inled oss icke i frestelse; utan fräls oss ifrån ondo. Amen.

F. Fräls oss, o Herre, vi bedja dig, från allt ont, både det förflutna, det närvarande och det tillkommande, och genom förbönen av den saliga, alltid rena Jungfrun, Guds moder Maria, och alla helgon skänk oss nådigt frid i våra dagar,

Sv. på det att vi, hjälpta av din barmhärtighet / städse må vara fria från all synd / och tryggade mot alla trångmål. / Genom samme vår Herre Jesus Kristus, din Son, / vilken med dig lever och regerar i den Helige Andes enhet, / Gud från evighet till evighet. Amen.

Agnus Dei.

F. Guds lamm, som borttager världens synder,
Sv. Förbarma dig över oss!
F. Guds lamm, som borttager världens synder,
Sv. Förbarma dig över oss!
F. Guds lamm, som borttager världens synder,

Sv. Skänk oss din frid!

F. Herre Jesus Kristus, den levande Gudens Son, du, som efter Faderns vilja under den Helige Andes medverkan genom din död återskänkt världen det förlorade livet.

Sv. Fräls mig genom din heliga lekamen och ditt underbara blod / från alla mina synder och allt ont, / giv att jag alltid må följa dina bud / och tillåt icke att jag någonsin blir skild från dig, / du, som med samme Gud Fadern och den Helige Ande lever och regerar, / Gud från evighet till evighet. Amen.

Kommunionen.

F. Kristi själ helge mig.
Sv. Kristi lekamen frälse mig.
F. Kristi blod upptände mig.
Sv. Vattnet ur Kristi sida rene mig.
F. Kristi lidande styrke mig.
Sv. O gode Jesus, bönhör mig.
F. I dina sår du gömme mig.
Sv. Från dig må intet skilja mig.
F. För den onde fienden beskydda mig.
Sv. Uti min dödsstund kalla mig
F. Och låt mig komma hem till dig,
Sv. Att jag må lova och prisa dig
med dina helgon evinnerligt. Amen.

Dagens kommunionbön.

Pr. Dominus vobiscum. *M.* Et cum spiritu tuo.
F. Låtom oss bedja. ...
... från evighet till evighet.
Sv. Amen.

Annan bön. Vi bedja dig, Herre, vår Gud, låt dem, vilka du förunnar glädjen att deltaga i de gudomliga hemligheterna, icke duka under för jordiska faror. Genom Kristus, vår Herre.
Sv. Amen.

Pr. Dominus vobiscum. *M.* Et cum spiritu tuo.
Pr. Ite missa est. *M.* Deo gratias.

Välsignelsen.

När prästen giver välsignelsen, gör andäktigt korstecknet.

Sista evangeliet.

F. I begynnelsen var Ordet, och Ordet var hos Gud, och Ordet var Gud. Det var i begynnelsen hos Gud. Allt är gjort genom det, och det förutan är intet gjort, som är gjort. I det var livet, och livet var människornas ljus. Och ljuset lyser i mörkret, men mörkret begrep det icke. Detta var det sanna ljuset, vilket upplyser varje människa, som kommer i världen. Han kom till sitt eget, men hans egna mottogo honom icke. Men åt alla dem som mottogo honom, gav han makt att bliva Guds barn. Och Ordet vart kött och bodde ibland oss, och vi sågo hans härlighet, en härlighet, såsom den av Fadern Enfödde har, full av nåd och sanning.

3.

Mässandakt.

Kan begagnas för enskild andakt och såsom gemenskapsmässa.

Vid trappstegsbönen.

F. Herre, himmelske Fader, vi tillbedja dig. Du har älskat oss och utgivit din enfödde Son för att frälsa människosläktet. Vi tacka dig för denna din stora kärlek. Giv oss nåden att med andakt och vördnad bevista det heliga offer som Jesus Kristus, din Son, nu genom prästens händer skall frambära på vårt altare. Vi uppoffra det åt dig för att tillbedja ditt majestät och för att erkänna ditt herravälde över oss och alla skapade varelser. Vi frambära det för att prisa och förhärliga din oändliga makt och stor-

het, för att tacka dig för alla välgärningar och för att sona våra synder.

Alla. Vi bönfalla dig om nåd och välsignelse för oss och alla människor. Omvänd syndarna, trösta de bedrövade, hjälp de sjuka och lidande, bistå de döende, fräls de arma själarna i skärselden. — Allt detta må du förläna oss för det heliga offers skull, som till världens frälsning har framburits av din Son, vilken med dig i den Helige Andes enhet lever och regerar i all evighet. Amen.

Vid Kyrie och Gloria.

Se mässbönerna sid 60 och 61.

Vid kyrkobönen.

F. Allsmäktige, evige Gud, Herre himmelske Fader, hör nådeligen de böner, som vi nu i gemenskap med din heliga Kyrka genom prästen frambära inför ditt majestät. Förläna oss allt som länder till din ära och till vår timliga och eviga välfärd. Föröka vår tro, styrk vårt hopp, upptänd i oss din kärleks heliga eld.

Alla. Hjälp oss genom din nåd att föra en kristlig levnadsvandel, på det att vi må bliva värdiga att en gång upptagas i ditt eviga rike. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Vid episteln och evangeliet.

F. Helige Herre, allsmäktige Fader, du har aldrig lämnat människorna, dina barn, utan upplysning och hjälp. Fordom har du talat till dem, styrkt och tröstat dem genom dina patriarker och profeter, och i tidernas fullbordan har du sänt din enfödde Son på det att han skulle vara folkens lärare.

Gudomlige Frälsare, eviga Vishet. Du har kommit från himmelen för att kungöra Faderns

vilja och visa oss vägen som för till livet. Huru heliga äro icke dina bud, huru stora och trösterika dina löften! Huru underbara äro icke alla dina gärningar, vilken förebild är icke hela din levnadsvandel! Dina ord i den Heliga skrift giva oss ljus och kraft och evigt liv, din lära gör alla dem saliga som tro och leva efter densamma.

Alla. Aldrig vilja vi blygas för ditt evangelium, o Jesus, giv oss din nåd att vi städse i ord och gärning må bekänna det. Hjälp oss att leva och dö i vår heliga katolska tro. Amen.

(I stället för denna bön kan även någon av de bibeltexter läsas som stå i sista delen av bönboken.)

Vid Credo.

Här läses den apostoliska trosbekännelsen sid. 62.

Vid offergåvornas frambärande.

(Den heliga mässans första huvuddel.)

F. Allsmäktige evige Gud, se i nåd ned på vår synliga offergåva, bröd och vin. De äro en sinnebild av oss själva, av vår egen person, av vårt liv och av allt som tillhör oss. Med dessa gåvor i handen träda vi fram inför ditt ansikte och bedja dig, att du måtte helga vad vi frambära och förvandla oss själva till en dig välbehaglig offergåva. Såsom vattendroppen, vilken på altaret blandas i kalken, helt förenas med vinet, så låt oss nådeligen bliva förenade med Jesus Kristus. Gör oss genom honom till din egendom, på det att vi med kropp och själ, med allt vad vi äro och äga, må tjäna och förhärliga dig.

Alla. I förening med din Sons heliga offer frambära vi nu och anbefalla åt dig alla våra arbeten och förehavanden, all vår lycka och

välfärd, våra försakelser och umbäranden, vårt kors och lidande. Låt oss frälsta och styrkta genom din nåd i motgång och medgång finna vägen till dig: genom Jesus Kristus, din Son, vår Herre. Amen.

Vid prefationen.

F. Till dig, o Herre, upplyfta vi våra hjärtan för att tacka ditt huldrika majestät för alla de nådegåvor och välgärningar, som vi av din milda hand mottagit och alltjämt mottaga. Huru ofta glömma vi icke, att du allena är alla goda gåvors givare. Må allt, som lever genom dig, även prisa ditt stora heliga namn. Tillåt, o Herre, att vi få blanda vårt svaga lov med de lovsånger, som dina änglar och helgon oavlåtligen sjunga inför din härlighets tron i himmelen.

Alla. Helig, helig, helig är du Herre, härskarornas Gud. Himmel och jord äro fulla av din härlighet. Hosanna i höjden! Välsignad vare han som kommer i Herrens namn. Hosanna i höjden!

Före förvandlingen.

F. Herre, himmelske Fader, vi bedja dig genom Jesus Kristus, din Son och vår Herre, att du nådigt ville mottaga och förvandla våra offergåvor. Välsigna genom vårt altares hemlighet framför allt din heliga Kyrka. Utbred henne alltmer, bevara henne i fred och endräkt, beskydda och regera henne tillika med din tjänare, vår Helige fader N., Kyrkans biskopar och präster jämte alla rättrogna bekännare av den katolska och apostoliska tron.

Vi anbefalla dig även, o Herre, alla dem för vilka vi efter din vilja skola bedja, våra föräldrar, släktingar, välgörare och vänner, särskilt..., jämte alla dem, som äro närvarande

vid detta heliga offer. Förbarma dig över hela ditt folk, i synnerhet över de styrande, över de sjuka, fattiga och förtryckta, över alla som äro stadda i trångmål. På det att vår bön må vara dig mer välbehaglig, förena vi den med den heliga Jungfruns, de heliga apostlarnas och martyrernas och alla helgons böner.

Alla. Kom, Herre Jesus Kristus, och fullborda nu altarets stora hemlighet. Värdes åt prästen, din synliga ställföreträdare, giva den nåden, att han i ditt namn och till världens frälsning på värdigt sätt må förvalta sitt kall. Du är kraften i allt vad han gör, du fullbordar osynligt det som han i ditt namn och i ditt ställe företager. Såsom du gjort i nattvardssalen, förvandlar du nu på vårt altare bröd och vin till din heliga lekamen och ditt dyrbara blod.

Vid förvandlingen.

(Den heliga mässans andra huvuddel.)

F. Hell dig, vår Herres sanna lekamen, offrad på korset för vår frälsnings skull. Jag tillbeder dig i djupaste ödmjukhet. Jesus, för dig lever jag; Jesus, för dig dör jag; Jesus, dig vill jag tillhöra i livet och i döden. *Sv.* Amen.

F. Hell dig, vår Herres sanna blod, på korset utgjutet till syndernas förlåtelse. Jesus, var mig nådig; Jesus, var mig barmhärtig; förlåt mig mina synder. *Sv.* Amen.

Efter förvandlingen.

F. Himmelske Fader, se vårt offer ligger på altaret. Det är din enfödde Son, Jesus Kristus, som på korset har frälst världen och efter uppståndelsen från de döda ingått i din härlighet. Värdes nu se med milt och nådigt ansikte på detta rena och heliga offer, och låt det lända oss till evig frälsning. Uppfyll våra hjärtan med all himmelsk nåd och välsignelse. *Sv.* Amen.

F. Vår Herre och Frälsare Jesus Kristus, du står nu som vår evige överstepräst inför den Allrahögstes tron, du träder sonande fram inför Faderns åsyn och frambär åt honom allt, vad vi äro skyldiga i tillbedjan, lovprisning, tacksägelse och tillfyllestgörelse. Tag på dina läppar vårt rop ur djupet, gör det till en gudomlig försoningsbön och frambär den åt Fadern, i vårt och hela människosläktets namn. Var du vår och hela världens frälsning. *Sv.* Amen.

F. Vänd även, o Herre, barmhärtigt dina ögon till de hädangångnas själar, som ännu ha att lida i reningsorten. Vi bedja särskilt för... Upptag dem och alla andra snart i fridens och ljusets rike. *Sv.* Amen.

Herrens bön.

F. Vår Herre Jesus Kristus, då vi alla äro församlade här såsom en familj omkring sitt överhuvud, så bed nu i vårt namn den familjebön du själv har lärt oss. Tillsammans med dig säga vi: *Alla.* Fader vår...

Vid Agnus Dei.

F. Guds lamm, som borttager världens synder, *Sv.* förbarma dig över oss.
F. Guds lamm, som borttager världens synder, *Sv.* förbarma dig över oss.
F. Guds lamm, som borttager världens synder, *Sv.* skänk oss din frid.

Vid kommunionen.

(Den heliga mässans tredje huvuddel.)

F. Mildaste Herre Jesus Kristus, huru stor är icke din kärlek till oss människor. Du har offrat dig för oss åt din himmelske Fader, du

har i vårt ställe givit honom den tillbedjan och den tacksägelse vi äro skyldiga honom. Du har gjort ännu mer: i Altarets heliga sakrament är du icke blott vårt offer utan även vår själs näring. I egen person vill du taga vårt hjärta i besittning och själv där genom den heliga kommunionen nedlägga frukterna av ditt offer. Vi tro fast, att du, vår Frälsare, nu i sanning är närvarande här på altaret under sakramentets slöja. Vi längta efter din heliga närvaro i vårt hjärta och bedja dig, låt oss i anden bliva förenade med dig. Du är vår lärare och mästare, vår medlare och frälsare, vårt offer, vår föda, vårt ljus, vårt liv. Befäst oss i din kärlek och låt oss aldrig bliva skilda från dig. *Sv.* Amen.

F. Kristi själ helge mig. (Sid. 67.)

Vid slutbönen och välsignelsen.

F. Fullbordat är nu det heliga offret. Vi tacka dig, himmelske Fader, att vi fått närvara vid detsamma. Förlåt nådeligen de brister, som vi gjort oss skyldiga till, låt hela vår bön och tjänst vara dig välbehaglig genom föreningen med Jesus Kristus. Såsom han på korset har dött för hela världens synder och förtjänat nåd för alla, så låt nu här ifrån altaret din rikaste välsignelse utgå över alla människor. Bistå oss med din hjälpande nåd att vi troget må utföra våra goda föresatser och uthärda i din tjänst, tills du en gång kallar oss i vår sista stund.

Alla. Milde Jesus, vår Frälsare och Herre, mottag vårt ödmjuka tack för det bittra lidande genom vilket du har återlöst oss. Låt oss dö bort från synden och leva ett nytt liv med dig. Led våra steg på dina buds vägar, och styrk oss att vara verksamma för dig och ditt rike så länge dagen varar. Din nåd, din frid och din rika välsignelse må för alltid förbliva med

oss, på det att vi en gång med dina utvalda må församlas i det rike, där du med Fadern i den Helige Andes enhet lever och regerar en Gud i evighet. Amen.

4.

Mässandakt för hemmet.

Tillämpad för dem som äro förhindrade att bevista den heliga mässan i kyrkan.

Mässoffret är i sanning ett så stort och heligt mysterium, att det är tillbörligt att åtminstone på sön- och helgdagar under någon stund med fromt sinne begrunda detsamma, även om man är förhindrad att närvara i kyrkan, när mässoffret frambäres. Om du uttrycker din längtan att få närvara vid mässan i en andäktig bön, under vilken du betänker vilket stort kärlekens under, som dagligen sker i alla katolska kyrkor, skall denna din fromma längtan förvisso vara välbehaglig inför Gud. Och Frälsaren, som i mässan nedstiger på altaret för att såsom Guds lamm tacka och lova, bedja och sona, skall innesluta även dig i sitt hjärta.

Förberedelsebön.

I anden vill jag i dag närvara i min församlingskyrka, där det heliga mässoffret frambäres och tillbedja dig, min Frälsare Jesus Kristus. Fastän jag nu icke har förmånen att få knäböja vid ditt altare, beder jag dig innerligt, att du likväl icke låter mig gå miste om din nåd och kärlek. Du som ser och vet allt, du känner mitt hjärtas längtan och du vet, huru gärna jag ville besöka dig i ditt tempel. Då jag i dag icke kan närvara vid den heliga mässan, beder jag dig, att du i stället ville komma till mig, när jag nu med andakt och vördnad begrundar altarets hemligheter.

Trappstegsbönen.

I Faderns och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

F. Jag lyfter mina ögon upp till dig, du som bor i himmelen. *Sv.* Till Gud, som är min glädje och fröjd.

F. Sänd ut ditt ljus och din sanning; de leda och föra mig till ditt heliga berg och till dina hyddor. Befria mig, o Herre, från alla världsliga och fåfängliga tankar. Låt ditt ljus och din sanning uppfylla mitt hjärta och sinne, att jag värdigt må kunna tacka och lova och prisa dig, min Gud. Med mitt hjärta och med mina tankar vill jag vara bland dina trogna, som församlas i din kyrka för att frambära ett heligt offer åt dig. Med dem ville jag framträda till Guds altare. *Sv.* Till Gud, som är min glädje och fröjd.

F. Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande. *Sv.* Som det var i begynnelsen, så nu och alltid och i all evighet. Amen.

F. Jag lyfter mina ögon upp till dig, du som bor i himmelen. *Sv.* Till Gud, som är min glädje och fröjd.

F. Vår hjälp är i Herrens namn. *Sv.* Som har skapat himmel och jord.

Alla. Jag bekänner inför den allsmäktige Guden, den heliga, alltid rena Jungfrun Maria, den helige ärkeängeln Mikael, den helige Johannes Döparen, de heliga apostlarna Petrus och Paulus och alla helgon, att jag mycket syndat i tankar, ord och gärningar, genom min skuld, genom min skuld, genom min alltför stora skuld. Därför beder jag den heliga, alltid rena Jungfrun Maria, den helige ärkeängeln Mikael, den helige Johannes Döparen, de heliga apostlarna Petrus och Paulus och alla helgon, att bedja för mig till Herren, vår Gud.

F. Gud, var mig nådig efter din godhet, utplåna mina överträdelser efter din stora barmhärtighet. Två mig väl från min missgärning och rena mig från min synd. Ty jag känner mina överträdelser och min synd är alltid inför mig. Mot dig allena har jag syndat och gjort vad ont är i dina ögon. *Sv.* Var du mig nådig efter din godhet. Amen.

F. Herre, förbarma dig över oss.

Sv. Kristus, förbarma dig över oss.

F. Herre, förbarma dig över oss.

Gloria.

F. Ära vare Gud i höjden!

Sv. Och på jorden frid åt människor, som hava hans välbehag.

F. Dig lova vi.

Sv. Dig prisa vi, dig förhärliga vi, vi tacka dig för din stora härlighet.

F. Herre vår Gud, himmelske konung, Gud, allsmäktige Fader.

Sv. Herre, du enfödde Son, Jesus Kristus! Herre vår Gud, Guds lamm, Faderns Son; du som borttager världens synder, förbarma dig över oss.

F. Du som borttager världens synder, mottag vår ödmjuka bön.

Sv. Du som sitter på Faderns högra hand, förbarma dig över oss.

F. Ty du allena är den Helige, du allena Herren,

Sv. du allena den Allrahögste, Jesus Kristus, med den Helige Ande i Gud Faderns härlighet. Amen.

Kyrkobönen.

F. Herre, hör min bön. *Sv.* Och låt mitt rop komma till dig.

F. O Gud, för dig är varje hjärta uppenbart

och varje viljas mening klar, och intet hemligt är dolt för dig, rena våra hjärtan genom den Helige Andes ingjutelse, på det att vi fullkomligt må älska och värdigt prisa dig, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

F. O Gud, vilkens försyn i sina anordningar icke kan misstaga sig, vi bedja dig ödmjukt, avvänd från oss allt som kan skada oss till kropp eller själ, och förläna oss allt som främjar vår timliga och eviga välfärd, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Episteln och evangeliet.

På sön- och högtidsdagar läsas den beträffande dagens epistel- och evangelietexter, som återfinnas i slutet av boken. På vardagar kan man själv utvälja de texter man vill läsa, exempelvis sistförflutna söndagens epistel och evangelium.

F. Gudomlige Frälsare, du har kommit i världen för att förkunna det glada budskapet om himmelriket. Du har anförtrott din himmelska lära åt din heliga Kyrka och givit henne i uppdrag att förkunna densamma för alla folk, på det att alla må komma till sanningens kunskap och varda saliga.

Sv. Vi tacka dig, o Herre, av allt vårt hjärta, att du har kallat oss till din heliga, katolska och apostoliska Kyrka. Hon är sanningens pelare och grundval, hon förkunnar för oss ditt ord. Befäst oss i den heliga katolska tron. Upplys oss i alla frestelser och tvivel med din sannings ljus och lär oss att leva efter ditt heliga evangelium. Du allena har det eviga livets ord och visar oss vägen till den eviga saligheten. Amen.

Trosbekännelsen.

F. Jag tror på Gud, den allsmäktige Fadern,
Sv. himmelens och jordens Skapare, och på

Jesus Kristus, hans ende Son, vår Herre, vilken blev avlad av den Helige Ande, född av Jungfru Maria, pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begraven; nedsteg till dödsriket, uppstod på tredje dagen igen ifrån de döda, uppfor till himmelen, sitter på Guds, den allsmäktige Faderns, högra hand, därifrån han skall igenkomma till att döma de levande och de döda. Jag tror på den Helige Ande, den heliga katolska kyrkan, de heligas samfund, syndernas förlåtelse, köttets uppståndelse och ett evigt liv. Amen.

Offringen.

F. Då jag betänker, o Herre, huru prästen under mässan offrar bröd och vin, medan han ödmjukt beder, att du för din mildhets skull ville mottaga dessa offergåvor och att även vi själva måtte upptagas av dig, vill jag nu offra åt dig det bästa jag äger: mitt eget hjärta. Du har givit mig kropp och själ, du har skänkt mig livets gåva. På intet annat sätt kan jag värdigt tacka dig och erkänna, att allt är en gåva av dig, än genom att vilja tillhöra dig för tid och evighet och ställa mitt liv och mina krafter i din tjänst. Jag offrar åt dig kropp och själ, alla mina böner och arbeten, försakelser och lidanden. Jag återskänker mig själv åt dig och beder, att du värdigas taga emot min offergåva.

Sv. Herre, vi äro dina. Vårt liv och allt vad vi äro och äga, skall tillhöra dig nu och i all evighet. Amen.

Prefationen.

F. Låtom oss upplyfta våra hjärtan till Gud och tacka och lova honom. *Sv.* Det är tillbörligt och rätt.

F. Det är i sanning tillbörligt och rätt, riktigt och gagneligt, att vi alltid och allestädes tacka dig, helige Herre, allsmäktige Fader, evige Gud: genom Kristus, vår Herre; genom vilken ditt majestät lovas av änglarna, tillbedes av herradömena, fruktas av makterna, i gemensam fröjd firas av himlarna och himlarnas krafter och av de saliga serafim. Låt med deras röster, vi bedja dig, även våra komma till dig, då vi i ödmjuk lovsång säga:

Sv. Helig, helig, helig är Herren, härskarornas Gud. Himmel och jord äro fulla av din härlighet. Hosanna i höjden. Välsignad vare han som kommer i Herrens namn. Hosanna i höjden.

Bön för hela kristenheten.

F. I djupaste ödmjukhet anropa vi dig, mildaste Fader, att du ville nådigt mottaga Jesu Kristi din Sons heliga offer, som denna dag frambäres åt dig av din Kyrkas präst. Må detta heliga och obesmittade offer utverka din nåd och ditt förbarmande över oss alla.

Sv. Vi bedja framför allt, att du ville i frid och enighet bevara, skydda och regera din heliga katolska Kyrka över hela jordkretsen. Välsigna vår helige Fader, vår biskop och alla rättrogna bekännare av den katolska kristna tron. I synnerhet innesluter jag i mina böner dem som stå mig närmast, mina anhöriga, vänner och välgörare. Förbarma dig över alla sjuka och döende, alla fattiga och nödlidande, alla som hava något tungt kors att bära. Omvänd de vilseförda, att de må förena sig med dig och med din hjord och följa den herde, som du har anförtrott att vakta dina lamm.

F. När vi tänka på den heliga mässans hemligheter och hava våra hjärtan upplyfta till dig, vår himmelske Fader, besinna vi även, att

vi redan här på jorden stå i gemenskap med din triumferande Kyrka i himmelen. Framför allt minnas vi vår Herre Jesu Kristi moder, den alltid rena Jungfrun Maria, men även dina heliga apostlar och martyrer och alla dina helgon. Må dessa med sin mäktiga förbön understödja vår svaga bön och utverka din hjälp och ditt beskydd, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Tillbedjan.

Erinran om Kristi återlösningsverk.

F. Herre Jesus Kristus, även om det icke blev oss förunnat att i dag närvara vid den heliga mässan, måste likväl våra hjärtan uppfyllas av en innerlig tacksamhet och glädje vid tanken på att du även denna dag besöker jorden och tager din boning bland oss. Även denna morgon nedstiger du på altaret i tusentals kyrkor och kapell runt hela jorden, för att frambära dig själv till ett heligt offer åt din Fader i himmelen. Välsignad vare du, Guds lamm, för din stora nåd och kärlek till oss människor. Ehuru jag icke kan se dig i brödets och vinets gestalt, beder jag dig likväl taga emot min ringa hyllning, min ödmjuka tillbedjan och min uppriktiga kärlek. För dig är ju varje avstånd ringa, ja ett intet. Därför kan jag även nu tacka och tillbedja dig i Altarets heliga sakrament.

Sv. Jesus, för dig lever jag; Jesus, för dig dör jag; Jesus, din är jag i livet och i döden. O Jesus, förbarma dig över mig och förlåt mig mina synder för den stora kärleks skull, som förmådde dig att dö för mig på korset och som förmår dig att varje dag offra dig själv på altaret.

F. Gudomlige Frälsare, i anden äro vi nu närvarande på Golgata. Vi falla ned vid korsets fot och betrakta dina heliga fem sår. Av oändlig kärlek har du, Guds lamm, offrat dig för världens frälsning. *Sv.* Vi prisa din kärlek och barmhärtighet.

F. På Kyrkans altaren firas minnet av ditt heliga lidande. Under brödets och vinets gestalt frambär du dig själv från solens uppgång till dess nedgång som ett rent och välbehagligt offer åt din himmelske Fader. Genom din uppståndelse och din himmelsfärd beseglas ditt återlösningsverk och tilldelas oss nu dess dyrbara frukter. *Sv.* Vi prisa din kärlek och barmhärtighet.

F. Herre, himmelske Fader, se med nådigt och milt ansikte på vår offergåva: Jesus Kristus, vår medlare och överstepräst. Må hans heliga död och ärorika uppståndelse frälsa oss från allt ont, på det att vi och alla som hoppas på dig, må uppnå den eviga saligheten. *Sv.* Amen.

Bön för de avlidna.

F. Kom även ihåg, o Herre, själarna i skärselden. Särskilt bedja vi dig om förbarmande för dem som stått oss nära i livet, våra anhöriga, vänner och välgörare. Låt alla avlidna kristtrogna snart få skåda den himmelska saligheten. Herre, giv dem den eviga vilan. *Sv.* Och låt det eviga ljuset lysa för dem.

F. Må de vila i frid. *Sv.* Amen.

Herrens bön.

F. Såsom din gudomlige Son har lärt oss, våga vi nu förtröstansfullt säga:

Sv. Fader vår, som är i himmelen, helgat varde ditt namn, tillkomme ditt rike, ske din vilja, såsom i himmelen, så ock på jorden.

Vårt dagliga bröd giv oss i dag, och förlåt oss våra skulder, såsom ock vi förlåta dem oss skyldiga äro, och inled oss icke i frestelse, utan fräls oss ifrån ondo. Amen.

Agnus Dei.

F. Guds lamm, som borttager världens synder. *Sv.* Förbarma dig över oss.
F. Guds lamm, som borttager världens synder. *Sv.* Förbarma dig över oss.
F. Guds lamm, som borttager världens synder. *Sv.* Skänk oss din frid.

Andlig kommunion.

F. Herre Jesus Kristus, vi tro fullt och fast på din närvaro i Altarets allraheligaste sakrament. Vi tro att du i den heliga kommunionen giver oss din lekamen och ditt blod för att bevara våra själar till det eviga livet och för att sluta oss i en helig gemenskap med dig. Vi tillbedja dig och tacka dig för denna outgrundliga nåd och kärlek. Våra hjärtan längta och hungra efter dig; vi behöva din hjälp och tröst. Men då vi nu icke kunna mottaga dig i Sakramentet, bedja vi dig, att du andligen kommer till våra hjärtan. Kom till oss med din nåd, din frid och din kraft. Tag oss helt i besittning och förbliv hos oss, tills vi få skåda, älska och tillbedja dig i ditt himmelska rike. *Sv.* Amen.

F. Kristi själ helge mig. (Sid. 67.)

Bön om välsignelsen.

F. Välsigne oss den allsmäktige Guden, Fadern, Sonen och den Helige Ande. *Sv.* Amen.

Slutbön.

F. O Jesus Kristus, du som i den heliga mässan dagligen frambär dig själv till ett värdigt tackoffer och lovoffer, bönoffer och försoningsoffer åt din Fader i himmelen och som innesluter hela din Kyrka i din översteprästerliga förbön, låt även oss, som äro lemmar av din mystiska lekamen, få del av de nådegåvor, som det heliga mässoffret denna dag utverkat, ehuru vi icke voro tillstädes i din helgedom. Föröka i oss trons ljus. Uppfyll oss med det kristliga hoppets tillförsikt. Upptänd i oss den Helige Andes kärlek. Giv oss kraft till ett liv i enlighet med vår heliga katolska kristna tro. Styrk oss genom ditt heliga kors, på det att vi må kunna verka, strida och lida för ditt rike, dag efter dag, år efter år, tills du en gång kallar oss till dig i vår dödsstund. Och giv oss till sist andel i de heligas arvelott i ljuset, där du lever och regerar med Fadern i den Helige Andes enhet, Gud från evighet till evighet. *Sv.* Amen.

F. Lovad vare Jesus Kristus. *Sv.* Nu och i all evighet. Amen.

5.

Själamässan.

Requiem-mässan.

Inledningsbön.

O Gud, alla goda gåvors givare och hugsvalare i alla lidanden, jag fattig syndare nalkas ditt heliga altare, på vilket vår frälsnings offer på oblodigt sätt nu kommer att frambäras. Jag framträder till din nådetron för att åkalla din barmhärtighet icke blott för mig, utan även för dem, som gått hädan ur detta jordiska liv. O Gud, jag erkänner och bekänner inför dig, att jag för mina synders skull ej

förtjänar att bönhöras. Men din enfödde Sons bön och det heliga blod, som han på detta altare frambär för oss, skall du, o Gud, icke försmå. Jag beder dig därför, se nådigt ned på oss, och för Jesu Kristi förtjänsters skull förbarma dig över själarna i skärselden. Fräls dem ur pinan och upptag dem i den eviga fridens boningar, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Ingångsversen.

Herre, giv dem den eviga vilan, och låt det eviga ljuset lysa för dem.

O Gud, dig tillkommer lov i Sion, och åt dig skall man frambära löften i Jerusalem. Herre, hör min bön! Till dig kommer varje människa. Herre, giv dem den eviga vilan, och låt det eviga ljuset lysa för dem.

Kyrie.

Herre, förbarma dig över oss.
Kristus, förbarma dig över oss.
Herre, förbarma dig över oss.

Olika kyrkoböner.

På begravningsdagen. O Gud, vars egenskap det är att alltid förbarma dig och skona, vi anropa dig ödmjukt för din tjänare (tjänarinna) N:s själ, som du har kallat från denna värld, att du icke överlämnar den i fiendens händer, ej heller för alltid glömmer den, utan att du låter mottaga och föra den av dina heliga änglar till paradisets fädernesland; på det att han (hon) som hoppats och trott på dig, icke längre må utstå syndens straff, utan njuta den eviga glädjen, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För föräldrar. O Gud, du som befallt oss att

hedra fader och moder, förbarma dig nådigt över min faders (moders) själ, förlåt hans (hennes) synder och låt mig en gång få se honom (henne) i det eviga ljusets glädje, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För släktingar och välgörare. O Gud, nådens givare och upphov till vår frälsning, vi anropa din misskundsamhet, att du på den heliga, alltid rena Jungfrun Marias och alla heligas förbön ville låta våra bröder, släktingar och välgörare, som hava lämnat denna värld, uppnå den eviga saligheten, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För en påve. O Gud, du har i din outgrundliga försyn utkorat din tjänare N. till det apostoliska biskopsämbetets högsta värdighet, förläna nådeligen, att han som härnere varit stadd i din enfödde Sons ställe, i himmelen må räknas bland dina översteprästers ärekrönta kör, genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

För en biskop eller präst. O Gud, du har utkorat din tjänare N. till det apostoliska biskopsämbetets (prästadömets) höga värdighet, förläna nådeligen, att han i himmelen må räknas bland dina biskopars (prästers) ärekrönta kör, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För alla avlidna. O Gud, alla troendes Skapare och Återlösare, förunna alla dina tjänares och tjänarinnors själar förlåtelse för alla deras synder, på det att de genom fromma förböner må vinna den tillgift de alltid åstundat; du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

På årsdagen. O Gud, förbarmandets Herre, då vi i dag fira årsdagen av din tjänares (tjänarinnas) hädanfärd, bedja vi dig, skänk hans (hennes) själ vederkvickelsens boning, den eviga vilans salighet och det eviga ljusets klarhet, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Episteln.

(Upp. 14:13.)

I den tiden hörde jag en röst från himmelen säga till mig: Skriv: Saliga äro de döda, som dö i Herren. Ja, säger Anden, de skola vila sig från sina arbeten, ty deras gärningar följa dem efter.

Bönen 'Absolve'.

Befria, o Herre, alla de avlidna kristtrognas själar från deras synders band och låt dem med din nåds bistånd undgå din vredes stränghet och glädjas i den eviga salighetens ljus.

Ur 'Dies irae'.

Döm mig ej att från dig fara, Kalla mig av nåd att vara Bland de evigt frälstas skara.

Gud, för dig jag faller neder, Och med krossat hjärta beder, Att du mig till målet leder.

Vredens dag, då allt förstöres, Människan till domen föres! Vem skall rädda då oss arma! Gud allsmäktig, dig förbarma.

Milde Herre Jesus, giv Åt de döda evig frid. Amen.

Evangeliet.

(Joh. 6:51—55.)

I den tiden sade Jesus till judarnas skaror: Jag är det levande brödet, som har kommit ned ifrån himmelen. Den som äter av detta bröd, skall leva evinnerligen, och det bröd, som jag skall giva, är mitt kött för världens liv. Då tvistade judarna sinsemellan och sade: Hur kan denne giva oss sitt kött att äta? Men Jesus sade till dem: Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Utan att I äten Människosonens kött och dricken hans blod, skolen I icke

hava livet i eder. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han har det eviga livet, och jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen.

Vid offringen.

Herre Jesus Kristus, ärans konung, befria alla avlidna kristtrognas själar från rättvisans pina. Låt din banérförare, den helige Mikael, föra dem till ditt heliga ljus, som du fordom har utlovat Abraham och hans efterkommande. Offer och lovböner frambära vi åt dig, o Herre. Mottag dem för de själar, som vi i dag ihågkomma. Låt dem gå över från döden till det liv, som du fordom har utlovat Abraham och hans efterkommande.

Herre, giv dem den eviga vilan, och låt det eviga ljuset lysa för dem.

Böner vid brödets och vinets frambärande, se sid. 38.

Kyrkoböner efter offringen.

På döds- eller begravningsdagen. Vi bedja dig, Herre, var din tjänare (tjänarinna) N:s själ nådig, för vilken vi frambära dig detta lovoffer, i det vi ödmjukt anropa ditt majestät, att den genom detta fromma försoningsoffer må bliva värdig att komma till den eviga vilan, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För föräldrar. O Herre, mottag nådigt det offer, som jag frambär dig för min faders (moders) själ; giv honom (henne) den eviga glädjen i de levandes land och förena mig med honom (henne) i den eviga saligheten, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För släktingar och välgörare. O Gud, vilkens barmhärtighet är utan gräns, mottag nådigt vår ödmjuka bön och förunna, genom dessa

vår frälsnings hemligheter, våra bröders, släktingars och välgörares själar, vilka du har givit nåden att bekänna ditt namn, förlåtelse för alla deras synder, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För en påve, biskop eller präst. O Herre, mottag nådigt de offergåvor, som vi frambära dig för din tjänare, vår påve (biskop, präst) N:s själ, på det att han, som du i denna värld förlänat den överstprästerliga (biskopliga, prästerliga) värdigheten, i det himmelska riket må upptagas i dina heligas gemenskap, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För alla avlidna. O Herre, se nådigt ned på detta offer, som vi frambära dig för dina tjänares och tjänarinnors själar, på det att du måtte giva den kristna trons belöning åt dem, vilka du förlänat dess förtjänst, genom Kristus, vår Herre. Amen.

På årsdagen. Hör, o Herre, i din barmhärtighet våra böner för din tjänares (tjänarinnas) själ, vars årliga åminnelse vi i dag begå och för vilken vi frambära dig detta lovoffer, på det att du måtte låta den komma till de heligas gemenskap, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Prefationen.

Det är i sanning tillbörligt och rätt, riktigt och gagneligt, att vi alltid och allestädes tacka dig, helige Herre, allsmäktige Fader, evige Gud, genom Kristus, vår Herre. I honom har hoppet om en salig uppståndelse uppgått för oss, på det att vi, som bedrövas genom dödens ofrånkomlighet, må tröstas genom löftet om tillkommande odödlighet. Ty för dina trogna, Herre, bliver livet icke förintat, blott förvandlat, och då denna vår jordiska vistelses hydda nedbrytes, uppbygges i himmelen den

eviga boningen. Därför sjunga vi med änglar och ärkeänglar, med troner och herradömen, med hela den himmelska härskaran din härlighets lovsång, i det vi oavlåtligt säga: Helig, helig, helig är Herren, härskarornas Gud. Himmel och jord äro fulla av din härlighet. Välsignad vare han som kommer i Herrens namn. Hosanna i höjden.

De liturgiska bönerna från Sanctus intill Kommunionen med Memento för de avlidna, se sid. 43. I stället kan man även läsa någon av förbönerna sid. 512 ff.

Agnus Dei.

Guds lamm, som borttager världens synder, skänk dem den eviga vilan.
Guds lamm, som borttager världens synder, skänk dem den eviga vilan.
Guds lamm, som borttager världens synder, skänk dem den eviga vilan.

Kommunionversen.

Herre, låt det eviga ljuset lysa för dem i förening med dina heliga i evighet, ty du är nådig.

Herre, giv dem den eviga vilan, och låt det eviga ljuset lysa för dem i förening med dina heliga i evighet, ty du är nådig.

Slutbönerna.

På döds- eller begravningsdagen. Allsmäktige Gud, vi bedja dig, giv, att din tjänare (tjänarinna) N:s själ, som har lämnat denna värld, må genom dessa offergåvor renas och befrias från sina synder och ernå förlåtelse och den eviga vilan genom Kristus, vår Herre. Amen.

För föräldrar. Vi bedja dig, Herre, må delaktigheten i denna heliga hemlighet skänka min faders (moders) själ den eviga vilan och det eviga ljuset, och må jag tillsammans med honom (henne) evigt krönas med din nåd, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För släktingar och välgörare. Allsmäktige och barmhärtige Gud, vi bedja dig, att våra bröders, släktingars och välgörares själar, för vilka vi hava framburit åt ditt majestät detta lovoffer, i kraft av detta heliga Sakrament må renas från alla synder och genom din barmhärtighet uppnå det eviga ljusets salighet, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För en påve, biskop eller präst. Vi anropa dig, o Herre, hör nådeligen vår bön och låt din tjänare, påve (biskop, präst) N. i evigheten erfara din milda barmhärtighet, på det att han må uppnå evig gemenskap med honom, till vilken han i tron har satt allt sitt hopp, genom Kristus, vår Herre. Amen.

För alla avlidna. Vi bedja dig, o Herre, låt vår ödmjuka bön komma dina tjänares och tjänarinnors själar till godo, så att du befriar dem från alla synder och gör dem delaktiga av din återlösning, du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

På årsdagen. Giv, o Herre, då vi i dag fira årsdagen av din tjänares (tjänarinnas) hädanfärd, att hans (hennes) själ, renad genom detta heliga offer, må vinna förlåtelse och den eviga vilan, genom Kristus, vår Herre. Amen.

Herre, giv alla avlidna kristtrogna den eviga vilan, och låt det eviga ljuset lysa för dem.

Requiéscant in pace. Må de vila i frid.

Amen.

6.

Sångmässa.

1.

Jesus Kristus, dig vi prisa, * Ty allena du är god; * Att din nåd oss alla visa, * Offrar du ditt helga blod.

Jesus Kristus, dig vi lova, * Ty vår frälsnings hopp du är; * Du oss ger den bästa gåva; * Ger dig själv, o Herre kär!

Jesus Kristus, du som blivit * Korsfäst för vår syndaskuld, * Dig vi älska, du oss givit * Nåd och frid, o Herre huld!

2.

Gud prise varje tunga; * Hans makt och majestät. * Må jord och himmel sjunga * I tid och evighet! * Lov, pris och tack och ära * För din barmhärtighet. * Må hela världen bära * Åt dig, Treenighet, * Åt dig, Treenighet!

3.

Tag mot, o Gud, de gåvor, * Som prästen frambär här. * Vi våra bästa håvor * Dig offra, Herre kär! * Din nåd åt oss skall giva, * Att detta vin och bröd * Må oss ett offer bliva, * Som frälsar oss från död.

O Herre, hör oss arma; * Du Gud och Fader god, * Dig över oss förbarma * För Jesu helga blod! * Må det en källa bliva, * Som tvager av vår skuld; * Må det oss återgiva Din nåd, * o Fader huld!

4.

Sjung: helig, helig, helig * Är Herren, världens Gud. * Med änglasången blande * Sig våra böners ljud! * De stora verk bevisa * Din makt

och härlighet; * Dig jord och himmel prisa * I tid och evighet.

Högtlovad han som kommer * I Herrens helga namn. * Han kommer oss att föra * Till salighetens hamn. * I höjden pris och ära! * I helighetens skrud, * Som hon skall evigt bära, * Sig smycke Herrens brud!

5.

Vid sista nattvardsbordet, * Då Jesus brödet bröt, * Betänken helga ordet, * Som från hans läppar flöt.

'O tagen, dricken, äten * Utav mitt blod, mitt kött, * Så att I ej förgäten, * Att jag för er har dött.'

Se'n gick han hän att strida * Med himmelskt tålamod, * För oss på korset lida * Och offra liv och blod.

O må vi Jesus giva * Ett hjärta oskuldsrent, * Att det må städse bliva * Med honom fast förent.

6.

O du Guds lamm, vår synd du bar, * För oss ditt blod har flutit. * Du Faderns vrede blidkat har, * Försonat vad vi brutit. * Du bar för oss, Guds rena lamm, * Ett välbehagligt offer fram. * Din nåd oss alla du give * Och städse när oss du blive!

7.

O Jesu! * Livets källa är du, utan dig blott död. * Livets manna är du, utan dig blott nöd. * Livets trygghet är du, utan dig ej frid. * Evig sällhet är du efter lyktad strid. * O Jesu!

8.

Morgonstjärna underbar, * Strålande i natten klar, * Jesu kär, Var mig när, * Du mitt hjärtas sällhet är.

Kom till mig med salig tröst, * Tag din boning i mitt bröst! * Jag dig ber, Dröj ej mer, * Kom, o Herre, till mig ner!

För din klara strålekrans * Bleknar även solens glans. * Livets nöd, Sorg och död * Vika för din kärleks glöd.

Kom, o Jesus, världens ljus, * Stråla in i varje hus! * Herre kär, Var mig när, * Du mitt hjärtas sällhet är.

7.

Jesu hjärtamässan.

Denna mässa läses på Jesu hjärtafesten och varje månad på Jesu hjärtafredagen. De här icke utsatta delarna såsom trappstegsbönen, Gloria, Credo, o. s. v. tagas ur Mässans liturgiska text sid. 26 ff.

Ingångsversen.

Hans hjärtas tankar sträckte sig från släkte till släkte, på det att han må befria deras själar ur dödens makt och föda dem i hungerns tid. — I rättfärdiga, jublen i Herren, de rättfärdiga må uppstämma fröjderop. — Ära vare Fadern...

Kyrkobönen.

O Gud, som i din Sons hjärta, sårat för våra synders skull, värdigats barmhärtigt skänka oss kärlekens oändliga rikedom, giv, vi bedja dig, att vi som ägna det vår andakts fromma tjänst, även må erbjuda offret av en värdig tillfyllestgörelse. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Episteln sid. 56*.

Graduale.

God och rättfärdig är Herren, därför undervisar han syndarna om den rätta vägen. Han leder de saktmodiga visligen och lär de ödmjuka sina vägar. — Alleluja, alleluja. Tagen mitt ok på eder och lären av mig, ty jag är saktmodig och ödmjuk av hjärtat, och I skolen finna ro för edra själar. Alleluja.

Evangeliet sid. 57*.

Offertorium.

Smälek såg jag komma över mitt hjärta och vanmakt, och jag längtade efter någon som kunde sörja med mig, men det fanns ingen, jag sökte efter någon som kunde trösta mig, men jag fann ingen.

Vi bedja dig, o Herre, se på din älskade Sons hjärtas outsägliga kärlek, så att vad vi frambära, må vara en dig välbehaglig offergåva till försoning för våra synder. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Prefationen.

Det är i sanning tillbörligt och rätt, riktigt och gagneligt att vi alltid och allestädes tacka dig, helige Herre, allsmäktige Fader, evige Gud. Du har velat att din enfödde Son på korsets trä skulle genomborras av soldatens spjut på det att hans öppnade hjärta, den gudomliga givmildhetens skattkammare, skulle utgjuta över oss barmhärtighetens och nådens strömmar, och, alltjämt brinnande av kärlek till oss, vara för de fromma frid och vederkvickelse och för de botfärdiga en frälsningens öppna port. Varför vi med änglar och ärkeänglar, med troner och herradömen och med hela den himmelska härskaran sjunga din härlighets lov i det vi oav-

låtligen säga: Helig, helig, helig är du, Herre, härskarornas Gud. Himmel och jord äro fulla av din härlighet. Hosanna i höjden. Välsignad vare han som kommer i Herrens namn. Hosanna i höjden.

Kommunionversen.

En av soldaterna öppnade hans sida med ett spjut och strax flöt blod och vatten därur.

Kommunionbönen.

Må dessa hemligheter, Herre Jesus, uppväcka i oss en helig iver, på det att vi, sedan vi ha lärt känna ditt milda hjärtas ljuvlighet, må lära oss att förakta det jordiska och älska det himmelska. Du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

8.

Mässan på Prästadömets dag.

Torsdagen efter första fredagen i månaden.

Ingångsversen.

Herren har svurit och skall icke ångra sig: Du är präst till evig tid efter Melkisedeks ordning. — Herren sade till min Herre: Sätt dig på min högra sida. — Ära vare Fadern...

Kyrkobönen.

O Gud, som till ditt majestäts förhärligande och människosläktets frälsning insatt din enfödde Son till evig överstepräst, giv att de, vilka han utvalt till sina tjänare och sina nådegåvors förvaltare, måtte befinnas trogna i fullgörandet av det värv de mottagit. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Episteln.

(Hebr. 5:1—11.)

Bröder! Varje överstepräst, uttagen bland människor, är tillsatt att för människorna stå inför Gud och där frambära gåvor och offer för deras synder. Han bör kunna ömma för okunniga och vilsefarande, eftersom han själv är behäftad med svaghet. Därför måste han frambära offer för sina egna synder likaväl som för folkets. Och ingen får taga sig själv denna värdighet, utan man måste kallas av Gud därtill såsom Aron. Så gav sig icke heller Kristus själv äran att vara överstepräst utan den som sade till honom: Du är min Son, i dag har jag fött dig. Likaså säger han på ett annat ställe: Du är präst till evig tid efter Melkisedeks ordning. Under sitt jordelivs dagar har han med starkt rop och med tårar framburit bön och åkallan till den som kunde rädda honom från döden, och hans rop blev hört för hans vördnads skull. Så lärde han, fastän han var Guds Son, lydnad genom sitt lidande. Sålunda fulländad, har han för alla dem som hörsamma honom blivit upphov till evig frälsning, han som av Gud har ärats med ordet: överstepräst efter Melkisedeks ordning. Därom ha vi en förkunnelse, som är stor och outsäglig för mänskliga ord.

Graduale.

Herrens Ande är över mig; därför har han smort mig. Han har sänt mig att förkunna för de fattiga det glada budskapet, att läka de i hjärtat förkrossade. Alleluja, Alleluja. — Jesus har ett oförgängligt prästadöme, eftersom han förbliver till evig tid. Alleluja.

Evangeliet.

(Luk. 22:14—20.)

I den tiden satte sig Jesus till bords och de tolv apostlarna med honom. Och han sade till dem: Högeligen har jag åstundat att äta detta påskalamm med eder, förrän mitt lidande begynner, ty jag säger eder: Jag skall icke mer äta därav, förrän det fått sin fullbordan i Guds rike. Och han tog en kalk, tackade Gud och sade: Tagen och delen eder emellan, ty jag säger eder, att jag icke mer skall dricka av vinträdets frukt, förrän Guds rike kommer.

Sedan tog han bröd, tackade Gud, bröt det och gav åt dem och sade: Detta är min lekamen, som varder utgiven för eder. Gören detta till min åminnelse. Sammalunda tog han ock kalken efter måltiden och sade: Denna kalk är det Nya förbundet i mitt blod, som varder utgjutet för eder.

Offertorium.

Sedan Kristus har framburit ett enda offer för synderna, sitter han till evig tid på Guds högra sida. Med ett enda offer har han för beständigt fullkomnat dem som blivit helgade.

O Herre, må dessa håvor genom vår medlare Jesus Kristus finna nåd inför dig. Och må han göra oss, förenade med honom, till en dig välbehaglig offergåva. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Prefationen.

Det är sannerligen tillbörligt och rätt, riktigt och gagneligt att vi alltid och allestädes tacka dig, helige Herre, allsmäktige Fader, evige Gud. Du har velat att människans frälsning skulle

ske på korsets träd på det att livet åter måtte växa fram där, varifrån döden kommit, och att den, som segrat på kunskapens träd, måtte besegras på korsets träd genom Kristus, vår Herre. Genom honom lovas ditt majestät av änglarna, tillbedes av herradömena, fruktas av makterna, firas i gemensam fröjd av himlarna och av himlarnas krafter och av de saliga serafim. Låt med deras röster, vi bedja dig, även våra komma till dig, då vi i ödmjuk lovsång säga: Helig, helig, helig är Herren, härskarornas Gud, himmel och jord äro fulla av din härlighet. Hosanna i höjden. Välsignad vare han som kommer i Herrens namn. Hosanna i höjden.

Kommunionversen.

Så säger Herren: Detta är min lekamen, som varder utgiven för eder. Gören detta till min åminnelse. Denna kalk är det Nya förbundet i mitt blod. Så ofta I dricken den, gören det till min åminnelse.

Kommunionbönen.

Vi bedja dig, Herre, låt den gudomliga offergåva, som vi nu hava framburit och mottagit, giva oss andligt liv, på det att vi, i oförgänglig kärlek förenade med dig, må bära den frukt som förbliver i evighet. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

9.

Österländska Mässböner.

Förberedelsebön.

O Gud, evighetens Konung, världens Skapare, mänsklighetens Fader och välgörare! Mottag nådigt din församling, som nalkas dig

genom din Son Jesus Kristus. Förläna i rikt mått åt envar det honom gagneligt är.

Förakta mig icke, o Gud, min Herre, ehuru min själ är fläckad genom mångahanda synder. Se, ovärdig nalkas jag denna din gudomliga och himmelska hemlighet. Men med blicken fästad på din godhet ropar jag till dig: Gud, var mig syndare nådig. Jag har syndat inför himmelen och inför dig, och jag är icke värdig att skåda detta ditt heliga altare, där din enfödde Son, vår Herre Jesus Kristus, på ett hemlighetsfullt sätt offrar sig för mig, syndiga människa. Uppfylld av tacksamhet beder jag därför, att du ville sända mig din Helige Ande, Hugsvalaren, på det att han vid detta offer må upplysa och förnya mig. Genom vår Herre Jesus Kristus, vilken med dig vare lovad jämte din helige, allgode och livgivande Ande, nu och alltid och i all evighet. Amen.

Vid offringen.

Allsmäktige Gud! Genom din enfödde Son, vår Herre och Frälsare Jesus Kristus, har du givit oss tillträde till det Allraheligaste. Men då vi nu skola inställa oss inför ditt heliga altare, gripas vi av fruktan och bävan. Därför anropa vi dig och bönfalla din godhet, skänk oss din ynnest och välvilja, helga våra själar och kroppar, vänd vårt sinne från det jordiska till det eviga, så att vi med rent samvete må frambära åt dig dessa gåvor och offer för att utplåna all vår egen skuld och utverka försoning för hela ditt folk. Genom din Sons nåd, barmhärtighet och kärlek till oss människor, han som med dig vare prisad i all evighet. Amen.

Gud, vår Gud, du som för världens liv har sänt det himmelska brödet, Jesus Kristus, vår

Herre och Frälsare, för att genom honom återlösa, välsigna och heliggöra oss, välsigna dessa offergåvor och upptag dem till ditt höga, himmelska altare. Vi bedja dig, som är oändligt god och kärleksfull, se i nåd till dem som frambära dessa offergåvor. Se även till dem för vilka de frambäras, och bevara oss alla för dom och fördömelse. Prisat och förhärligat vare ditt tillbedjansvärda och ärorika heliga namn, Faderns och Sonens och den Helige Andes namn, nu och alltid och i all evighet. Amen.

Vid prefationen och förvandlingen.

Det är i sanning tillbörligt och rätt, värdigt och gagneligt, att lova dig, att prisa dig, att förhärliga dig, att tacka dig, du den synliga och osynliga världens Skapare, du alla sanna och eviga värdens upphov, du livets och odödlighetens källa, världsalltets Herre, Härskare och Gud! Dig prisa himlarnas himlar och all deras makt, solen, månen och stjärnornas här, jorden, havet och allt som i dem är. Dig prisar det himmelska Jerusalems saliga församling, alla rättfärdigas andar, profeters och blodsvittnens heliga körer.

Ja, det är tillbörligt och rätt, att vi lova, prisa och förhärliga dig, du evige, oskapade Fader till den enfödde Sonen, Jesus Kristus. Vi lova dig, den evige och oskapade, för varje skapad varelse obegriplige, outgrundlige, outsägbare Guden. Vi lova dig som blott den enfödde Sonen skådar och känner, dig som han uppenbarar och förkunnar för hela Skapelsen. Vi lova dig, du som skådar och känner Sonen och uppenbarar hans härlighet för de heliga. Vi lova dig som skådas och erkännes av ditt eviga Ord, han som uppenbarar och förhärligar

dig inför alla dina helgon. Vi lova dig, osynlige Gud, odödlighetens givare, du livets källa, du ljusets källa, du all nåds och sannings källa. Vi lova dig, du dina fattiga barns kärleksfulle Fader och beskyddare, dig som gärna försonar dig med alla, och som drager alla till dig genom din älskade Son i hans milda mänsklighet. Och vi bedja dig, giv oss sanningens liv, giv oss ljusets ande, så att vi rätt må lära känna dig, den sanne Guden, och den du sänt, Jesus Kristus. Ja, sänd oss din Helige Ande, så att vi må kunna fatta något av dina outsägbara hemligheter. Må Herren Jesus Kristus tala i oss, må den Helige Ande prisa dig genom oss, ty du är över alla makter och krafter, över varje välde och herradöme, liksom ditt namn är över varje namn både i denna världen och i den tillkommande.

Vi tacka dig, o Gud, genom din älskade Son, Jesus Kristus, vilken du sänt till oss såsom din viljas budbärare och vår Frälsare. Han är ditt eviga Ord som är oupplösligen förenat med dig, genom vilket du har gjort allting; i honom har du ditt välbehag. Du har sänt honom från himmelen till Jungfruns moderssköte. Såsom hennes livsfrukt antog han vårt kött och uppenbarade sig som din Son, född av Jungfrun genom den Helige Ande. Han kom för att uppfylla din vilja och förvärva åt dig ett heligt släkte, och han utsträckte sina händer på korset för att genom sitt lidande befria dem som tro på dig. Frivilligt led han marter och död för att övervinna döden, sönderspränga den ondes fjättrar, trampa dödsriket under sina fötter, befria de fångna rättfärdiga och föra dem till ljuset, och så uppenbara för oss uppståndelsens liv. Och än mer, han tog bröd, tackade och sade: Tagen och äten, detta är min lekamen, som för eder brytes. Likaså tog han kal-

ken och sade: Detta är mitt blod som för eder varder utgjutet. Så ofta I detta gören, firen min åminnelse.

Efter förvandlingen.

Till åminnelse av din Sons lidande och död, hans uppståndelse och himmelsfärd, och i väntan på hans återkomst i makt och härlighet, då han skall döma levande och döda och vedergälla var och en efter hans gärningar, frambära vi åt dig, vår Herre och Gud, denna hostia och denna kalk. Vi tacka dig genom honom, att du, vår Gud, som ingenting behöver, i nåd värdigats se till dessa gåvor och med välbehag mottagit dem till ära för Kristus, din Smorde.

Vi bedja dig, o Herre, för din heliga Kyrka, som du har köpt med din Sons kostbara blod, och som är utbredd över hela jordens krets, att du till tidernas fullbordan ville bevara henne från alla farliga stormar och obotliga skador.

Vi bedja dig för alla biskopar och präster, att de må rätt förvalta sanningens ord.

Vi offra och bedja för hela ditt folk, att du till din Sons Jesu Kristi lov må göra det till ett heligt folk, till ett konungsligt prästadöme. Vi bedja dig för dem som leva i jungfrulig renhet och kysk återhållsamhet, för dem som leva i ett helgat äktenskap och i ärbara familjeband, för alla omyndiga bland ditt folk. Vi bedja dig, att du icke må förkasta någon av oss.

Vi bedja dig för denna stad och dess invånare, för de sjuka, fattiga och förtryckta. Vi bedja dig för de landsflyktiga och för alla som icke äga hus eller hem, för alla som äro stadda i trångmål och sorg, att du ville vara allas beskyddare, hjälpare och försvarare.

Vi anropa dig även för dem som hata och förfölja oss för ditt namns skull, och för dem

som äro utanför din Kyrka och gå vilse i mörkret, att du ville leda dem till ditt underbara ljus.

Vid detta offer bedja vi dig även, att du ville giva god och tjänlig väderlek och välsigna åkrar och marker med riklig skörd, så att vi alltid få glädja oss åt dina gåvor och oavlåtligen prisa dig som giver föda åt allt levande.

Vi anropa dig också för dem som av rättmätiga skäl äro hindrade att närvara vid detta offer, att du måtte bevara dem och oss alla på den rätta vägen och sålunda en gång församla oss, oförvitliga och skuldfria, till salig förening i din Sons rike; han som är varje kännande hjärtas och tänkande andes Gud, Jesus Kristus, vår Konung och Herre.

Låtom oss alla bedja för varandra. Upprätta och trösta oss med din nåd, o Gud!

Kommunionbön.

Gud, vår Gud, frälsningens Gud, lär oss att värdigt tacka dig för de välgärningar som du har visat och ständigt visar oss. Vi bedja dig, vår Gud, som värdigats mottaga dessa gåvor, rena och helga oss till kropp och själ. Lär oss att i din fruktan öva helighet, så att vi med ett rent samvetes vittnesbörd kunna deltaga i ditt Sakrament och bliva förenade med Kristi, din Smordes, heliga lekamen och blod. Giv att vi, efter ett värdigt mottagande av Sakramentet, hava Kristus boende i våra hjärtan, och så bliva den Helige Andes tempel. Ja, Gud, vår Gud, giv att ingen må draga skuld över sig genom att ovärdigt nalkas denna din vördnadsbjudande och himmelska hemlighet och så, till följd av dess ovärdiga mottagande, bliva sjuk till själ eller kropp. Styrk oss fastmer i det säkra hoppet, och förläna oss den nåden, att

vi i vår sista stund värdigt må kunna mottaga dina heliga sakrament såsom vägkost till det eviga livet och till ett verksamt försvar inför din Sons fruktansvärda domstol. Förläna så nådeligen att vi med alla heliga som från begynnelsen hava behagat dig, må varda delaktiga i det eviga goda, som du, o Herre, har berett åt dem som älska dig. Amen.

Välsignelsen.

Gud allsmäktig, du sanne och oförliknelige Gud! Du som, allestädes närvarande, genom rymder icke begränsas, — du som, vittne till årtusendens gång, aldrig med tiderna åldras, — du som utan upprinnelse icke fått tillvaro och liv av någon och, oberoende av allt och alla, icke genom ord och lovtal förföres, hör vår ödmjuka bön. Du som, höjd över all förgänglighet, icke behöver någons skydd och huld, — du som, ehuru av naturen osynlig, dock är känd av alla som uppriktigt söka dig, och förstådd av dem som med öppet sinne forska efter ditt väsen, du det i sanning upplysta och på Kristus troende folkets Gud, — vi tillbedja dig.

Hör oss för ditt namns skull och välsigna dem som här böja sitt huvud inför dig. Bevilja oss allt det vi till vårt sanna väl bedja dig om. Förläna att ingen av oss utestänges ur ditt rike, utan helga och skydda oss alla. Befria oss från fienden, vår vedersakare, och från alla som vilja oss ont. Bevara våra hus och hem och värna om allas vårt väl i liv och död.

Dig vare ära och pris, dyrkan och tillbedjan, såsom ock din Son Jesus Kristus, vår Herre och Konung, jämte den Helige Ande, vår Gud och Hugsvalare, nu och alltid och i all evighet. Amen.

Böner efter den stilla mässan.

Hell dig, Maria. *(Tre gånger.)*

F. Hell dig, o drottning,

Sv. Barmhärtighetens moder, vårt liv, vår fröjd och vårt hopp, hell dig! Till dig ropa vi, Evas landsflyktiga barn; till dig sucka vi sörjande och gråtande i denna tårarnas dal. Vänd därför, du vår förespråkerska, vänd dina ömma blickar till oss och efter denna landsflykt visa oss Jesus, din välsignade livsfrukt. O milda, o hulda, o ljuva Jungfru Maria!

F. Bed för oss, heliga Guds moder,

Sv. Att vi må värdiga varda Kristi löften.

Låtom oss bedja. O Gud, vår tillflykt och styrka, se nådeligen till ditt folk som ropar till dig och genom förbönen av den ärorika och obefläckade Jungfrun, Guds moder Maria, samt hennes brudgum, den helige Josef, och av de heliga apostlarna Petrus och Paulus och alla helgon, hör barmhärtigt och huldrikt de böner som vi frambära för syndarnas omvändelse och för vår heliga moder Kyrkans frihet och upphöjelse, genom Kristus, vår Herre. *Sv.* Amen.

Helige ärkeängel Mikaël, försvara oss i striden, var oss ett värn mot djävulens ondska och försåt! 'Må Gud befalla honom', så bedja vi ödmjukeligen, och du, furste över de himmelska härskarorna, med Guds kraft nedstöt till helvetet djävulen och de övriga onda andar som till själarnas fördärv vandra omkring i världen. *Sv.* Amen.

F. Jesu allra heligaste hjärta,

Sv. Förbarma dig över oss! *(Tre gånger.)*

Korta veckoandakter.

Här följa korta böner, avsedda för de olika dagarna i veckan, särskilt lämpade som tillägg till morgon- eller aftonbönen. De flesta av dem äro försedda med avlat.

Söndagen.

'Helig, helig, helig är Herren, härskarornas Gud. Hela jorden är full av hans härlighet.' (Es. 6:3.)

Till den heliga Trefaldigheten.

Trefaldige och ende Gud, du prisas före tidernas början, nu och i evighet.

Av dig, genom dig och i dig är allt till, dig vare pris i evighet.

Evige Fader, enfödde Son, helige Hugsvalare, dig vare pris i evighet. Helige, Odelbare, Trefaldige, dig bekänna vi, dig lova och prisa vi med hjärta och mun i evighet. Amen.

Gud Fader Allsmäktig, bistå mig i min svaghet, och fräls mig ur min djupa nöd. Guds Son, eviga Vishet, led alla mina tankar, ord och gärningar. Gud Helige Ande, eviga Kärlek, var livet i min vandel, så att den städse må vara dig välbehaglig. Amen.

För Kyrkan.

Vi bedja dig, barmhärtige Gud, giv nådeligen att din Kyrka, som står församlad i den Helige Ande, ej må förvirras genom fientliga angrepp. Amen.

Allsmäktige, evige Gud, genom din Ande helgas och regeras hela Kyrkans kropp, hör på den bön som vi förrätta för alla kyrkliga stånd,

på det att alla i kraft av din nåd, envar enligt sin gåva och uppgift, troget må tjäna dig. Amen.

För trons utbredande.

O Gud och Herre, sänd ut din Helige Ande på det alla de som du skapat till din avbild och återlöst genom din Sons dyrbara blod, må upplysas genom Evangeliets ljus, församlas i din Kyrka och vinna det eviga livet. Amen.

Bön till Guds försyn.

'Sen på himmelens fåglar, de så icke, ej heller skörda de, ej heller samla de in i lador; och likväl föder eder himmelske Fader dem. Åren I icke mycket mer än de?' (Matt. 6:26.)

Förbarmandets Fader och all hugsvalelsens Gud, på dig hoppas vi, på dig sätta vi all vår förtröstan. Du vet allt, du känner alla våra behov. Huru stor vår nöd än må vara, du kan alltid rädda oss och vända vår sorg till glädje; ty du är allsmäktig. Du vill hjälpa oss; ty du älskar oss, såsom en fader älskar sina barn. Vilken gåva kunde du neka oss, du som för oss utgivit din enfödde Son? Vi veta att du med synnerlig kärlek vakar över dem som uppriktigt anförtro sig åt dig; vi äro vissa om att ingenting skall fattas dem som arbeta i sitt anletes svett och ändock förvänta allt ifrån din faderliga hand. Vi skola därför hädanefter ej ängsligt sörja för morgondagen, utan helt och hållet överlämna oss åt din heliga försyn. Du, o Herre, har stadfäst hoppet i oss, förtröstan på dig, o Gud, skall aldrig lämna oss; ty du har lovat oss ditt beskydd, du som är oändligt mäktig, barmhärtig och trofast. På dig, o Herre, har jag hoppats, i evighet skall jag icke komma på skam. Amen.

Låt mig, o Jesus, alltid önska och vilja det som är dig mest välbehagligt och kärt. Din vilja vare min, och måtte min alltid få följa din och stämma väl överens med den. Må jag vara ett med dig i att vilja och att icke vilja, så att jag ej kan vilja eller icke vilja annorledes än du. Amen.

(Om Kristi Efterföljelse, 3:15.)

Måndagen.

'I ären ett Guds tempel, och den Helige Ande bor i eder.' (1 Kor. 3: 16.)

Böner till den Helige Ande.

Kom Helige Ande, uppfyll dina troendes hjärtan och upptänd i dem din kärleks heliga eld.

Helige Ande, sanningens Ande, kom till våra hjärtan; upplys folken med din klarhets ljus, att de må behaga dig i trons enhet.

Helige Ande, ljusets och kärlekens gudomlige Ande, jag viger åt dig mitt förstånd, mitt hjärta och min vilja, allt vad jag är och äger, för tid och evighet. Må mitt förstånd alltid höra på dina himmelska ingivelser och på allt, vad du förkunnar mig genom din heliga katolska Kyrka, vars ofelbare ledare du är. Gör mitt hjärta alltid brinnande av kärlek till Gud och nästan, och min vilja städse ense med din gudomliga vilja, på det att hela mitt liv må vara en trogen efterföljelse av vår Herres och Frälsares liv och dygder. Honom vare med Fadern och med dig all ära och härlighet i evighet. Amen.

O Skapare, Helige Ande, bistå nådeligen, vi bedja dig, din heliga katolska Kyrka, styrk och bekräfta henne genom din himmelska makt mot hennes fienders angrepp. Förnya även genom din kärlek och nåd dina utvalda tjänare, att de

i dig må förhärliga Fadern och hans enfödde Son, vår Herre Jesus Kristus. Amen.

För själarna i skärselden.

'Det är en helig och hälsosam tanke, att bedja för de avlidna, att de må befrias från sina synder.' (2 Makk. 12:46.)

Oändligt barmhärtige Gud, förbarma dig över alla avlidna kristtrogna, som för sina synders skull ännu måste dröja kvar i skärselden. Låt deras suckan och brinnande åtrå efter att bliva befriade från sina kval och upptagna i ditt eviga rike nå fram till din nådetron. Till ersättning för vad de ännu sakna i rättfärdighet, offra vi allt, vad din Son har gjort och lidit på jorden. Mottag, barmhärtige Fader, hans förtjänsters överflöd till ersättning för deras fel och uraktlåtelser. Mottag det lidande han utstått, som tillfyllestgörelse för deras synder. Förbarma dig i synnerhet över våra avlidna släktingars, vänners och välgörares själar. Förläna åt dem och åt alla som vila i Kristus, vederkvickelse i ljusets och fridens boning. Genom samme Kristus, vår Herre. Amen.

Requiem aeternam dona eis, Domine,	Herre, giv dem den eviga vilan,
Et lux perpetua luceat eis.	Och låt det eviga ljuset lysa för dem.
Requiescant in pace. Amen.	Må de vila i frid. Amen.

Tisdagen.

'För din skull har Herren befallt sina änglar, att de skola beskydda dig på alla dina vägar.' (Ps. 90:11.)

Till de heliga änglarna.

O Gud, huru god och barmhärtig är du icke mot oss! Du utsänder himmelens furstar, dina heliga änglar, att beskydda och leda oss på vår jordiska pilgrimsfärd. Glada ila de att fullborda dina befallningar. De älska oss för din skull som bröder och framtida medborgare i himmelens rike; de beskydda oss, att vi icke måtte taga skada; de glädjas, då vi bliva heliga och saliga såsom de själva. Lovad vare du, treenige Gud, för dina heliga änglar; evig tack vare dig för deras kärleksfulla ledning. Efter deras föredöme skall det vara vår glädje att göra din heliga vilja, att älska det goda och avsky allt ont. Giv att liksom dina heliga änglar i himmelen, så även vi på jorden må vara förenade genom kärlekens och endräktens band, och under deras ledning och beskydd en gång må vinna det eviga livet. Amen.

Till skyddsängeln.

Guds ängel, min beskyddare, upplys, försvara, styr och vägled mig, som av Guds Faders kärlek har blivit anbefalld åt dig. Amen.

Bön till en väns skyddsängel.

Helige ängel, du som Gud har givit till beskyddare åt den, för vilken jag nu beder, ledsaga, beskydda och styr honom. Gör hans strävanden förtjänstfulla, hans arbeten fruktbärande. Torka hans tårar, helga hans glädje och styrk hans mod. Återgiv honom lugnet, när han är orolig och förtroendet, när han misströstar. Led honom, när han är rådvill och upplys honom, när det blir mörkt i hans själ, stöd honom, när hans fot snavar och uppres honom, när han faller. Gode ängel, ingiv

honom goda tankar, rena känslor, iver för det goda. Bevara honom i Guds nåd och i Herrens frid. I förening med min egen skyddsängel led oss båda på trons och kärlekens, på sanningens och dygdens väg hem till vår himmelske Fader, som belönar oskulden och förlåter ångern. Amen.

Onsdagen.

'Gån till Josef.' (1 Mos. 41:55.)

Böner till den helige Josef.

Helige Josef, Jesu fosterfader och Jungfru Marias renaste brudgum, var städse vår förespråkare hos Jesus, Guds Son, på det att vi, tryggade genom makten av hans nåd, segerrikt må kämpa i livet, och efter döden krönas av honom. Amen.

Helgat arbete.

Ärorike helige Josef, förebild för alla, vilkas lott härnere är arbetet, förvärva mig nåden att arbeta samvetsgrant, i det jag sätter plikternas uppfyllelse före mina naturliga böjelser. Lär mig arbeta med tacksamhet och glädje, i det jag sätter min ära i att genom arbetet begagna och föröka de av Gud mottagna punden. Lär mig arbeta med ordning, lugn, måttfullhet och tålamod utan att rygga tillbaka för trötthet eller svårigheter. Men framför allt förvärva mig nåden, att jag ägnar mig åt arbetet i ren avsikt och osjälviskhet, och städse har för ögonen den räkenskap jag måste avlägga för den förlorade tiden, för de obegagnade punden, för det försummade goda och för allt syndigt övermod i framgången, som jag till skada för Guds ära gjort mig skyldig till. Hjälp mig även att arbeta i botens ande, för

att sona för mina synder. — Allt för Jesus efter ditt föredöme, helige Josef. Detta skall vara min lösen i livet och i döden. Amen.

Salig hädangång.

Helige Josef, vår Herres Jesu Kristi fosterfader och den heliga Jungfrun Marias brudgum, efter att städse ha levat ett heligt och rättfärdigt liv, oroades du ej vid din hädangång av någon ängslan i din stora längtan till himmelen. Värdes därför, helige Josef, du de döendes särskilda skyddshelgon, antaga dig vår sista levnadstimma. När vår själ skall skiljas från denna värld, utbed oss då i förening med vår moder Maria, din heliga brud, din gudomlige Sons nåd, att vi i fast tro, i orubbligt hopp och i innerlig kärlek må övervinna den onde fiendens frestelser och efter värdigt mottagande av de sjukas heliga sakrament med lugn och tillförsikt må kunna anbefalla vår själ i din gudomlige Sons händer. Amen.

Torsdagen.

'Jag är livets bröd.' (Joh. 6: 48.)

Heliga gästabud.

Heliga gästabud, vid vilket Kristus anammas, minnet av hans lidande förnyas, själen uppfylles med nåd, och en underpant lämnas på vår tillkommande härlighet.

Huru älsklig är icke din ande, o Herre! För att visa din ömma kärlek mot dina barn, gav du dem bröd från himmelen, fyllt med ditt eget livs ljuva kraft. Så mättar du alla hungrande själar med din heliga nåd, medan de kallsinniga rika få gå tomhänta bort.

Ave verum.

Ave verum corpus, natum
Ex Maria virgine.
Vere passum, immolatum
In cruce pro homine.
Cujus latus perforatum
Fluxit unda et sanguine.
Esto nobis prægustatum
Mortis in examine.
O clemens, o pie, o Jesu,
Fili Dei et Mariæ!

Hell dig, Heliga Lekamen, av Maria, Jungfrun, född,
Och på korset, sargad, dödad, offrad helt för människan.
Ur din genomstungna sida blod och vatten för oss flöt.
Låt oss dig som vägkost njuta uti dödens prövostund.
Du milde, du gode Jesus, Guds Son och Marie!

F. Du har givit dem bröd ifrån himmelen.
Sv. Som innehåller all ljuvlighet.

Låtom oss bedja. O Gud, som i detta underbara Sakrament lämnat oss ett minne av ditt lidande, vi bedja dig, giv oss nåden att så ära din lekamens och ditt blods heliga hemligheter, att vi alltid inom oss må känna din återlösnings frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

Bön för den Helige fadern.

Allsmäktige, evige Gud, förbarma dig över din tjänare, vår påve N.; led honom efter din barmhärtighet på den eviga salighetens väg, så att han med din hjälp må begära det som

är dig välbehagligt, och med all kraft utföra detsamma. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Bön för biskopen.

O Gud, alla troendes ledare och herde, var nådig mot din tjänare N., vilken du har tillsatt att styra Kyrkan i vårt land. Vi bedja dig, giv att han genom ord och föredöme må gagna dem han förestår, på det att han tillsammans med den honom anförtrodda hjorden må uppnå det eviga livet. Genom Kristus, vår Herre. Amen.

Bön för prästerna.

(Särskilt lämpad som gemensam bön på prästadömets dag, torsdagen efter första fredagen i månaden.)

F. Låtom oss bedja:

Alla: Herre Jesus Kristus, — själarnas evige herde! — Vi ropa till dig om verksam nåd — för din Kyrkas präster. — Gör dem genom din Ande — till präster efter ditt hjärta. — Må den eld du bragt till jorden, — ständigt ånyo tändas genom dem. — Må den vigning de mottagit, — varda en kraft till frälsning för ditt folk: — må genom dem de hungrande mättas, — de små beskyddas, — de rådvilla upplysas, — de frestade styrkas, — de ljumma väckas, — de trogna fullkomnas.

Allsmäktige Fader, — skördens Herre, — se till tidens nöd, — sänd arbetare i din vingård. — Låt dem bliva jordens salt och världens ljus — hela mänskligheten till gagn — och dig till evig pris och ära — genom din Son, vår Herre, — i den Helige Andes enhet. — Amen.

Fredagen.

'Så har Gud älskat världen att han utgav sin enfödde Son, på det att var och en som tror på honom, icke må förgås utan hava det eviga livet.' (Joh. 3:16.)

Av vördnad för Kristi lidande håll troget Kyrkans bud om abstinens på fredagen. Detta bud härledes från den första kristna tiden, då denna dag, den sjätte veckodagen, var helgad åt minnet av Kristi död på korset och hölls som fastedag.

Bön till den lidande Kristus.

Herre, du har sagt: Den som vill vara min lärjunge, han tage dagligen sitt kors på sig och följe mig efter. Jag vill med din nåd hörsamma denna kallelse. Dina apostlar hade lovat att följa dig in i döden, men när fienderna i Getsemanis örtagård lade handen på dig, flydde alla såsom agnar för vinden. Herre, jag är icke bättre än dina utvalda apostlar. Utdriv du själv all feghet ur mitt hjärta och lär mig att vara trogen och storsint, ty med mindre är jag dig icke värd. Du har lidit så mycket: på Oljeberget, inför orättvisa domare, på lidandes väg, på korset, där du hängde med genomborrade händer och fötter. För dina inre lidanden ha vi inga mått; ingen människa vet, vilka oändliga kval din själ genomgått, när du slutligen utropade: Gud, min Gud, varför har du övergivit mig? Och allt detta har du lidit för mig! — Lär mig, o Herre, att intaga den inre ställning gentemot ditt kors, som höves den som bekänner sig till dig. Giv mig en djup aktning och vördnad för ditt heliga lidande, så att jag ståndaktigt kämpar mot synden, för vars skull du dött, troget bär mitt kors och genom allvarlig självförsakelse lär mig att bliva

din lärjunge. Du har genom ditt offer på Golgata borttagit världens synder, drag mig till dig och prägla uti min själ och i mitt hjärta korsets heliga tecken. Lär mig att i din efterföljelse vara trogen intill döden och uppväck mig en gång med dina utvalda på den yttersta dagen i förklaringens härlighet. Jesus Kristus, världens Frälsare, förbarma dig över mig och över alla som du återlöst med ditt dyrbara blod. Amen.

Vi tillbedja dig, Herre Jesus Kristus, och prisa dig, ty genom ditt heliga kors har du återlöst världen.

Personlig invigning till Jesu heliga hjärta.

(Enligt den heliga Margareta Maria Alacoque.)

Jag N. N. skänker och viger åt dig, vår Herres Jesu Kristi heliga hjärta, min person, mitt liv, mina gärningar, mina svårigheter och lidanden för att allt framgent med allt vad jag är och äger endast ära, älska och förhärliga dig. Det är mitt fasta orubbliga beslut att helt tillhöra dig, att göra allt av kärlek till dig och att av hela mitt hjärta avhålla mig från allt som kunde misshaga dig. Jag väljer dig därför till målet för min kärlek, till mitt livs beskyddare, till underpant på min salighet, till hjälp mot min svaghet och obeständighet, till gottgörelse för alla mitt livs synder och till en säker tillflyktsort i min sista timma. O hjärta, fullt av godhet och mildhet, var mitt försvar hos Gud, den himmelske Fadern, och avvänd från mig hans vredes rättvisa straff. O hjärta, fullt av kärlek, till dig sätter jag all min tillit, jag fruktar allt av min svaga och syndiga vilja men hoppas även allt av din godhet. Utplåna därför

hos mig allt som kunde misshaga dig eller stå dig emot. Må din rena kärlek så genomtränga mitt hjärta, att jag aldrig kan glömma dig och aldrig kan skiljas från dig. Vid din oändliga godhet besvär jag dig, att du ville skriva mitt namn i ditt hjärta, ty jag vill att hela min lycka och all min ära skall bestå däri att leva och dö i din tjänst. Amen.

Korta böner till Jesu heliga hjärta.

Lovat vare Jesu hjärta i Altarets heliga sakrament. — Jesus, saktmodig och ödmjuk av hjärtat, dana mitt hjärta efter ditt hjärta. — Jesu gudomliga hjärta, omvänd syndarna, bistå de döende och fräls de arma själarna i skärselden. — Allt för dig, Jesu heligaste hjärta. — Jesu heliga hjärta, beskydda våra familjer. — Jesu mildaste hjärta, förbarma dig över oss och våra vilsegångna bröder. — Jesu heliga hjärta, jag förtröstar på dig. — Jesu hjärta, brinnande av kärlek till oss, upptänd våra hjärtan med kärlek till dig.

Bön om välsignelse.

Jesu allraheligaste hjärta, utgjut i rikaste fullhet din välsignelse över Kyrkan, den Helige fadern och hela det andliga ståndet. Giv att de rättfärdiga framhärda i det goda, omvänd syndarna, upplys de otrogna. Välsigna våra anhöriga, vänner och välgörare; styrk de sjuka och lidande; bistå de döende, befria själarna i skärselden och utbred över alla hjärtan din kärleks milda herradöme. Amen.

Lördagen.

'Se härefter skola alla släkten prisa mig salig.'

Jungfru Marias lovsång.

Magnifikat. (Luk. 1:46—55).

Magnificat anima mea Dominum, et exultavit spiritus meus in Deo, salutari meo.	Högt prisar min själ Herren, och min ande jublar i Gud, min Frälsare,
Quia respexit humilitatem ancillae suae, ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.	Ty han har sett till sin tjänarinnas ringhet: Se, härefter skola alla släkten prisa mig salig:
Quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen eius.	Stora ting har han gjort med mig, han, den Mäktige, vars namn är heligt,
Et misericordia eius a progenie in progenies timentibus eum.	och hans barmhärtighet varar från släkte till släkte över dem som frukta honom.
Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos mente cordis sui.	Storverk övar han med sin arm, han förskingrar dem som högmodas i sina hjärtan.
Deposuit potentes de sede, et exaltavit humiles.	Härskare störtar han från tronen och ringa upphöjer han.
Esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes.	Hungriga mättar han med goda ting och rika avvisar han med tomma händer.
Suscepit Israel puerum suum, recordatus misericordiae suae;	Han antager sig sin tjänare Israel och ihågkommer sin barmhärtighet;
Sicut locutus est ad	Såsom han har talat

patres nostros, Abraham et semini eius in saecula.	till våra fäder, till Abraham och hans efterkommande evinnerligen.
Gloria Patri.	Ära vare Fadern.

Tillägnan.

O min drottning, o min moder, jag överlämnar mig helt och hållet åt dig, och till bevis på min hängivenhet viger jag åt dig i dag mina ögon, mina öron, min mun, mitt hjärta, helt och hållet mig själv. Då jag nu tillhör dig, o goda moder, så bevara och försvara mig som ditt barn och din egendom.

Påminn dig.

Påminn dig, mildaste Jungfru Maria, att det ännu aldrig blivit hört, det någon som tagit sin tillflykt till dig, anropat din hjälp och åstundat din förbön, har blivit övergiven. Livad av denna förtröstan, skyndar jag till dig och tager min tillflykt till dig, jungfrurnas Jungfru, moder! Försmå icke, du det eviga Ordets moder, mina ord, utan hör mig nådeligen och bönhör mig. Amen.

Hälsning.

(S:t Franciskus av Assisi.)

Hell dig, Maria, höga heliga drottning, Guds moder och alltid rena Jungfru, utvald av Fadern i himmelen och helgad av honom tillika med hans älskade Son och Hugsvalaren, den Helige Ande, du, i vilken var och är nådens hela fullhet och allt gott! Hell dig, i vilken Herren har tagit sin boning. Hell hans tabernakel. Hell hans hem. Hell hans nakenhets klädnad. Hell Herrens tjänarinna. Dig hälsar jag, o Frälsarens moder. Amen.

Biktandakt.

Bikten är fridens sakrament. Herren har instiftat det på påskdagens afton i det han sade till sina apostlar: Frid vare med eder! Mottagen den Helige Ande. Vilka I förlåten synderna, dem äro de förlåtna, och vilka I behållen dem, dem äro de behållna. (Joh. 20:22, 23.)

Gå och visa dig för prästen. (Matt. 8:4.) Jag vill stå upp och gå till min fader och säga till honom: Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig, jag är icke längre värd att kallas ditt barn. (Luk. 15:18.)

Kom ihåg Kyrkans bud: Du skall åtminstone en gång om året bikta dina synder.

Förberedelseböner.

O min Gud, för dig är ingenting fördolt. Du rannsakar människornas hjärtan. Du vet, huru

ofta jag har syndat, huru mångfaldigt jag har överträtt dina bud, till huru stort straff jag gjort mig skyldig. Men du är icke blott en helig och rättvis Gud, du är också en mild och barmhärtig Fader. Du vill icke syndarens död, utan att han omvänder sig och lever; du är alltid villig att för Jesu Kristi skull förlåta syndaren, om han vänder tillbaka från sina onda vägar. Du fordrar endast att han erkänner sina missgärningar och bekänner dem för dig och din Kyrkas tjänare; att han hjärtligt ångrar dem och fattar den fasta föresatsen, att icke mera synda. Himmelske Fader, jag vill genom en uppriktig omvändelse återvända till dig, men jag erkänner min oförmåga; utan din hjälp förmår jag intet. Bistå mig därför med din allsmäktiga nåd att jag värdigt må mottaga botens heliga sakrament. Amen.

Kom, Helige Ande, och upplys mitt förstånd att jag rätt må inse och erkänna mina synder. Rör mitt hjärta att jag allvarligt ångrar och uppriktigt bekänner dem. Styrk min vilja att jag må bättra mitt liv. Amen.

Heliga Maria, Guds moder, bed för mig syndare. Du som i kraft av din Sons allsmäktiga nåd söndertrampat ormens huvud, hjälp mig att befrias från synden, så att jag härefter må föra ett liv i oskuld och helighet och prisa Gud för hans barmhärtighet.

Helige skyddsängel, min trogne beskyddare, du har sett alla mina fel, bed nu för mig om ljus och kraft att jag må ihågkomma, innerligt ångra och uppriktigt bekänna dem. Håll fjärran från min själ den onde fiendens angrepp.

Alla Guds helgon, bedjen för mig hos den allsmäktige Guden, att jag åter må upptagas i hans barns gemenskap och leva i de heligas samfund. Amen.

Samvetsrannsakning.

För att komma till klarhet över ditt samvetes tillstånd, bör du noga skilja mellan mindre och svåra synder (dödssynder). Till en svår synd höra tre omständigheter: att det rört sig om något av vikt, att synden begåtts i klart medvetande om det onda, och slutligen med fullt samtycke från viljans sida. Man är förpliktad att bekänna alla dödssynder, deras antal och försvårande omständigheter. En s. k. *generalbikt* — ett upprepande av en eller flera föregående bikter — är *nödvändig,* så ofta en bikt har varit ogiltig — är *rådlig* före särskilda bemärkelsedagar. Många trogna kristna ha den goda vanan att varje år avlägga en generalbikt.

Även om man endast har gjort sig skyldig till mindre fel och försummelser, är det ändå av stort värde att gå till bikt. I synnerhet vid strävandet efter den kristna fullkomligheten är botens sakrament till stor hjälp. Redan i rent naturligt avseende är rannsakning och självkontroll ofrånkomlig för karaktärens bildande; bikten verkar såsom sakrament i den vägen djupare än varje rent mänskligt försök. Den giver större renhet, och förökar själens övernaturliga kraft till livets helgelse. — Vid mindre fel, bemöda dig icke att bestämma deras antal, bekänn de viktigaste. Nämn ditt huvudfel — säg om du använt alla medel mot detsamma, i synnerhet den dagliga samvetsrannsakningen; inneslut i bekännelsen endast i allmänna ord något av ditt förflutna livs synder. Angiv kort med dina ord din själs tillstånd, så har prästen möjlighet att giva dig råd och hjälp till andligt framsteg. Så bevaras du på den rätta vägen och biktens sakrament blir för dig en källa till glädje och frid.

Fråga dig först: När har jag senast biktat? Har jag därvid avsiktligt förtegat en svår synd? och

till följd därav ovärdigt anammat andra sakrament? Har jag förrättat den ålagda boten? gottgjort tillfogad skada? återkallat förtal? övergivit syndigt umgänge? undvikit närmaste tillfälle till synd?

Genomgå därefter Guds och Kyrkans bud.

Första budet: Du skall tillbedja Herren din Gud allena!

Har jag fört eller gärna åhört tal mot tron, läst skrifter mot tron, försummat min undervisning, frivilligt tvivlat på uppenbarade sanningar? har jag blygts för att bekänna min tro, då det var min plikt att göra det? har jag bedrivit vidskepelse? tvivlat på Guds barmhärtighet? knotat mot Gud och hans skickelser?

Har jag under en längre tid försummat all *bön?* läst de dagliga bönerna utan tillbörlig andakt, oregelbundet?

Andra budet: Du skall icke missbruka Herrens, din Guds namn!

Har jag missbrukat Guds eller andra *heliga namn?* uttalat svordomar? förbannat mig själv eller andra? hädat Gud? drivit gäck med heliga ting? svurit utan skäl? svurit falskt? brutit *löften* till Gud eller människor?

Tredje budet: Du skall helga söndagen!

Har jag av egen skuld *försummat den heliga mässan (helt eller delvis)?* — Har jag syndat genom förbjudna arbeten, genom nöjeslystnad, försummelse av den privata andakten, då bevistandet av mässan var omöjligt? har jag av liknöjdhet försummat höra Guds ord?

Fjärde budet: Du skall hedra din fader och din moder.

Har jag föraktat eller bedrövat mina *föräldrar?* lärare eller förmän? — vägrat dem skyldig lydnad, vördnad? — önskat eller gjort dem något ont? Mitt förhållande emot gamla föräldrar?

Har jag (som fader eller moder) sörjt för barnens religiösa *uppfostran,* i synnerhet för deras

regelbundna undervisning i kristendom? har jag tillräckligt övervakat dem? har jag tillhållit dem att uppfylla religionens plikter (daglig bön, regelbundna gudstjänstbesök, sakramentens flitiga anammande)? — Har jag givit dem tillfälle till synd? har jag givit dem ett dåligt föredöme?

Har jag varit rättvis och vänlig mot *tjänstefolket?* har jag icke av dem fordrat oskäligt arbete? har jag givit dem tillbörlig kost och lön? tillfälle att uppfylla sina religiösa plikter? har jag varit rättvis och vänlig mot personer av lägre rang? mot de ringaste? Hur har jag uppfyllt mitt stånds plikter?

Femte budet: Du skall icke dräpa!

Har jag *skadat* någon till kropp eller själ? genom misshandel, hat, fientligt sinnelag, vrede, smädelse? Har jag förlett andra till synd genom dåligt föredöme? genom att råda eller uppmana till synd?

Har jag skänkt alla den *kärlek,* som jag borde ha skänkt? av hjärtat förlåtit dem som gjort mig ont? efter råd och möjlighet hjälpt behövande? utövat de lekamliga och andliga barmhärtighetsverken?

Kärleken till nästan i tankar, ord och gärningar är Kristi huvudbud, och intar därför en särdeles viktig plats vid samvetsrannsakningen.

Sjätte och nionde budet: Du skall icke bedriva okyskhet. Du skall icke begära din nästas hustru.

Har jag syndat mot *hjärtats renhet?* — i tankar, begär, ord, gärningar, blickar, skämt, bilder, böcker, klädsel? — Ensam? — med andra?

Har jag syndat mot *äktenskapets helighet?*

Skilj noga mellan frestelse och fullt frivillig synd!

Sjunde och tionde buden: Du skall icke stjäla. Du skall icke begära din nästas egendom. Har jag tillgripit eller skadat andras egendom? Har jag genom bedrägeri, försnillning eller på annat orätt-

vist sätt skadat min nästa? Har jag genom slösaktigt levnadssätt förstört de minas egendom?

Åttonde budet: Du skall icke bära falskt vittnesbörd.

Har jag sagt *osanning*? även i viktiga ting? Har jag skadat andras *goda namn* genom ogrundad misstanke? genom förmätet omdöme? genom att yppa deras fel? genom förtal? Har jag orättvist anklagat någon? Har jag vittnat falskt?

Kyrkans bud: Har jag helighållit de påbjudna helgdagarna? Hur har jag firat kyrkoårets huvudfester?

Har jag ätit kött på fredagen? har jag hållit fastedagarna? bett om dispens, om så behövdes? har jag vid påsktiden värdigt anammat de heliga sakramenten?

De sju huvudsynderna. Har jag varit fåfäng, inbilsk, högmodig, föraktat andra? har jag varit hård och hjärtlös mot fattiga? avundsjuk? skadeglad? omåttlig i mat och dryck? häftig, uppbrusande och vredgad? trög? har jag förspillt tiden med omåttlig sömn, onyttig läsning? Har jag ordentligt utfört åtagna arbeten? hur har jag skött min syssla, min tjänst? Har jag kämpat mot min huvudlidelse? min skötesynd?

Skulle du ha begått en svår synd, som här icke är nämnd, måste du ändå bekänna den.

Ånger och föresats.

Kristen, kom ihåg, att inre ärlighet och hjärtats omvändelse från synden genom en övernaturlig ånger och en fast föresats, är det allra nödvändigaste från din sida, när du vill träda fram till Kristi domstol i bikten. Läs din ångers bön icke blott med munnen, utan med hjärtat; icke känslan är här det avgörande, utan din av Guds nåd upplysta vilja att bryta med synden.

Bevekelsegrunder till ånger.

Gud är oändligt rättvis, han straffar i sin rättvisa även de minsta synder. Tänk på hur han straffat de högmodiga änglarna och våra stamföräldrar. 'Det är fruktansvärt att falla i den levande Gudens händer.' (Hebr. 10:31.) Gud har förskonat dig. — Ångra dina synder av fruktan för Guds straff. Fråga dig: 'Varför har Gud icke straffat mig?' Av kärlek till dig, för att lämna dig tid till bot och bättring. 'Gud vill icke syndarens död, utan att han omvänder sig och lever.' (Ez. 33:11.) Tacka Gud av hjärtat och ångra dina synder av kärlek till den oändligt gode Guden, som du så svårt har förolämpat genom dina synder. — Tänk på Kristi lidande, se på korset med bilden av Guds lamm, som borttager världens synder — även dina. Se på Kristi heliga fem sår, hans törnekrönta huvud. Det är syndens verk. 'Han blev sårad för våra missgärningars skull.' (Es. 53:5.) Din under korset dignande Frälsare säger till dig: Gör man så med det gröna trädet, vad skall då icke ske med det torra? (Luk. 23:31.) — Kristus lider och dör av kärlek till dig. Med den helige Paulus kan du säga: Han har älskat mig och utgivit sig själv för mig. (Gal. 2:20.) Var är din genkärlek? din gengåva? din botgöring? 'Bären botens värdiga frukter.'

Kom även ihåg de många stora välgärningar, allmänna och personliga, varmed Gud överhopat och överhopar dig. Var är din tacksamhet?

Tänk också på att synden icke är någon privatsak. Genom varje synd skadar du gemenskapen, förhindrar du det godas tillväxt i Guds Kyrka, främjar du det ondas inflytande i världen. Ditt kall var att 'samla med Kristus', har du gjort det? — En fullkomlig ånger kan gottgöra många förlorade år.

Den svåra synden berövar dig den heliggörande nåden, Guds barnaskap, den förstör Kristi verk i

din själ, skiljer dig från den gemenskap, som alla goda och heliga genom den heliggörande nåden hava i Jesus Kristus, den gudomliga vinstocken. Synden gör dig till en förtorkad gren, berövar ditt liv dess värde och mening. Uppväck avsky över synden! En uppriktig botgöring giver dig åter tillträde till det Allraheligaste, till den gudsgemenskap, som har skänkts dig i dopet, och som hålles vid liv och krönes genom deltagandet i det heliga mässoffret och den heliga kommunionen. Utestäng dig icke från denna gemenskap!

Skulle föresatsen att undvika den svåra synden, att undvika faran och det närmaste tillfället till synd vara svår, tänk på Kristi ord: Ingen kan tjäna två herrar. (Matt. 6:24.) Vad gagnade det människan, om hon vunne hela världen, men toge skada till sin själ. (Matt. 16:26.) Ve världen för förargelsernas skull; om din hand eller din fot är dig till förargelse, så hugg den av och kasta den ifrån dig. Det är dig bättre att ingå i livet lytt eller halt, än att hava två händer eller två fötter och kastas i den eviga elden. (Matt. 18:8.) Där synden överflödar, där överflödar nåden ännu mer. (Rom. 5:20.) Bedjen och I skolen få. (Luk. 11:9.) Jag förmår allt i honom, som styrker mig. (Fil. 4: 13).

Samla nu dina tankar i följande böner:

Ånger.

Min Gud och Herre, jag ångrar av hela mitt hjärta alla synder jag någonsin begått, emedan jag därigenom gjort mig skyldig till ditt rättvisa straff både i denna och i den tillkommande världen...

Men framför allt ångrar jag dem, emedan jag genom mina synder har förolämpat dig, min Skapare och Herre, min bäste Fader och störste välgörare, det högsta fullkomligaste goda, som är all kärlek värd...

Jag avskyr alla mina synder och fattar den uppriktiga föresatsen att bättra mitt liv och icke mera synda. Giv mig, o Gud, din nåd därtill. Amen.

O Jesus, var mig nådig; o Jesus, var mig barmhärtig; o Jesus, förlåt mig mina synder. — Min Jesus, barmhärtighet. — Herre, var mig syndare nådig. — Jesus, kom ihåg mig i ditt rike. — Mot dig allena har jag syndat och gjort vad ont är i dina ögon. — Förkasta mig icke från ditt ansikte och tag icke din Helige Ande ifrån mig. — Ett ångerfullt och förkrossat hjärta skall du, o Gud, icke försmå. — På dig, o Herre, har jag hoppats, i evighet skall jag icke komma på skam.

Föresats.

Min Gud och Herre, jag lovar dig allvarligt och uppriktigt, att jag vill förbliva ditt lydiga och tillgivna barn. Här i din åsyn avsäger jag mig alla synder utan undantag. Din vilja och dina bud skola för framtiden vara heliga för mig. Jag lovar dig att, så mycket som står i min makt, undvika alla faror och i synnerhet varje närmaste tillfälle till synd (dåligt sällskap, böcker...) samt att använda alla medel till mitt livs bättring. I synnerhet vill jag troget förrätta mina dagliga böner, regelbundet besöka gudstjänsten och gärna mottaga dina sakrament. Särskilt vill jag bekämpa den onda böjelse, som hittills så ofta förlett mig till synd. Jag lovar dig, himmelske Fader, att gottgöra den förargelse jag givit, och ersätta den skada jag tillfogat. O Gud, välsigna dessa mina goda föresatser och giv mig riklig nåd att troget utföra dem. Amen.

O Jesu heliga hjärta, jag ber och besvär dig för din kärleks skull, ersätt i mig, vad som ännu fattas mig i min föreberedelse. Väck du själv i mitt hjärta den ånger och det botens sinnelag, som du önskar att finna hos mig, så att jag giltigt må kunna få avlösning av din Kyrkas präst. Amen.

Annan botbön.

Ånger och föresats.

Fader, jag har syndat mot himmelen och inför dig; jag är icke mer värd att kallas ditt barn. Du är min Herre och Skapare, du har rätt att befalla över mig; och jag vågade att vägra dig lydnad och att överträda din lag. Jag visste att du är allestädes närvarande, att du ser och hör allt; och jag blygdes ej att göra orätt i din åsyn, att inför dina ögon förnärma dig. Jag visste, att du är en helig Gud, att du älskar det goda och avskyr allt ont; och likväl bemödade jag mig så föga att genom ett heligt liv behaga dig. Jag visste, att du är en rättfärdig Gud, att du belönar det goda och straffar det onda; och dock handlade jag efter mitt hjärtas onda lust, som om det icke funnes någon himmel att förlora, som om det icke funnes något helvete att frukta. Jag trodde mig kunna finna lyckan fjärran från dig och din kärlek; men skenet har bedragit mig. Hur hade det gått mig, om jag hade dött i synden, om du i detta tillstånd hade tagit mig bort från världen och fordrat räkenskap av mig! Jag skulle nu vara olycklig för hela evigheten. Jag ångrar djupt mina synder, emedan jag därigenom gjort mig skyldig till ditt rättvisa straff i evigheten. Men du har haft tålamod med mig och förunnat mig tid att göra bot. Lov och pris

och tack vare dig för denna din förbarmande godhet!

Huru god och frikostig har du ej städse varit mot mig! Från evighet har du tänkt på mig; med evig kärlek har du älskat mig, du har skapat mig för att göra mig lycklig. Min kropp, min själ, allt vad jag är och äger, är en gåva från dig. Och jag missbrukar alla dessa gåvor, mina sinnen, mitt förstånd, min vilja, till att förolämpa dig, min störste välgörare, min bäste Fader! Huru otacksam har jag icke varit, huru ovärdig är jag icke att kallas ditt barn!

O min Gud, du är det högsta, fullkomligaste goda; du är oändligt stor, vis och mäktig; du är oändligt god och värd allas kärlek. Se, jag älskar dig nu av allt mitt hjärta. Av kärlek till dig ångrar jag alla mina synder av hjärtats grund; jag hatar och avskyr dem såsom det största onda i världen. Jag önskar, att jag aldrig hade begått dem, och att jag kunde göra dem ogjorda. Förlåt mig, barmhärtighetens Fader, förlåt mig mina synder för Jesu Kristi, din Sons skull, som har dött på korset, på det att alla botfärdiga syndare måtte uppnå det eviga livet. Amen.

I biktstolen.

Gå aldrig in i biktstolen, utan att först ha förrättat en akt av ånger, åtföljd av den goda föresatsen. Din bekännelse bör vara klar, kort och fullständig. Vid svåra synder nämn själv antalet, så att prästen icke behöver fråga.

Prästen, som bär den violetta stolan, botens sinnebild och tecknet på hans andliga domaremakt, säger:

Dominus sit in corde tuo et in labiis tuis, ut rite confitearis omnia peccata tua. In nomine	Herren vare i ditt hjärta och på dina läppar, på det att du uppriktigt må bekänna alla

Patris † et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

dina synder. I Faderns†* och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

Säg därefter:

Jag fattig syndig människa bekänner inför Gud, den allsmäktige, och inför eder, min fader, i Guds ställe, att jag sedan min senaste bikt har begått följande synder: Min senaste bikt skedde för... sedan.

Omedelbart efter syndabekännelsen säg: Dessa och alla synder jag någonsin begått, ångrar jag av hela mitt hjärta; jag beder om en hälsosam bot och om den prästerliga avlösningen.

Prästens böner före absolutionen:

Misereatur tui omnipotens Deus et dimissis peccatis tuis perducat te ad vitam aeternam. Amen. Indulgentiam, absolutionem et remissionem peccatorum tuorum tribuat tibi omnipotens et misericors Dominus. Amen.

Den allsmäktige Guden förbarme sig över dig, förlåte dina synder och före dig till det eviga livet. Amen. Eftergift, avlösning och förlåtelse för dina synder förläne dig den allsmäktige och barmhärtige Herren. Amen.

Dominus noster Jesus Christus te absolvat et ego auctoritate ipsius te absolvo ab omni vinculo excommunicationis, interdicti inquantum possum et tu indiges.

Vår Herre Jesus Kristus frikänne dig, och jag löser dig enligt hans fullmakt från bannlysningens och interdiktets alla bojor så mycket jag kan och du behöver det.

Den sakramentala absolutionen.

Ego te absolvo a peccatis tuis in nomine Patris † et Filii et Spiritus sancti. Amen.

Jag avlöser dig från dina synder i Faderns †* och Sonens och den Helige Andes namn. Amen.

* Biktbarnet gör korstecknet.

Prästen tillägger:

Passio Domini nostri Jesu Christi, merita beatae Mariae Virginis et omnium sanctorum, quidquid boni feceris et mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum, augmentum gratiae et praemium vitae aeternae. Amen.

Vår Herres Jesu Kristi lidande, den heliga Jungfrun Marias, och alla helgons förtjänster, det goda som du gjort och det onda som du lidit, må lända dig till syndernas förlåtelse, tillväxt i nåden och till lön i det eviga livet. Amen.

På prästens ord: Lovad vare Jesus Kristus, svarar du: I evighet. Amen och lämnar biktstolen.

Tacksägelse och tillfyllestgörelse.

Lovsång till Guds oändliga barmhärtighet.

(Ps. 102.)

Prisa Herren, min själ, och allt det i mig är prise hans heliga namn.

Prisa Herren, min själ, och förgät icke någon av hans välgärningar.

Han förlåter dig alla dina missgärningar, och helar alla dina svagheter.

Han förlossar ditt liv från graven, han kröner dig med nåd och barmhärtighet.

Han mättar ditt begär med sitt goda, så att din ungdom förnyas såsom örnens.

Herren över barmhärtighet och skaffar rätt åt alla som lida förtryck.

Han har gjort sina vägar kända för sina profeter, sin vilja för sitt utvalda folk.

Barmhärtig och nådig är Herren, långmodig och stor i mildhet.

Han vredgas icke alltid och hotar icke evinnerligen.

Han handlade icke med oss efter våra syn-

der och vedergällde oss icke efter våra missgärningar.
Ty så hög som himmelen är över jorden, så väldig är hans barmhärtighet över dem som frukta honom.
Så långt som öster är ifrån väster, avlägsnar han våra synder från oss.
Såsom en fader förbarmar sig över sina barn, så förbarmar sig Herren över dem som frukta honom.
Ty han vet, vad för ett verk vi äro; han kommer ihåg, att vi äro stoft.
Människans dagar äro såsom gräset, hon blomstrar såsom ett blomster på marken.
När vinden går däröver, är det icke mer, och man vet icke mer var det stått.
Men Herrens barmhärtighet varar från evighet till evighet över dem som frukta honom, och hans rättfärdighet intill barnbarn,
När man håller hans förbund och tänker på hans bud för att leva efter dem.
Herren har rest sin tron i himmelen, och hans konungavälde råder över alla.
Prisen Herren, I alla hans änglar, I starka hjältar, som uträtten hans befallning, som hörsammen rösten av hans ord.
Prisen Herren, alla hans härskaror, I hans tjänare, som uträtten hans vilja.
Prisen Herren, alla hans verk; varhelst hans herradöme är, prisa, min själ, Herren.
Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande,
Som det var i begynnelsen, så nu och alltid och i all evighet. Amen.

Tacksägelsebön till den treenige Guden.

Lov och tack vare dig, Herre, himmelske Fader, att du har förbarmat dig över mig. Du

har tagit syndens tunga börda från mina skuldror, du har lossat de ondskans band, i vilka jag varit insnärjd. Må himmelens änglar, som glädja sig över en syndares omvändelse, förena sig med mig för att lova och prisa dig. Du är i sanning nådig och barmhärtig, långmodig och full av godhet och förbarmande.

Lovad vare du, Jesus Kristus, som genom din tjänares mun sagt till mig: Gå i frid; dina synder äro dig förlåtna. Du har tvagit min själ i ditt blod, du har åter iklätt mig rättfärdighetens dräkt. Lov och tack vare dig för din stora barmhärtighet!

Lov och tack vare även dig, kärlekens Ande! Genom sakramentets nåd har du helgat min själ och gjort mig syndare ånyo till ditt levande tempel. Styrk mig med din allsmäktiga nåd, att jag må utföra mina goda föresatser och vandra på den smala vägen, som leder till livet. Amen.

Förrätta nu, om möjligt, den dig ålagda boten.

Bön om ståndaktighet i det goda.

O Gud, du vill icke syndarens död, utan att han omvänder sig från sina onda vägar och lever. Uppfyll mitt hjärta med den Helige Andes kraft på det att jag av kärlek till dig må hålla dina bud och undvika all synd. Giv att jag hädanefter vakar över mina sinnen och undviker alla tillfällen till synd. Hjälp mig att troget uppfylla mitt stånds plikter. Styrk mig att vara ihärdig i bön och självförsakelse, trogen i anammandet av dina heliga sakrament, så att jag må förbliva i din nåd och kärlek.

Du känner mitt hjärta, o Herre; du känner min goda vilja; du vet att jag uppriktigt längtar att bättra mitt liv och helga min vandel. Men du känner även min svaghet. Kom mig

därför till hjälp och stöd mig i kampen mot det onda. Styrk mig att jag må göra våld på mig för att rycka himmelriket till mig. Alla goda gåvors givare, välsigna mina goda föresatser och skänk mig ståndaktighet i det goda. Giv att jag ända till slutet må förbliva dig trogen, dö i din nåd och så vinna det eviga livets segerkrona. Amen.

Andra botböner.

Bön till den lidande Kristus sid. 116. Botpsalmer sid. 240 och 511.

Botens förebilder i Evangeliet.

(Ägnade att föra oss till en uppriktig ånger.)

Herre, himmelske Fader, jag kommer till dig såsom den *förlorade sonen* och säger såsom han: Jag vill stå upp och gå till min fader och säga till honom: Fader, jag har syndat mot himmelen och mot dig; jag är icke längre värd att kallas din son. Ty liksom denne olycklige traktade jag efter jordisk vällust, och glömde dig, det levande vattnets källa. Misskundsamme Fader, giv mig åter din vänskap, din nåds klädnad och din kärleks ring, och låt mig ödmjuk och ångerfull komma till din heliga måltid.

Jag kommer till dig, min Herre och Frälsare, liksom *tullnären i Jeriko.* Jag bekänner min orättfärdighet och är fast besluten att hädanefter gottgöra varje kränkning, som jag tillfogat din ära och min nästa. Ty vad skulle det gagna mig, om jag vunne hela världen, men toge skada till min själ? Upptag mig åter i din nåd; ty du är kommen att söka och frälsa det som var förlorat.

Jag faller till dina fötter, min Frälsare, och önskar såsom *Maria Magdalena* kunna begråta mitt livs överträdelser. Låt mig icke vika från

dina fötter, förrän jag hört de trösterika orden: Dina synder äro dig förlåtna.

Jag kommer åter till dig, min gudomlige Mästare, och bönfaller hos dig, att du måtte hugna mig med din kärleks nådeblick, med vilken du fordom förde *din fallne lärjunge Petrus* till ångerfull omvändelse. O Jesus, förskjut mig icke från din åsyn.

Jag upplyfter mitt hjärta till dig, korsfäste Frälsare, och hoppas i fast förtröstan på din oändliga godhet, att du värdigas bevisa mig samma nåd, som du förunnade *missdådaren,* vilken på din högra sida hängde på korset. Herre, kom ihåg mig i ditt rike.

Jag kommer till dig, o Jesus, du gode herde; ty jag liknar *lammet, som gått vilse i öknen.* Tag mig ovärdige på dina skuldror och bär mig tillbaka till dina utvaldas hjord, på det att jag där må kunna prisa dig i all evighet.

Jag ropar till dig, o Jesus, du den barmhärtige samariten, ty se jag är den *olycklige som på vägen från Jerusalem till Jeriko,* från den sanne Faderns hem till världen och dess lust, föll för min själs fiender. Se nådigt på mig; ty min själ är berövad din nåds klädnad och betäckt med många sår. Kom och hela den med barmhärtighetens olja, och för den tillbaka till den säkra tillflyktsorten, till ditt gudomliga hjärta. Amen.

Böner om andlig förnyelse.

(Lämpade att läsas efter bikten.)

1. *Tag samvetet på allvar!*

Gud, väck mitt samvete, så att det allt tydligare kan förnimma din vilja och fatta fullkomligheten i din heliga lag. Tröghet och olust, själviskhet och onda begärelser vilja bedraga mig och föra mig till synd, även mina bästa

uppsåt äro behäftade med själviskhet. Sänd därför ditt ljus i mitt samvete, så att jag kommer till kunskap om dina bud och blir medveten om mina synder! Gör mig även känslig för mina medmänniskors önskningar och behov, så att jag ser vad kärleken kallar mig att göra för dem. Lär mig att icke förväxla samvetets röst med den egna själviskhetens önskningar, utan låt mig innerligen lyssna till dina bud, för att i allt kunna uppfylla din heliga vilja. Amen.

2. *Var stark i frestelsen!*

Min Herre och Gud, när jag ser tillbaka på mitt liv, träda mörka minnen fram. Jag minnes stunder, då jag givit vika för det ondas lockelser och mina låga begärelsers krav. De blevo mig övermäktiga, därför att jag icke redligt sökte din hjälp och icke rätt brukade den kraft som du i ditt Evangelium och i din Kyrkas sakrament har givit mig. Jag glömde dig och förlorade dig ur sikte. Då blev jag svag och såg ej snaran, förrän den redan hade fällt mig. Där jag trodde mig som säkrast, var jag minst på min vakt. Där jag menade mig vara i min fulla rätt, bedrog mig mitt eget hjärta. Allt sådant kan jag nu blott erkänna och bedja dig förlåta. Men jag vet att gamla frestelser skola återkomma och nya möta mig. Mitt hjärta skall söka intala mig, att det förkastliga är tillåtet och det rätta obehövligt. Herre, kom då till min räddning! Bistå mig i prövningen. Ställ din vilja fram för min blick, klar och befallande! Håll mig vaken så att jag märker fienden, även då han nalkas mig i skyddande förklädnad. Gör mig stark och oförskräckt genom kraften av din allsmäktiga nåd. Beväpna mig med tro och uthållighet, så att jag ej tröttnar i kampen, utan reser mig igen, om jag faller.

Hjälp mig att i tro se på Jesus, som varit frestad i allting likasom vi, dock utan synd, och giv mig seger i hans namn. Amen.

3. *Avsky synden!*

Herre Jesus Kristus, öppna mina ögon, så att jag må se synden sådan den är: farlig, förrädisk, grym och förslavande, och tager mig i akt för dess lögner och lockelser! Lär mig en sund varsamhet, så att jag icke leker med faran! Driv ut min tanklöshet och slapphet, så att jag klart och oförvillat ser allt det som hotar mitt liv och ditt verk i mig med förstörelse, och värjer mig däremot!

Gör mig rädd för små eftergifter åt det onda och små steg på dess väg, den som leder till fördärvet. Hjälp mig att, kosta vad det kosta vill, i tid bryta med synd, som fått insteg och makt i mitt liv, så att den ej får överhand och gör mig till sin värnlösa slav. Förnya den rätta anden i mitt inre och låt din frälsnings allsmäktiga nåd omdana mig. Skapa av mig en människa, genom vilken synden icke binder släktet och världen än hårdare och i än djupare förnedring, utan låt det ske, att mitt liv bildar en fördämning, där det ondas anlopp hejdas och din tanke förverkligas — till någon hjälp och välsignelse för Guds rike i världen. Amen.

4. *Kom ihåg ditt höga mål!*

Herre himmelske Fader, det är dina egna drag och tillika din skaparetanke om människan, som jag skådar i Jesus Kristus, din enfödde Son, vår Frälsare. Du har bestämt mig till att bliva hans avbild, så långt det är möjligt för den skapade att likna sin Skapare. Endast så kan jag bliva en människa efter ditt

sinne. Bevara mig ifrån att förfela denna min bestämmelse och till intet gagn förspilla mitt liv. Gör mig så till sinnes som Jesus Kristus var! Inrista genom den Helige Ande hans rena bild i min själ, så att jag kan bliva ren och helig såsom han. Gör det till min fasta föresats att följa honom efter i tro och kärlek och allt som hör till ett liv i hans gemenskap. Tag bort ifrån mig all tvekan och all rädsla! Avhåll mig ifrån att se tillbaka, sedan jag en gång lagt min hand vid plogen! Och om du kräver storsint självförsakelse av mig, och om jag får ett kors att bära i Jesu spår, så beder jag dig, att jag även däri måtte kunna se ett uppdrag ifrån dig och ett bevis på din gudomliga kärlek till mig. Amen.

Vredens dag.

(Dies iræ.)

Betraktelse över människans sista ting. 'Vid alla dina gärningar tänk på de yttersta tingen, och du skall i evighet icke synda.' (Syr. 7:40.)

Vredens dag, då du är nära, * Skall du jordens krets förtära, * Såsom siarna oss lära.

Vem skall icke skräckbetagen * Skåda Domaren den dagen, * Då han hämnar kränkta lagen!

Domsbasuner mäktigt skalla * Och ur jordens gravar alla * Mänskor fram för tronen kalla.

Döden själv skall häpen vara, * När, att inför domen svara, * Sig de döda uppenbara.

Boken öppnas: där står skrivet * Vad av alla är bedrivet * I det flydda jordelivet.

Uppenbart blir allt som gömdes, * Åter framlagt allt som glömdes, * Avdömt allt som förr ej dömdes.

Vad skall då jag arme svara? * Vem skall där min själ försvara? * Knappt den rene trygg kan vara.

Konung, som kan alla fälla, * Nåd för rätt du låter gälla, * Fräls mig, du all godhets källa.

Milde Jesus, minns: för mina * Synder gick du till din pina; * Skjut ej bort mig från de dina.

Fåfängt ej ditt blod har flutit; * Nej, du sonat vad jag brutit, * Då för mig du döden ljutit.

Du, vars dom är rätt allena, * Låt ditt blod från skuld mig rena, * Nåd och tillgift mig förläna.

Skuldbetyngd jag faller neder, * Rodnad på min kind sig breder: * Fräls den ångrande som beder.

När du synderskan benådar * Och till rövarn huldrikt skådar, * Tröst och hopp du mig ock bådar.

Ej min bön är värd att höras, * Låt ditt hjärta ändock röras, * Ej i lågor mig förgöras.

Låt bland dina får mig bida, * Ej de ondas öde lida, * Ställ mig på din högra sida.

Döm mig ej att från dig fara, * Kalla mig av nåd att vara * Bland de evigt frälstas skara.

Djupt i stoftet böjd jag vänder * Mig till dig med knäppta händer, * Att ett saligt slut du sänder.

Vredens dag, då allt förstöres, * Människan till domen föres. * Vem skall rädda då oss arma? * Gud allsmäktig, dig förbarma!

Milde Herre Jesus, giv * Åt de döda evig frid. Amen.

Har jag gjort något godt?

Ur 'Bönbok för Catholska Församlingen i Stockholm, 1836', Vikariatets första bönbok.

Har jag denna dag warit en förebild i det goda? Ett exempel i Christi kärlek, och i beredwillighet till allt godt?

Har jag denna dag genom bön förskaffat mig mod, lust och kraft till det godas utöfning?

Har jag ofta och lifligt föreställt mig Guds närwaro? Wandrade jag inför Guds ansigte? Gick jag ofta i mig sjelf? Underhöll jag mig med Gud som om jag såg Honom för mina ögon?

Har jag efter de heliga föreskrifterne rättat mina tankar, önskningar, tal och handlingar, såsom en Christen, den der tror på Gud, Jesus Christus, och ett ewigt lif? Det will säga: har jag gjort allt i Jesu Christi namn? Har jag i allt följt den helige Andes ledning?

Har jag emot oförrätter wisat Christligt tålamod och saktmod?

Älskar jag uppriktigt den som förolämpat mig? Har jag bedt Gud för honom? War mitt arbete en sann Gudstjenst? Genom tankan på Gud, och genom förnyade föresatser att göra Hans wilja?

Är jag i dag bättre än i går?

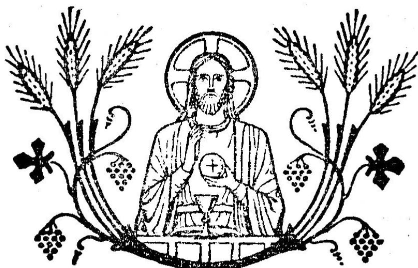
Jesu tålamod.

(Kardinal Newman.)

Jag tillbeder dig, o min Herre, i ditt underbara tålamod. Finns det en egensinnighet eller halsstarrighet som vore för stor för att din kärlek skulle kunna förlåta den? Kan den otaliga mängden av fall och återfall i synden övervinna ditt lidandes tålamodighet och långmodighet? Du tillgiver inte bara sju gånger, utan sju gånger sjuttio gånger. Vattnens allra högsta flodvåg skulle ej förmå att utsläcka en kärlek sådan

som din kärlek. Och sådan är du överallt på hela jordkretsen ända till tidernas slut, förlåtande, skonsam, fördragsam, tålmodig, om syndarna ställa sig aldrig så utmanande mot dig. Du ursäktar av medlidande deras ovetenhet, och skänker åt alla, även åt dina fiender, dag för dag, år efter år ända till den sista levnadstimman den ljuva uppmuntran av din nåd, ty du känner vårt innersta och du vet, att vi äro stoft och aska.

Vad allt har du icke gjort för mig! Människorna kalla dina domslut stränga och dina straff hårda, men detta kan icke jag för min del säga. Andra må tala för egen räkning, och du skall på domens dag till deras skam öppna deras ögon och visa dem deras misstag; med dem har jag ingenting att skaffa. Huru ofta har jag varit upprorisk mot dig, och alltjämt har du åter förlåtit mig och gjort mig delaktig av din hjälp! Jag faller, och du lyfter ständigt åter upp mig. Oaktat mina synder älskar du mig oavvänt, tröstar mig, överhopar mig med välgärningar, leder och beskyddar mig på hårda stigar. Jag syndar mot din nåd, och du giver mig den åter och åter i förökad grad. Jag förolämpar och sårar dig, men du gör mig allenast gott, alldeles som om jag ingenting hade att ångra, att sona och åter gottgöra. Hav fördragsamhet med mig och tålamod trots min otacksamhet och otrohet. Jag gör så oändligt långsamma framsteg, men jag försöker åtminstone att gå framåt. Giv du, o Herre, också kraft åt min vilja. Jag vill lägga bort denna tröghet och ljumhet, denna sorgmodighet och försagdhet, jag vill vakna upp och fröjdas, ty jag vandrar i ditt ljus. På dig vill jag hoppas och i dig glädjas. Giv mig din nåd, och i den skall jag fullborda allt som du fordrar av mig. Fullända, o Herre, vad du har börjat i mig. Amen.

Kommunionböner.

Kristi ord.

Att begrundas vid den heliga kommunionen.

Tagen och äten: Detta är min lekamen.

Jag är det levande brödet som har kommit ned ifrån himmelen. Den som äter av detta bröd, skall leva evinnerligen; och det bröd som jag skall giva eder, är mitt kött för världens liv.

Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Utan att I äten Människosonens kött och dricken hans blod, skolen I icke hava livet i eder. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han har det eviga livet och jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen. Ty mitt kött är sannskyldig föda och mitt blod är sannskyldig dryck. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han förbliver i mig och jag i honom. Såsom den levande Fadern har sänt mig och jag lever genom Fadern, så skall ock den som äter mig, leva genom mig. (Joh. 6.)

Den egentliga förberedelsen till den heliga kommunionen är dopets nåd. Dopets sakrament förlänar den inre rätten att taga del i altarets hemligheter och skänker den övernaturliga heligheten som är nödvändig för desamma. Om den helig-görande nåden gått förlorad till följd av svår synd, bör den återställas genom botens sakrament. Utan nådens bröllopsdräkt får ingen taga del i det himmelska gästabudet. Även i de fall, där samvetets tillstånd icke just fordrar det, är det ändå i allmänhet rådligt att före kommunionen gå till bikt. Detta gäller givetvis icke för dem som ofta kommunicera, de må härvidlag inhämta prästens råd. Redan kvällen före kommuniondagen bör man inställa sina tankar på Altarets heliga sakrament, i synnerhet vid aftonbönen; läs om möjligt ett kapitel ur Thomas av Kempis' fjärde bok. Under själva kommuniongudstjänsten kan man antingen läsa dagens liturgiska mässböner eller de böner som bäst hjälpa en till en andäktig kommunion, i alla fall bör man vid den heliga mässans tre huvuddelar: offringen, förvandlingen och kommunionen följa den heliga handlingen vid altaret. Ägna god tid även åt tacksägelsen, man skall icke omedelbart efter mässan lämna kyrkan med mindre tvingande skäl därtill föreligga. — Fastän Kyrkans bud förpliktar de troende till kommunionen blott en gång om året, vid påsktiden, är det ändå Kyrkans innerliga önskan att man ofta, ja dagligen, må närma sig Herrens heliga bord. Förutsättningen för den dagliga kommunionen är ett rent samvete och den goda avsikten, varken mer eller mindre än det. Mycket utbredd bland goda katoliker är sedvänjan att kommunicera en gång i månaden, t. ex. på Jesu hjärta-fredagen, eller utöver påsk, vid kyrkoårets förnämsta högtider, t. ex. jul- eller nyårsdagen, pingst eller Kristi lekamens fest, Kristkonungens fest eller allhelgonadagen.

De liturgiska bönerna vid den heliga kommunionen.

Confiteor, Misereatur och *Indulgentiam* som i trappstegsbönen sid. 28. Prästen vänder sig till församlingen, höjer den heliga hostian över kalken och säger:

Ecce agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi!

Sen Guds lamm, sen den som borttager världens synder!

Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo et sanabitur anima mea.

Herre, jag är icke värd, att du ingår under mitt tak, men säg blott ett ord, så blir min själ helbrägda. (Tre gånger.)

Vid kommunionens utdelande säger prästen:

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam tuam in vitam aeternam. Amen.

Vår Herres Jesu Kristi lekamen bevare din själ till det eviga livet. Amen.

Efter kommunionen.

(Om kommunionen utdelas utanför den heliga mässan.)

O sacrum convivium, in quo Christus sumitur: recolitur memoria passionis ejus, mens impletur gratia et futurae gloriae nobis pignus datur.

Heliga gästabud, vid vilket Kristus anammas, minnet av hans lidande förnyas, själen uppfylles med nåd, och en underpant lämnas på vår tillkommande härlighet.

V. Panem de coelo praestitisti eis.

Du har givit dem bröd ifrån himmelen.

R. Omne delectamentum in se habentem.

Som innehåller all ljuvlighet.

Oremus. Deus, qui nobis sub sacramento mirabili passionis tuae memoriam reliquisti; tribue,

Låtom oss bedja. O Gud, som i detta underbara Sakrament lämnat oss ett minne av ditt lidande, giv oss nåden, att

quaesumus, ita nos corporis et sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut redemptionis tuae fructum in nobis jugiter sentiamus. Qui vivis et regnas in saecula saeculorum. *R.* Amen.

så ära din lekamens och ditt blods heliga hemligheter, att vi alltid inom oss må känna din återlösnings frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

Prästen giver välsignelsen.

Benedictio Dei omnipotentis † Patris et Filii et Spiritus Sancti descendat super vos et maneat semper. *R.* Amen.

Den allsmäktige Gudens † Faderns och Sonens och den Helige Andes välsignelse komme över eder och förblive alltid. Amen.

Första kommunionandakten.

Före kommunionen.

Tro.

F. Nu är den heliga stunden inne, då jag får gå till Herrens heliga bord för att njuta det levande himlabrödet, min Frälsares heliga lekamen och blod. Med levande tro påminner jag mig, o Jesus, den oändliga kärlek, varmed du aftonen före ditt lidande instiftade Altarets heliga sakrament. Jag ser dig sittande till bords ibland dina lärjungar för att med dem hålla den sista nattvarden. Då tog du bröd i dina heliga händer, tackade och välsignade det, gav det åt dina lärjungar och sade: Tagen och äten; detta är min lekamen. Så gjorde du ock med kalken, sägande: Detta är mitt blod. Du befallde dina apostlar att göra detta till din åminnelse; du gav dem makten att göra detsamma som du gjort, att förvandla bröd och vin till din heliga lekamen och ditt dyrbara blod. Du själv, gu-

domlige Frälsare, har sagt allt detta. Huru skulle jag kunna tvivla därpå?

Sv. Jag tror, o Jesus; föröka min tro.

F. Jag tror, att du med kött och blod, med kropp och själ, med mandom och gudom är närvarande i detta heliga Sakrament.

Sv. Jag tror, o Jesus; föröka min tro.

F. Jag tror, att du är det sanna himlabrödet, att din lekamen är sannskyldig föda och ditt blod sannskyldig dryck.

Sv. Jag tror, o Jesus; föröka min tro.

F. Jag tror, att jag vid ditt heliga bord på det innerligaste skall bliva förenad med dig.

Sv. Jag tror, o Jesus; föröka min tro.

F. Allt detta tror jag, emedan du har sagt det; ty du har det eviga livets ord.

Sv. Jag tror, o Jesus; föröka min tro.

Hopp.

F. Med fast förtröstan på din oändliga godhet vill jag nu nalkas ditt heliga bord.

Sv. Jag hoppas på dig, o Jesus; styrk mitt hopp.

F. Du har sagt: Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han förbliver i mig och jag i honom.

Sv. Jag hoppas på dig, o Jesus; styrk mitt hopp.

F. Du har sagt: Den som äter mig, han skall leva för min skull.

Sv. Jag hoppas på dig, o Jesus; styrk mitt hopp.

F. Du har sagt: Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, honom skall jag uppväcka på den yttersta dagen.

Sv. Jag hoppas på dig, o Jesus; styrk mitt hopp.

F. Du har sagt: Den som äter detta bröd, han skall leva evinnerligen.

Sv. Jag hoppas på dig, o Jesus; styrk mitt hopp.

F. Allt detta hoppas jag av dig, emedan du är oändligt mäktig, barmhärtig och trofast i dina löften.

Sv. Jag hoppas på dig, o Jesus; styrk mitt hopp.

Ånger.

F. Av kärlek till dig, min Herre, ångrar jag alla mina synder. Det smärtar mig djupt att jag så ofta bedrövat och förolämpat dig, ty du är min bäste Fader och det högsta goda. Att jag aldrig hade begått någon synd! Låt mig ännu en gång få höra det trösterika ordet: Var vid gott mod; dina synder äro dig förlåtna.

Sv. Twå mig mer och mer från min missgärning. Skapa i mig, o Gud, ett rent hjärta och förnya i mig den rätta anden.

Kärlek.

F. O min Jesus! Av kärlek till mig nedsteg du från himmelen; av kärlek till mig dog du på korset för att rädda mig från timligt och evigt elände; av kärlek till mig vill du nu ingå i mitt hjärta för att bliva min själs föda; av kärlek till mig vill du en gång i himmelen bliva min saliga lön. Huru skulle jag då ej älska dig, som först älskat mig, som alltjämt så innerligt och oegennyttigt älskar mig? Huru skulle jag icke älska dig, som är min Herre och min Gud, dig som är det högsta, fullkomligaste goda?

Sv. O min Jesus, jag älskar dig av allt mitt hjärta mer än mig själv, mer än allt annat i himmelen och på jorden.

F. Jag älskar dig, emedan du av kärlek till oss människor utgivit dig i döden.

Sv. Jag älskar dig, o Jesus; upptänd min kärlek till dig.

F. Jag älskar dig, emedan du lämnat dig själv till min själs föda.

Sv. Jag älskar dig, o Jesus; upptänd min kärlek till dig.

F. Jag älskar dig, emedan du alltid vill bo hos oss i kärlekens heliga Sakrament.

Sv. Jag älskar dig, o Jesus; upptänd min kärlek till dig.

F. Jag älskar dig, emedan du i detta heliga Sakrament givit mig en underpant på det eviga livet.

Sv. Jag älskar dig, o Jesus; upptänd min kärlek till dig.

F. Jag älskar dig, emedan du först älskat mig.

Sv. Jag älskar dig, o Jesus; upptänd min kärlek till dig.

F. Jag älskar dig, emedan du är det högsta, fullkomligaste goda.

Sv. Jag älskar dig, o Jesus; upptänd min kärlek till dig.

Längtan och ödmjukhet.

F. Liksom hjorten längtar efter vattukällan, så längtar min själ efter dig, o min Gud! O Jesus, min Frälsare och saliggörare! Du vill nu ingå i mitt hjärta, liksom du fordom i tjänarens skepnad ingick i de fattigas, de sjukas och nödställdas hus. Du vill bringa min törstande själ vederkvickelse och nåd. Se, jag längtar efter dig och ditt besök. Ty har jag dig, så har jag allt; men förutan dig, vad har jag väl i himmelen och på jorden? Kom då, min Herre och min Gud; kom och dröj icke!

Sv. Kom, o Jesus, och vederkvick mitt törstande hjärta: kom, o Jesus, och bota mitt sjuka

hjärta; kom, o Jesus, och styrk mitt svaga hjärta!

F. Huru kan jag väl våga att framträda till dig och ditt heliga altare, min Herre och min Gud! Din förelöpare ansåg sig icke vara värdig att upplösa dina skoremmar; själva änglarna dölja sitt ansikte inför dig, och jag skall våga mottaga dig i mitt hjärta?

Sv. O Herre, jag är icke värdig, att du ingår under mitt tak, men säg blott ett ord, och min själ skall vara helbrägda.

Efter kommunionen.

Efter den heliga kommunionens anammande säg i tysthet:

Jesus, för dig lever jag; Jesus, för dig dör jag; Jesus, dig tillhör jag i livet och i döden.

O Jesus, jag tror på dig, ty du är den eviga sanningen; o Jesus, jag hoppas på dig, ty du är den eviga barmhärtigheten; o Jesus, jag älskar dig, ty du är den oändliga kärleken.

F. Kristi själ helge mig.
Sv. Kristi lekamen frälse mig.
F. Kristi blod upptände mig.
Sv. Vattnet ur Kristi sida rene mig.
F. Kristi lidande styrke mig.
Sv. O gode Jesus, bönhör mig.
F. I dina sår du gömme mig.
Sv. Från dig må intet skilja mig.
F. För den onde fienden beskydda mig.
Sv. Uti min dödsstund kalla mig
F. Och låt mig komma hem till dig,
Sv. Att jag må lova och prisa dig
med dina helgon evinnerligt. Amen.

Tillbedjan och tacksägelse.

F. O Jesus, sann Gud och sann människa, min Frälsare och tillkommande domare! Du har nu ingått i mitt hjärta; du bor hos mig, ditt ovärdiga barn. Med djupaste vördnad tillbeder jag dig såsom min Skapare och Herre; med alla dina heliga och utvalda tillbeder jag dig såsom min Frälsare och saliggörare; med alla dina heliga änglar tillbeder jag dig såsom min Gud och mitt allt.

Sv. Lovad, prisad, älskad och förhärligad vare Jesus Kristus i Altarets heliga sakrament.

F. Huru skall jag kunna tacka dig nog för ditt nåderika besök, o Herre? Huru skall jag kunna vedergälla dig allt vad du gjort för mig? Loven Herren, alla släkten; loven honom, alla folk. Lova Herren, min själ, och allt det i mig är, love hans heliga namn! Högt prisar min själ Herren, och min ande fröjdar sig i Gud, min Frälsare; ty den Mäktige har gjort stora ting med mig.

Sv. Lov och pris och tack vare Jesus i Altarets heliga sakrament.

F. Han har kallat mig till sin heliga Kyrka och inbjudit mig till sitt himmelska gästabud.

Sv. Lov och pris och tack vare Jesus i Altarets heliga sakrament.

F. Han har vid sitt bord givit mig sig själv till näring för min själ.

Sv. Lov och pris och tack vare Jesus i Altarets heliga sakrament.

F. Han har genom sitt nådefulla besök låtit min själ vederfaras fröjd och sällhet.

Sv. Lov och pris och tack vare Jesus i Altarets heliga sakrament.

F. Han har givit mig sin heliga lekamen till underpant på en salig uppståndelse och på det eviga livet.

Sv. Lov och pris och tack vare Jesus i Altarets heliga sakrament.

Uppoffring.

F. Herre Jesus Kristus, du har i dag givit mig det bästa, du kunde giva mig, dig själv. Vad skall jag erbjuda dig i gengäld för all din kärlek? Se, jag skänker dig mitt hjärta, mig själv.

Tag, o Herre, och mottag hela min frihet och mitt minne, mitt förstånd och hela min vilja, allt vad jag har och allt vad jag äger. Du har givit mig detta, dig, o Herre, giver jag det igen. Allt är ditt, förfoga helt däröver enligt din vilja. Giv mig endast din kärlek och din nåd, ty detta är mig nog. Amen.

(S:t Ignatius av Loyola.)

Åkallan.

F. Barmhärtige Frälsare, du är mig nära, du bor i mitt hjärta. Du känner mina behov, ty du är allvetande; du kan hjälpa mig, ty du är allsmäktig; du vill hjälpa mig, ty du är oändligt god. Du har sagt: Den som äter mitt kött och dricker mit blod, han förbliver i mig och jag i honom.

Sv. O Jesus, förbliv i mig och låt mig aldrig skiljas från dig.

F. Du har sagt: Den som äter mig, han skall leva för min skull.

Sv. O Jesus, giv, att jag icke må leva för världen och dess fåfänglighet, utan för dig och din kärlek.

F. Du har sagt: Den som förbliver i mig, han bär mycken frukt.

Sv. O Jesus, giv, att jag hädanefter liksom ett gott träd bär god frukt.

F. Föröka min tro, styrk mitt hopp, upptänd i mig kärlekens heliga eld.
Sv. Bönhör och välsigna mig, o Jesus.
F. Låt mig hellre dö än avfalla från dig och förneka min heliga tro.
Sv. Bönhör och välsigna mig, o Jesus.
F. Låt mig hellre lida och förlora allt än förlora min oskuld och din nåd.
F. Bönhör och välsigna mig, o Jesus.
Sv. Giv, att jag aldrig försjunker i liknöjdhet och håller mig fjärran ifrån ditt hus och det bord, som du dukat för mig.
Sv. Bönhör och välsigna mig, o Jesus.
F. Giv att jag aldrig ovärdigt nalkas ditt heliga bord och anammar din heliga lekamen och ditt dyrbara blod mig till dom och fördömelse.
Sv. Bönhör och välsigna mig, o Jesus.
F. Låt mig icke skiljas hädan utan att ha fått anamma din heliga lekamen till styrka för min själ på resan till evigheten och såsom underpant på det eviga livet.
Sv. Bönhör och välsigna mig, o Jesus.
F. Välsigna även mina föräldrar, mina släktingar och vänner; välsigna alla mina välgörare, mina själasörjare och lärare; välsigna alla närvarande, alla medlemmar i denna församling och hela din heliga katolska Kyrka.
Sv. Välsigna oss alla, o Jesus, och bönhör oss. Din nåderika välsignelse komme över oss och förblive hos oss nu och i all evighet. Amen.

Andra kommunionandakten.

Före kommunionen.

Herre Jesus Kristus, i förtröstan på din godhet kommer jag till dig såsom en fattig till sin välgörare, såsom en sjuk till sin läkare, såsom en törstig vandrare till livets källa. Jag kom-

mer till dig såsom en undersåte till sin nådige konung, såsom ett barn till sin gode fader. Se, jag är icke värd att upplyfta mina ögon till dig, ty jag är en syndare; jag är icke värd, att du ingår under mitt tak, ty jag har ofta förolämpat dig. Men det är du själv, min gode Frälsare, som inbjuder mig till ditt heliga bord, ja, du säger, att jag ej skall hava livet i mig, med mindre jag äter av detta himmelska bröd. Så kommer jag nu till dig, o Herre, ty min själ hungrar efter dig. Fordom då du predikade för folket i öknen, sade du: Jag vill icke låta dem gå ifrån mig fastande, att de icke må försmäkta på vägen. Handla nu med mig på samma sätt; ty du är min själs ljuva vederkvickelse. Kom och styrk mig med änglarnas bröd, att jag icke försmäktar på vägen, utan liksom fordom profeten Elias i kraft av denna himmelska föda må vandra ända till ditt heliga berg, det himmelska Jerusalem. Amen.

Tro och förtröstan.

Herre Jesus Kristus! Väl döljer Sakramentets slöja för mig ditt ansikte, vars åsyn skänker glädje åt änglarna. Väl kan jag icke som Tomas se dina heliga fem sår, dessa källor med levande vatten till evigt liv; men jag är lika fullt säker i min tro, att jag här knäböjer inför dig själv. Då fordom din tvivlande apostel kastade sig till dina fötter och utropade: Min Herre och min Gud, sade du till honom: Emedan du har sett, Tomas, har du trott; saliga äro de som icke se och likväl tro. Mina ögon kunna icke se dig, Herre; men jag tror orubbligt på ditt ord; jag tror och bekänner, att du är närvarande i detta heliga Sakrament. Här är din förklarade lekamen; här är ditt heliga blod, som du för vår frälsning utgjutit på kor-

sets stam. Här är din heliga själ med alla skatter av nåd och vishet och helighet. Här döljer sig din gudom, som är oupplösligt förenad med din mänskliga natur. Detta tror och bekänner jag. I denna tro och bekännelse vill jag leva och dö. Herre, jag tror: bevara och styrk min tro.

På dig, o Herre, sätter jag allt mitt hopp. Du är min tillflykt och min styrka, min Frälsare och min räddare ur varje nöd och fara. Huru kunde jag våga att nalkas dig, att mottaga dig i mitt hjärta, om du icke genom ditt blod återlöst mig och utplånat mina synder? Om de än äro talrika och stora, är värdet av ditt blod oändligt större. På ditt heliga blod, o Jesus, sätter jag all min förtröstan. Det renar min själ från synden; det tager bort ur hjärtat begäret efter syndiga nöjen och jordiska skatter; det förlänar mig offervillighet att efterfölja dig på korsets konungsliga väg. På dig, o Jesus, hoppas jag; för ditt bittra lidandes skull hoppas jag att få förlåtelse för mina synder, din nåd och det eviga livet. Förbarma dig över mig och låt mitt hopp icke komma på skam. Amen.

Ånger och kärlek.

Det smärtar mig djupt, o min Gud, att jag så föga älskat dig. För att tillfredsställa mina onda böjelser har jag överträtt din heliga lag. Jag missbrukade därvid själva dina gåvor, min kropps sinnen och min själs krafter. Jag ringaktade din vänskap, jag övergav dig, min Herre och Frälsare, för att söka min lycka i synden. Vänd bort ditt ansikte från mina synder och utplåna alla mina missgärningar. Två mig mer och mer från min orättfärdighet och rena mig från min synd. Ty se, jag ångrar av hjärtats grund alla mina synder; jag hatar och avskyr dem,

både stora och små. Av kärlek till dig vill jag för ingenting i världen åter begå dem. O Jesus, du vill nu snart ingå i min själ. Rentvå den i ditt blod, på det att mitt hjärta må varda en värdig bostad åt ditt gudomliga majestät.

Herre Jesus Kristus, vilken brinnande kärlek har icke genomträngt ditt hjärta, då du före ditt lidande tillredde oss denna himmelska måltid, som innehåller all ljuvlighet. Din mest älskade lärjunge talar om denna din översvinnliga kärlek till oss. Eftersom du hade älskat de dina, som voro i världen, säger han, älskade du dem intill det yttersta. Kärlek fordrar genkärlek. Se, jag älskar dig av allt mitt hjärta, av all min själ, av alla mina krafter. Jag älskar dig icke blott därför, att det är gott för mig att hålla mig till dig; jag älskar dig för din egen skull, emedan du är min Herre och min Gud.

Längtan och ödmjukhet.

Gudomlige Frälsare, du Faderns eviga vishet, har sagt: Min lust är att bo hos människorna. Kom därför till mitt hjärta; ty liksom hjorten längtar efter vattukällan, så längtar mitt hjärta efter dig, min Herre och Gud! På korset voro dina armar utsträckta för att omfamna hela världen. Kom nu, slut mig i din famn. Kom och tag in i det härbärge, som jag tillrett åt dig; kom och håll måltid med mig i mitt hjärtas kammare. Jag vet, jag är icke värdig att mottaga dig; men ditt förbarmande är utan gräns, och du försmår icke dina händers verk. Jag vet, att jag är icke värd, att du ingår under mitt tak; men ett förkrossat och ödmjukt hjärta försmår du icke, o Gud! Kom därför och dröj icke; ty min själ längtar efter dig, min Gud, mitt liv och mitt allt!

Efter kommunionen.

Tacksägelse.

Hosanna Davids son; välsignad vare han, som kommer i Herrens namn! Mottag, o Herre, mitt ödmjuka tack, att du lämnar mig tillträde till ditt heliga gästabud. Det är icke öknens manna, varmed du mättat min hungriga själ; det är änglarnas bröd, varmed du föder mig. Himlarna kunna icke rymma dig, änglarna äro icke rena inför ditt ansikte, och du har valt mitt arma, trånga hjärta till din bostad! Där tronar du nu, härlighetens konung! Mottag min ödmjuka hyllning. Jag hälsar och hyllar dig såsom min Herre och konung. Jag erkänner ditt oinskränkta herravälde över mig och allt som mig tillhör. Du har skapat mig, jag är dina händers verk. Du är min Herre, jag är din tjänare; du har att befalla, jag att lyda. Du har köpt mig med ditt dyrbara blod; jag är din egendom, varöver du kan förfoga efter din heliga vilja. Du har ingått i mitt hjärta, du har blivit liksom ett med mig, så att jag får säga med aposteln: Icke jag lever, utan Kristus lever i mig.

Ära, lov och tack vare dig, min Herre och Gud, för denna stora, oförlikneliga nåd. Må alla jordens folk, må alla dina utvalda, må himmelens saliga andar förena sig med mig för att lova och prisa dig; ty du har uppenbarat din barmhärtighet på mig, och ditt förbarmande övergår alla dina verk. Prisa Herren, min själ, och glöm ingen av hans välgärningar. Dig, o Herre, love, dig tacke min själ med alla sina krafter, dig love, dig tacke min mun, dig förhärlige min kropp och alla dess sinnen; ty lovvärd och härlig och upphöjd är du i evighet. Amen.

Uppoffring och åkallan.

Herre, jag är din tjänare. Dig vill jag offra ett lovoffer, och Herrens namn vill jag åkalla. Vilket bättre offer kunde jag frambära åt dig, Herre, himmelske Fader, än din enfödde Son, som vistas i mitt hjärta? Han är nu ett med mig, och jag är ett med honom. Honom frambär jag därför åt dig till ditt namns förhärligande, till tacksägelse för alla dina nådebevis, till försoning för mina och hela världens synder. Honom frambär jag åt dig för att erhålla av din barmhärtighet lekamlig och andlig hjälp för mig och de mina, för vänner och ovänner, för levande och döda. Mottag, Herre, med detta heliga offer mig själv till ett välbehagligt offer åt ditt majestät. Jag skänker dig min kropp och min själ; jag tillägnar dig alla mina sinnen, mina ögon, mina öron, min mun och mitt hjärta; jag inviger åt dig och din heliga tjänst min själs alla krafter, min fantasi, mitt minne, mitt förstånd, hela min vilja. Låt ditt ljus lysa för mig, att jag må lära mig känna din vilja; styrk mig med himmelsk kraft, att jag troget och ståndaktigt må utföra allt som är dig välbehagligt. Jag överlämnar mig helt och hållet åt dig. Förfoga över mig efter ditt välbehag. Vad helst du må tillskicka mig, skall jag mottaga med undergivenhet såsom kommande från din faderliga hand. Ske i allt din heliga vilja i mig och genom mig!

Och nu, min gudomlige Frälsare, vågar jag säga till dig, vad fordom patriarken Jakob sagt: Jag släpper dig icke, med mindre du välsignar mig. Du har givit dig själv åt mig. Vad kunde du förvägra mig? Välsigna mig därför till kropp och själ. Giv mig mitt dagliga bröd, giv mig allt vad jag behöver på min jordiska pilgrimsfärd; men framför allt stadfäst mig i

din nåd och kärlek, och låt mig aldrig mer skiljas ifrån dig. Förbarma dig även över alla dina tjänare, som anbefallt sig i min bön eller för vilka jag efter din vilja skall bedja. Omvänd syndarne, återför dem som gått vilse till Kyrkans enhet, upplys de otrogna med en stråle av ditt ljus, att de må lära känna och älska dig. Bistå de nödställda, trösta de bedrövade. Var mina släktingar och välgörare nådig. Skänk de levande nåd och förlåtelse och de avlidna kristtrogna den eviga vilan.

Den allsmäktige Gudens välsignelse, Faderns och Sonens och den Helige Andes komme över oss och förblive alltid över oss! Amen.

Böner vid föreningars gemensamma kommunion.

Här stå blott de böner som lämpligen läsas gemensamt.

Före kommunionen.

Den liturgiska syndabekännelsen.

Confíteor Deo omnipoténti, beátae Maríae semper vírgini, beáto Michaéli archángelo, beato Joanni Baptístae, sanctis apóstolis Petro et Paulo, ómnibus sanctis et tibi, pater, quia peccávi nimis cogitatióne, verbo et ópere, mea culpa, mea culpa, mea máxima culpa. Ideo precor beátam Mariam semper vírginem, beátum Michaélem archángelum, beatum Joánnem Baptístam, sanctos apóstolos Petrum et Paulum, omnes sanctos et te, pater, oráre pro me ad Dóminum Deum nostrum.

Prästen: Misereatur... *Sv.* Amen. *Pr.* Indulgentiam... *Sv.* Amen.

Alla: Dómine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum, sed tantum dic verbo et sanábitur ánima mea. (Tre gånger.)

Efter kommunionen.

F. Huru älsklig är icke din ande, o Herre! För att visa din ömma kärlek mot dina barn, gav du dem bröd från himmelen, fyllt med ditt eget livs ljuva kraft! Så mättar du alla hungrande själar med din heliga nåd, medan de kallsinniga rika få gå tomhänta bort.

Sv. Heliga gästabud, vid vilket Kristus anammas, minnet av hans lidande förnyas, själen uppfylles med nåd och en underpant lämnas på vår tillkommande härlighet.

F. Du har givit dem bröd ifrån himmelen,

Sv. Som innehåller all ljuvlighet.

Låtom oss bedja: O Gud, som i detta underbara Sakrament lämnat oss ett minne av ditt lidande, vi bedja dig, giv oss nåden att så ära din lekamens och ditt blods heliga hemligheter, att vi alltid inom oss må känna din återlösnings frukter, du som lever och regerar från evighet till evighet.

Sv. Amen.

F. Kristi själ helge mig.
Sv. Kristi lekamen frälse mig.
F. Kristi blod upptände mig.
Sv. Vattnet ur Kristi sida rene mig.
F. Kristi lidande styrke mig.
Sv. O gode Jesus, bönhör mig.
F. I dina sår du gömme mig.
Sv. Från dig må intet skilja mig.
F. För den onde fienden beskydda mig.
Sv. Uti min dödsstund kalla mig
F. Och låt mig komma hem till dig,
Sv. Att jag må lova och prisa dig
med dina helgon evinnerligt. Amen.

Tacksägelsebön.

(S:t Thomas av Aquino.)

F. Jag tackar dig, evige, allsmäktige Gud, helige Fader, att du utan all min förskyllan av idel godhet värdigats mätta mig syndare, din ovärdige tjänare, med din Sons, vår Herres Jesu Kristi, dyrbara lekamen och blod. Jag beder dig, att mottagandet av denna heliga kommunion icke på något sätt må lända mig till fördärv utan i fullaste mått skänka mig delaktighet av din nåd och frälsning. Må den bliva mig en trons rustning och den goda viljans sköld! Må den rena mig från mina fel, utrota mina onda begär och öka i mig godhet och tålamod, ödmjukhet, undergivenhet och all annan kristlig dygd! Må den vara mig ett försvar mot alla mina fienders, både synligas och osynligas, angrepp, och må den dämpa min andes och min kropps lidelser! Må den göra min hängivenhet för dig, den ende och sanne Guden, fast och fullkomlig och förhjälpa mig till mitt livs lyckliga fulländning, så att jag en gång får komma till det eviga gästabudet, där du med din Son och den Helige Ande för alla dina heliga är det sanna ljuset, det högsta goda, den eviga glädjen, den fullkomliga lyckan och den oändliga saligheten! Genom samme Kristus, vår Herre.

Sv. Amen.

F. Till ditt beskydd *Sv.* fly vi, heliga Guds moder. Försmå icke vår ödmjuka bön i vår nöd, utan befria oss städse från alla faror, du ärorika och välsignade Jungfru! Vår drottning, vår beskyddarinna, vår hjälp! Försona oss med din Son, anbefall oss åt din Son, för oss fram till din Son.

F. Ära vare Fadern.

F. Lovad vare Jesus Kristus. *Sv.* I evighet. Amen.

Andra kommunionböner.

Ur de böner som här följa, må du själv sammanställa den kommunionandakt du önskar. Vill du tala med din Frälsare utan att begagna bönboken, bör du ändå i din andakt följa de *korta dygdeakter*, som angivas här före och efter kommunionen.

Böner före kommunionen.

Korta dygdeakter.

Herre, jag *tror* allt vad du har uppenbarat; i synnerhet tror jag, att du i Altarets heliga sakrament är närvarande med kropp och själ, med kött och blod, med mandom och gudom; ty du har själv sagt det, du som är den eviga och ofelbara sanningen.

Jag *tillbeder* dig i djupaste ödmjukhet som min Herre och Gud, som min Frälsare och saliggörare.

Herre, jag *hoppas* på dig. Du har sagt: Den som äter mitt kött och dricker mitt blod, han har det eviga livet, och jag skall uppväcka honom på den yttersta dagen. I kraft av detta heliga Sakrament hoppas jag att få det eviga livet, ty du, allsmäktige, barmhärtige och trofaste Gud, har själv givit mig detta löfte.

Herre, jag *älskar* dig av allt mitt hjärta och över allting, emedan du är det högsta, fullkomligaste goda.

Herre, jag *ångrar* och avskyr alla mina synder, emedan jag därigenom förolämpat dig, min bäste Fader, min Herre och min Gud, som jag nu älskar mer än allt annat i himmelen och på jorden.

O Jesus, mitt hjärta *längtar* efter dig. Kom och hela min själs sår och styrk min svaghet; kom och giv mig underpanten på uppståndelsen till livet.

Herre, jag är icke värd, att du ingår under mitt tak; men säg endast ett ord, och min själ skall varda helbrägda. Amen.

Längtan efter Gud.

(Ur Davids psalmer.)

Gud, min Gud, bittida söker jag dig; min själ törstar efter dig i ett torrt land, som försmäktar utan vatten. Såsom jag en gång sökte dig, så skådar jag nu efter dig i helgedomen, för att få se din makt och ära. Ty din nåd är bättre än liv; mina läppar skola prisa dig. Så skall jag då lova dig, så länge jag lever; i ditt namn skall jag upplyfta mina händer. Min själ varder mättad såsom av dina gåvors fullhet; och med jublande läppar lovsjunger min mun, när jag kommer ihåg dig, ty du är min hjälp, och under dina vingars skugga jublar jag. Min själ håller sig intill dig; din högra hand uppehåller mig.

Såsom hjorten trängtar till vattukällan, så trängtar min själ efter dig, o Gud. Min själ törstar efter Gud, efter den levande Guden. När skall jag få träda fram inför Guds ansikte? Mina tårar äro min spis både dag och natt, ty ständigt säger man till mig: Var är nu din Gud? Varför är du så bedrövad, min själ, hoppas på honom, som är din frälsning och din Gud.

Längtan efter Frälsaren.

Duggen, I himlar, från ovan, och, I skyar, regnen ned den Rättfärdige; jord, öppna dig och låt Frälsaren spira upp! Med dessa ord uttryckte profeten och det Gamla förbundets heliga sin längtan efter Messias' ankomst. Jag upprepar dessa ord. Ty även jag längtar efter din ankomst, min Herre och Frälsare; jag läng-

tar efter den lyckliga stund, då du kommer till mig för att helga min arma själ och uppfylla den med dina gåvor. Fröjda dig då, min själ; snart skall din Frälsare komma.

Gärna ville jag mottaga dig, o Herre, med samma vördnad och glädje, med vilken dina heliga hälsade din ankomst. Men vem giver mig vingar, att jag lyfter mig från jorden ända till ditt heliga berg? Sönderslit, o Herre, de band som hålla mig fängslad vid jorden och dess dårskaper; sönderslit de länkar, som hålla mitt sinne och mitt hjärta fjättrade vid jorden och dess fåfängliga ting. Tänd i mitt hjärta en gnista av din kärlek, och låt den växa till en väldig eld, som förtär i mig allt som kan vara dig misshagligt. Skapa i mig ett rent hjärta och förnya i mig den rätte anden. Rena den bröllopsdräkt, som din huldhet iklätt mig, från alla fläckar, på det att jag med helig glädje kan deltaga i ditt himmelska gästabud. Låt mig finna vid ditt heliga bord frid och fröjd, och låt ditt heliga Sakrament varda för mig underpanten på en lycksalig uppståndelse. Amen.

Kristus densamme i går, i dag och i evighet.

(163.)

Gudomlige Frälsare, Jesus Kristus, av kärlek till oss har du blivit människa, har du deltagit i vårt liv och våra arbeten, har du burit jordens vedermödor och slutligen ljutit en bitter död. Vi skatta dem lyckliga, som fingo se dig med sina ögon och lyssna till dina ord, och som hade tillfälle att taga lärdom av ditt exempel. Men icke endast för dem har du kommit till världen, också vi höra till skaran av dina frälsta, också vi äro barn av ditt rike. Du ville icke lämna oss faderlösa. Jag skall åter-

komma. Då skolen I se mig, och jag skall leva, och I skolen ock leva. Aftonen före ditt lidande har du talat dessa ord och uppfyllt dem. Du har meddelat oss en hemlighet, som endast en gudomlig vishet mäktat uttänka, en gudomlig kärlek kunnat förverkliga. Nu lever du mitt ibland oss. Vi veta stället, där du bor, den ort, på vilken du beder om vår frälsning. Vi se ånyo ibland oss din ödmjukhet och tillbakadragenhet, din kärlek och trofasthet. På oss själva går ditt ord i uppfyllelse: Den som kommer till mig, skall icke hungra, och den som tror på mig, skall icke törsta. Också för mig har du instiftat detta Sakrament. Därför kommer jag till dig med förtröstan och tillförsikt, med längtan efter ett nytt, bättre liv. Jag kommer till dig i samma anda och avsikt, som besjälade alla de otaliga sjuka och betungade människor, som togo sin tillflykt till dig, då du ännu dvaldes mitt ibland dem. Här i Altarets sakrament hyser du samma deltagande för oss, här finns alltjämt din kropp, ifrån vilken den kraft utgick, som helade alla. Du känner mig, du vet mina behov, du skall också hjälpa mig. Låt mig med glädje ösa ur denna heliga källa, vars vatten flyter till det eviga livet. Amen.

De som med andakt anamma Herrens lekamen, ernå mycken nåd.

(Thomas av Kempis.)

Min Herre och Gud, förekom din tjänare med din kärleks välsignelse, så att jag värdigt och andäktigt kan gå fram till ditt heliga Sakrament. Uppväck mitt hjärta till dig och befria mig från den tröghet, som tynger mig. Hemsök mig med din saliggörande nåd, på det att jag i anden månde få smaka din ljuvlighet, som

rikligen vilar här i Sakramentet liksom i en källa. Upplys mina ögon, att de kunna skåda en så stor hemlighet, och styrk mig, att jag må tro därpå utan att tvivla. Ty detta är ett verk av din, icke av människors makt. Det är din heliga stiftelse, icke människopåfund. Ej heller finnes någon, som förmår fatta eller förstå allt detta, som till och med övergår änglarnas förstånd. Huru skulle då jag, ovärdige syndare, som är stoft och aska, kunna utforska eller fatta en så djup och helig hemlighet?

Herre, i mitt hjärtas enfald, i en redlig och fast tro och på din befallning träder jag inför dig med ödmjuk tillförsikt. Jag tror, att du med gudom och mandom är närvarande i detta Sakrament. Du har velat, att jag skall mottaga dig och i kärlek förena mig med dig. Därför flyr jag till din mildhet och utbeder mig, att du ville skänka mig en särskild nåd, så att jag helt får gå upp i dig och upplösas i kärlek och aldrig mera bekymra mig om någon jordisk tröst. Ty detta upphöjda och prisvärda Sakrament är kroppens och själens lycka, ett läkemedel för alla andens skröpligheter. Det botar mina fel, tämjer lidelserna, övervinner eller minskar frestelserna. Genom detta erhåller själen större nåd, växer i dygden och befästes i tron. Genom detta styrkes hoppet, och kärleken upptändes och flammar upp.

Ty mycket gott har du i Sakramentet skänkt och skänker alltjämt dem du älskar, och som ofta anamma dig, du min Gud, du som upptager min själ och helar all mänsklig bräcklighet, du som giver all inre tröst. Ty du ingjuter mycken hugsvalelse mot skilda plågor, och lyfter dem från deras egen vanmakt till förtröstan på ditt beskydd. Du återuppväcker inom dem en ny nåd, så att de som innan de gingo till Herrens bord, ängslades och kände sig utan

tröst, efteråt funno sig vederkvickta med himmelsk spis och dryck och förvandlade till bättre människor.

Enhet med Kristus, Kyrkans huvud.

(S:t Anselm av Canterbury. † 1109.)

Jag bekänner, o Herre, att jag är en syndig människa och ovärdig att träda fram till dina hemligheter, men full av förtröstan till din mildhet, vilken var orsak till att du uppoffrade dig själv åt den himmelske Fadern för att helga människorna, vågar jag framträda för att vinna min egen frälsning. Låt mig, o Herre, mottaga dig med mun och hjärta, och med tron och känslan leva i dina hemligheter så, att jag genom deras kraft förtjänar att bliva dig lik i din död och i din uppståndelse genom den gamla människans bortdöende och ett nytt liv i rättfärdighet och helighet. På så sätt må jag bliva värdig att införlivas med din kropp, som är Kyrkan. Jag blir då en lem i din lekamen, där du är huvudet. Må jag förbliva i dig och du i mig. På uppståndelsens dag skall du förvandla vår förnedrings kropp genom din lekamens stora härlighet. Och i evighet skall jag glädja mig åt din härlighet, som du äger med Fadern och den Helige Ande. Amen.

Längtan efter fullkomlig frälsning.

(S:t Thomas av Aquino.)

Allsmäktige, evige Gud! Se, jag nalkas ditt heliga Sakrament, som din enfödde Son, vår Herre, har instiftat. Jag kommer såsom en sjuk till sin läkare, en oren till barmhärtighetens källa, en blind till den eviga klarhetens ljus, såsom en fattig och hjälpbehövande till him-

melens och jordens Herre. Jag beder dig vid din överflödande givmildhet: bota alla mina sjukdomar, upplys min blindhet, borttag mitt armod och skyl min nakenhet, på det att jag må kunna mottaga änglabrödet, konungarnas Konung, härskarornas Herre, med så stor vördnad och ödmjukhet, med så andaktsfullt, förkrossat, rent och troende hjärta, i en sådan anda och avsikt, att det länder till min själs frälsning. Giv, o Herre, att jag icke endast med munnen mottager Jesu lekamen och blod, utan att också mitt hjärta bliver delaktigt av detta Sakraments kraft. O kärlekens och mildhetens Gud, förläna mig nåden, att jag så anammar din enfödde Sons lekamen, som han antagit av Jungfru Maria, att jag förtjänar bliva införlivad i hans mystiska lekamen och räknad till hans lemmar.

Kärleksrike Fader, giv att jag en gång ansikte mot ansikte, utan slöja, evinnerligen får skåda honom, som jag nu på denna mitt jordelivs pilgrimsfärd fått mottaga dold under brödets gestalt, Jesus Kristus, som med dig och den Helige Ande lever och regerar från evighet till evighet. Amen.

Böner efter kommunionen.

Korta dygdeakter.

Vår Herres Jesu Kristi lekamen bevare min själ till det eviga livet.

Jag *tackar* dig, Herre Jesus Kristus, att du har ingått i mitt hjärta för att giva mig en säker underpant på det eviga livet. Jag *tillbeder* dig med himmelens änglar såsom min Herre och min Gud. Jag *lovar och prisar* dig med alla dina utvalda såsom min Frälsare och saliggörare. Jag älskar dig såsom det högsta goda.

Jag *skänker* dig min kropp och min själ. Allt vad jag är och har, skall vara helgat åt din tjänst och ditt förhärligande. Förfoga över mig efter ditt välbehag. Giv mig endast din nåd och kärlek, och jag är nöjd.

Jesus, för dig lever jag; Jesus, för dig dör jag; Jesus, dig tillhör jag i livet och i döden. *Välsigna* mig till kropp och själ; välsigna mig, mina anhöriga och alla människor för tid och evighet. Amen.

Huru älsklig är icke din ande, o Herre! För att visa din ömma kärlek mot dina barn, gav du dem bröd från himmelen, fyllt med ditt eget livs ljuva kraft! Så mättar du alla hungrande själar med din heliga nåd, medan de kallsinniga rika få gå tomhänta bort.

Heliga gästabud, vid vilket Kristus anammas, minnet av hans lidande förnyas, själen uppfylles med nåd och en underpant lämnas på vår tillkommande härlighet!

Tacksägelseböner.

(Ur Davids psalmer.)

Lova Herren, min själ, och allt det i mig är, prise hans heliga namn. Lova Herren, min själ och förgät icke, vad gott han har gjort, han som förlåter alla dina missgärningar och helar alla dina brister, han som kröner dig med nåd och barmhärtighet. Loven Herren, I alla hans änglar, loven Herren, I alla hans härskaror, loven Herren, I alla hans verk, varhelst hans herradöme är. Min själ, lova Herren.

Vem har jag i himmelen utom dig! Och när jag har dig, frågar jag efter intet på jorden. Om än min kropp och min själ försmäkta, så är dock Gud mitt hjärtas klippa och min andel evinnerligen.

Psalmen 'Herren är min herde'.

(169.)

Herren är min herde, mig skall intet fattas.
Han låter mig vila på betesmarker, han för mig till vatten, där jag finner ro.
Han vederkvicker min själ och han leder mig på rättfärdighetens vägar för sitt namns skull.
Om jag än vandrar mitt igenom dödsskuggan, fruktar jag intet ont,
ty du är med mig, din käpp och din stav trösta mig.
Du dukar för mig ett bord i mina ovänners åsyn;
du smörjer mitt huvud med olja, och min bräddfulla bägare, huru härlig är ej den!
Din nåd följer mig i alla mina livsdagar,
och jag får bo i Herrens hus evinnerligen.
Ära vare Fadern.

Tillbedjan och tacksägelse.

Prisa, min själ, Herren, och min ande fröjde sig i Gud, min Frälsare! Den som himmel och jord icke kunna rymma, är nu i mitt hjärta. Jesus Kristus, den evige Faderns evige Son, som av kärlek till mig blivit människa, har i kärlek förenat sig med mig arma människobarn. Du, min själs kärlek, är hos mig. Jag tillbeder dig såsom min Herre och Skapare; jag hyllar dig såsom min konung; jag lovar och prisar dig såsom min Frälsare; jag älskar dig såsom min störste välgörare, såsom mitt högsta goda. Lov och pris och tack vare dig för den oändliga kärlek, som förmått dig att ikläda dig vår natur och ingå i mitt hjärta.

Bön till Jesu heliga hjärta.

O Jesus, låt mig i allt bevara ett barns hjärta, klart och genomskinligt som en källa. Giv mig

ett hjärta som är enkelt icke tungsint och grubblande; ett hjärta som frikostigt ger sig och innerligt deltager i andras lidanden; ett hjärta, trofast och högsint, som icke glömmer något gott ej heller hyser agg för liden oförrätt. Gör mitt hjärta milt och ödmjukt att det älskar utan att vänta genkärlek, och i andras hjärtan gärna träder tillbaka för din gudomliga kärlek. Giv mig ett storsint hjärta, starkt och fast, som icke blir bittert, när det möter otack, icke hårt när det möter likgiltighet. Gör mitt hjärta brinnande för din ära och låt det av din kärlek bära ett sår som först i himmelen läkes. Amen.

Personlig invigning till Jesu heliga hjärta. Sid. 117.

Bön om storsinthet.

(S:t Ignatius av Loyola.)

Eviga Ord, Guds enfödde Son, lär mig sann storsinthet, lär mig att tjäna dig på ett dig värdigt sätt, så att jag giver utan att räkna, kämpar utan att akta på sår, arbetar utan att söka vila, offrar mig utan att vänta annan lön än medvetandet att ha uppfyllt din allraheligaste vilja.

Tillägnan.

(S:t Augustinus.)

För sent har jag börjat älska dig, oändliga Skönhet, uråldrig som evigheten och evigt ung! För sent har jag börjat älska dig. I dag, då jag fått skåda en skymt av dig, tillägnar jag dig min kropp och min själ, mitt hjärta och mitt liv; den tid som är, den tid som gått, den tid som skall komma. Allt är ditt, nu och för evigt.

Korta böner efter kommunionen.

(Ur mässliturgien.)

Vi bedja dig, o Herre, låt kraften av din himmelska gåva taga våra själar och kroppar i

besittning, så att dess nådeverkan, och icke vårt eget sinne, ständigt må vara i oss förhärskande.

O Gud, som genom deltagandet i dessa tillbedjansvärda hemligheter har gjort oss delaktiga av din ena, odelbara gudoms härlighet, förläna, vi bedja dig, att vi som lärt känna din sanning, också må följa densamma i en värdig vandel.

Herre, låt mildeligen din helande nådeverkan både befria oss från våra onda böjelser och komma oss att alltid hålla fast vid dina bud.

Förunna oss, vi bedja dig, o Herre, att värdigt och ofta samlas kring dessa hemligheter, ty varje gång som de firas, förnyas vår återlösnings verk.

Vi bedja dig, allsmäktige Gud, att du icke må tillstädja, att de, åt vilka du förunnar glädjen att deltaga i det gudomliga, duka under för det mänskliga livets faror.

Låt, o Herre, genom detta Sakraments verkan våra synder utplånas och våra rättfärdiga önskningar uppfyllas.

Ingjut hos oss, o Herre, din kärleks ande, på det att vi som du mättat med ditt heliga Sakrament, genom din mildhet må i endräkt förenas.

Låt dina sakrament, o Gud, alltid rena och styrka oss och föra oss till den eviga frälsningens fullbordan.

Efter att hava mottagit dina gåvor bedja vi dig, o Herre, att det flitiga deltagandet i dina hemligheter allt kraftigare må verka vår frälsning.

Bönfallande bedja vi dig, allsmäktige Gud, förläna dem som du vederkvicker med dina

sakrament, att även värdigt tjäna dig med en välbehaglig vandel.

Vi bedja dig, allsmäktige Gud, att vi, som hava mottagit denna himmelska näring, därigenom måtte beskärmas mot alla våra fiender.

Må dessa hemligheter, Herre Jesus, i oss uppväcka en helig iver, på det att vi, sedan vi hava lärt känna ditt milda hjärtas ljuvlighet, må lära oss att förakta det jordiska och älska det himmelska.

Vi hava mottagit odödlighetens spis och bedja, o Herre, att vi som berömma oss av att strida under Kristi, Konungens banér, med honom måtte få härska i himmelens rike.

Herre, vår Gud, låt det Sakrament som vi mottagit, hela hos oss såren av den skuld, från vilken du genom en enastående nåd bevarat Jungfru Maria fri och obefläckad.

Genom Kristus, vår Herre.
Amen.

Korta kyrkoböner till den Helige Ande sid. 568.

Bön om kärlekens underbara kraft.

(Thomas av Kempis.)

Barmhärtighetens Fader, all hugsvalelses Gud! Jag prisar dig alltid och förhärligar dig med din Enfödde Son och den Helige Ande, Hugsvalaren, i evigheters evighet. Min Herre och Gud! Du älskar mig med helig kärlek. Då du går in i mitt hjärta, jublar allt mitt inre. Du är min ära, mitt hjärtas fröjd. Du är mitt hopp, min tillflykt på hemsökelsens dag. Men emedan jag ännu är svag i kärleken och ofullkomlig i dygden, behöver jag styrka och tröst av dig. Besök mig därför ofta och undervisa mig med heliga lärdomar. Befria mig från onda lidelser, rena mitt hjärta från alla oordnade böjelser.

Är jag i mitt inre helbrägda och luttrad, då är jag också skicklig att älska, stark att lida, ståndaktig att härda ut. Föröka i mig kärleken, så att jag med hjärtats mun lär smaka, huru ljuvt det är att älska, att upplösas i kärlek. Bind mig fast med kärleken, så att jag lyftes upp över mig själv av idel iver och beundran. Då vill jag sjunga kärlekens höga visa och följa dig, min älskade, upp i rymden. Låt mig gå upp i en lovsång till dig, jublande av kärlek. Låt mig älska dig mera än mig själv, blott för din skull. Låt mig i dig älska alla dem som i sanning älska dig. Så bjuder kärlekens lag, vilken liksom ett ljus utgår från dig.

Bön till Jungfru Maria efter kommunionen.

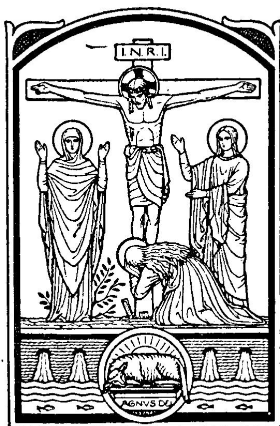
(Gammalsvensk.)

O, fagraste blomster, Jungfru Maria, Guds moder, som ur ditt jungfruliga sköte födde den värdigaste frukt, Guds helgaste lekamen, vilken jag, ovärdige syndare, nu haver mottagit, utverka mig av densamme, din käraste Son, alla mina synders förlåtelse och nådens förökande. Emedan du är alla människors hopp och tröst och den bästa hjälp hos Gud, värdigas du bedja för oss, ty vi alla åstunda och tarva din hjälp. Bed för dem som i andlig och i världslig myndighet äro och för deras underlydande, att de må få i sig gudelig rättrådighet och räddhåga, åt klerkerna utverka ett gudligt leverne, åt renlevnadsfolket tillbörlig återhållsamhet, åt hjonelagen Guds budords iakttagande, åt jungfrurna och änkorna kyskhet, åt alla stånd kärlek och hängivenhet till Gud enligt den levnadsställning, som en var är kallad till. Förskaffa åt våra vänner dygdernas förkovran, åt våra ovänner en snar

omvändelse, åt de sjuka deras hälsa eller att de enligt Guds vilja må med tålamod lida, åt dem som i fängelse äro, hjälp och förlossning, åt vägfarande att den rätta vägen finna, åt de bedrövade och i nöd stadda hjälp och hugsvalelse, åt de svårt frestade hjälp och lisa, åt de hårdhjärtade gråt och ånger över sina synder, åt dem, som sig bättra vilja den Helige Andes tillväxt, åt hedningarna utverka omvändelse till den rätta tron, och åt alla beständighet i det goda. O Maria, himmelrikets kejsarinna, utverka oss sämja, frid och hälsa, och av behovet påkallad väderlek, bevara oss från dem som förmodas åstunda att tillfoga skada, andligen eller lekamligen; att vi må få en god och gudfruktig ändalykt, och de saliga själar som äro i skärselden måtte få ro och lisa i sin pina; det vi alla må lova din Son och dig i himmelrikets glädje evinnerligen, därom bedja vi. Amen.

Fullkomlig avlat kan vinnas enligt de sedvanliga villkoren, om man efter kommunionen förrättar bönen 'Se, o gode och mildaste Jesus' inför den Korsfästes bild.

Allmän regel för vinnande av fullkomlig avlat är: Utom den för varje särskilt fall föreskrivna andliga övningen fordras *bikt, kommunion och bön enligt den Helige faderns mening* t. ex. 5 Fader vår, Hell dig, Maria, och Ära vare Fadern. Vad bikten beträffar, bör den förrättas inom 8 dagar före kommunionen. Men för den som brukar bikta 2 gånger i månaden, är detta tillräckligt och för den som så gott som dagligen kommunicerar, är icke något särskilt föreskrivet om bikt. — Den Helige faderns mening omfattar Kyrkans upphöjelse, trons utbredande, irrlärornas utrotande, kristenhetens återförenande, kristna furstars endräkt och frid och andra sådana viktiga angelägenheter.

Se, o gode och mildaste Jesus, inför ditt ansikte faller jag ödmjukt på knä. Jag beder och bönfaller dig med brinnande andakt att du ville i mitt hjärta inprägla en levande känsla av tron, hoppet och kärleken, sann ånger över mina synder och en fast besluten vilja att göra bot och bättring, i det jag med djup innerlighet och smärta i anden skådar och betraktar dina fem sår och därvid har för ögonen det som redan av profeten David blivit sagt om dig, gode Jesus: De hava genomborrat mina händer och fötter, de hava räknat alla mina ben.